

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»
ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ**

Η εργασία υποβάλλεται για την μερική κάλυψη των απαιτήσεων με στόχο την
απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος στην

«ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ»

από το

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Πετράκη Αναστασία

Τμήμα : Οικονομικής Επιστήμης

2011

ΔΗΛΩΣΗ

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε αποκλειστικά για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Οικονομικής & Επιχειρησιακής Στρατηγικής» του τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιά την περίοδο 2009-2011.

Πετράκη Αναστασία

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο την χρηματοοικονομική ανάλυση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εταιριών του κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» για την περίοδο 2006-2008. Αρχικά γίνεται μια παρουσίαση του θεωρητικού υπόβαθρου πάνω στον οποίο στηρίζεται η συγκεκριμένη ανάλυση. Στην συνέχεια αναφέρονται οι σημαντικότερες εξελίξεις του κλάδου σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του IOBE. Βασιζόμενοι σε διαγράμματα και αναλύσεις παρουσιάζεται η πορεία του κλάδου, περιγράφονται οι εξελίξεις τόσο στην εγχώρια όσο και στην ευρωπαϊκή βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» και τέλος γίνεται μια χρηματοοικονομική ανάλυση της εγχώριας βιομηχανίας καθώς και των υποκλάδων αυτής. Εν κατακλείδι αναφέροντας το θεωρητικό πλαίσιο της χρήσης των αριθμοδεικτών αναλύονται οι λογιστικές καταστάσεις των εταιριών Κρι-Κρι Α.Ε , Χατζηκρανιώτη Ε.Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε με τον υπολογισμό των δεικτών της κάθε εξεταζόμενης επιχείρησης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Καθηγητή μου κ. Κανά Αγγελο για την δυνατότητα που μου έδωσε να εκπονήσω την παρούσα διπλωματική εργασία καθώς και για την καθοδήγηση και την πολύτιμη βοήθειά του. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου και τον κ. Βασιλακόπουλο Κωνσταντίνο που με την αμέριστη συμπαράστασή τους κατάφερα να ολοκληρώσω τις μεταπτυχιακές μου σπουδές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΗ	i
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	ii
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iii
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ	vii
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ix
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	2
1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	2
1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	5
2.1 ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΕΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	6
2.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	14
2.3 Η ΕΓΧΩΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	16
2.4 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	18
2.5 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2006-2008	22
2.5.1 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2006-2008	24
2.5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2006-2008	26
2.6 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	28

**Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών**

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

2.7 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	30
2.8 ΔΙΑΦΩΡΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	33
2.9 ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	38
2.10 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ & ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	42
2.11 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	45
2.12 ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	53
3.1 ΕΝΝΟΙΑ & ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	54
3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	54
3.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	57
3.3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (LIQUIDITY RATIOS)	59
3.3.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ACTIVITY RATIOS)	64
3.3.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΛΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (PROFITABILITY RATIOS)	70
3.3.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΦΩΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (FINANCIAL STRUCTURE & VIATABILITY RATIOS)	76
3.3.5 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ (INVESTMENT RATIOS)	81
3.3.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (OPERATING EXPENSE RATIOS)	88
3.4 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	89

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Χ.Α.Α ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	90
4.1 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	92
4.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Χ.Α.Α ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	94
4.3 ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»	95
4.4 ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΜΕΛΕΤΗ	99
4.4.1 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	101
4.4.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	106
4.4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	114
4.4.4 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	146
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	147
5.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	148
5.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	149
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	xii

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.4-1 : Η Ελληνική βιομηχανία Τροφίμων – Ποτών στο σύνολο της μεταποίησης, στοιχεία 2007.	19
Πίνακας 2.4-2 : Ποσοστιαία κατανομή βασικών μεγεθών υποκλάδων Τροφίμων – Ποτών, στοιχεία 2007.	21
Πίνακας 2.5.1-1 : Εξέλιξη βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών κλάδου Τροφίμων – Ποτών.	25
Πίνακας 2.5.2-1 : Εξέλιξη βασικών αριθμοδεικτών του κλάδου Τροφίμων – Ποτών.	26
Πίνακας 2.8-1 : Κατάταξη των 20 μεγαλύτερων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων Τροφίμων & Ποτών με βάση της πωλήσεις τους.	34
Πίνακας 2.8-2 : Κόρια μεγέθη σε Τρόφιμα – Ποτά και Μεταποίηση βάσει μεγέθους των εταιριών (ποσοστό % επί του συνόλου του κλάδου).	36
Πίνακας 2.10-3 : Αριθμός απασχολουμένων υποκλάδων και ποσοστιαία μεταβολή εξαμήνου.	45
Πίνακας 2.11-6 : Μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής και ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στα Τρόφιμα – Ποτά.	51
Πίνακας 2.12-1 : Επενδύσεις στην βιομηχανία Τροφίμων – Ποτών (ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές).	52
Πίνακας 4.4.3-1 : Αριθμοδείκτες ρευστότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	114

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Πίνακας 4.4.3-2 : Αριθμοδείκτες δραστηριότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	119
Πίνακας 4.4.3-3 : Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	124
Πίνακας 4.4.3-4 : Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	130
Πίνακας 4.4.3-5 : Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	134
Πίνακας 4.4.3-6 : Αριθμοδείκτες επενδύσεων Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	139
Πίνακας 4.4.4-1: Ανασκόπηση των οικονομικών μεγεθών Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	146

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 2.1-1 : Μερίδιο προστιθέμενης αξίας διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.	7
Διάγραμμα 2.1-2 : Μερίδιο κύκλου εργασιών διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.	7
Διάγραμμα 2.1-3 : Μερίδιο εργατικού δυναμικού διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.	8
Διάγραμμα 2.1-4 : Μερίδιο αριθμού επιχειρήσεων διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.	8
Διάγραμμα 2.1-5 : Δείκτες κύκλου εργασιών και εργασιακής εισροής στο σύνολο της Βιομηχανίας και σε Τρόφιμα-Ποτά.	10
Διάγραμμα 2.1-6 : Ποσοστιαία ετήσια μεταβολή του δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής στο σύνολο της Βιομηχανίας και σε Τρόφιμα-Ποτά.	11
Διάγραμμα 2.1-7 : Κατάταξη των 5 πρώτων κρατών-μελών με βάση τις καθαρές πωλήσεις στον κλάδο Τροφίμων & Ποτών (σε € δισεκ.).	12
Διάγραμμα 2.1-8 : Ένταση έρευνας και τεχνολογίας στα Τρόφιμα & Ποτά εντός και εκτός χωρών της Ε.Ε.	13
Διάγραμμα 2.8-3 : Μερίδιο κύκλου εργασιών, προστιθέμενης αξίας, αριθμού εργαζομένων και επιχειρήσεων σε Τρόφιμα – Ποτά, ανά μέγεθος επιχείρησης.	36
Διάγραμμα 2.8-4 : Παραγωγικότητα εργασίας σε Τρόφιμα – Ποτά και μεταποίηση, ανά μέγεθος επιχείρησης.	37

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Διάγραμμα 2.9-1 : Κατανομή των επιχειρήσεων στους υποκλάδους Τροφίμων – Ποτών.	38
Διάγραμμα 2.9-2 : Κατανομή υποκλάδων Τροφίμων – Ποτών, με βάση τον κύκλο εργασιών.	39
Διάγραμμα 2.9-3 : Ποσοστιαία κατανομή μεγεθών των υποκλάδων στα «Άλλα είδη διατροφής».	41
Διάγραμμα 2.9-4 : Παραγωγικότητα εργασίας στους υποκλάδους Τροφίμων – Ποτών (σε ευρώ).	42
Διάγραμμα 2.10-1 : Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των απασχολούμενων στην βιομηχανία Τροφίμων – Ποτών.	43
Διάγραμμα 2.10-2 : Ποσοστιαία μεταβολή ανά τρίμηνο των απασχολούμενων σε Τρόφιμα – Ποτά (σε χιλ.).	44
Διάγραμμα 2.11-1 : Ευρωπαϊκός εναρμονισμένος δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην βιομηχανία, σε Ελλάδα και σε Ε.Ε.	46
Διάγραμμα 2.11-2 : Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών σε σύνολο βιομηχανίας και βιομηχανίας Τροφίμων – Ποτών.	47
Διάγραμμα 2.11-3 : Εκτιμήσεις επιπέδου παραγγελιών και αποθεμάτων σε Τρόφιμα – Ποτά και Βιομηχανία.	48
Διάγραμμα 2.11-4 : Επιχειρηματικές προβλέψεις για την απασχόληση.	49
Διάγραμμα 2.11-5 : Προσδοκίες εξέλιξης των τιμών για Τρόφιμα – Ποτά.	50
Διάγραμμα 4.4.3-1.1 : Αριθμοδείκτες ρευστότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	115

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Διάγραμμα 4.4.3-2.1 : Αριθμοδείκτες δραστηριότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	120
Διάγραμμα 4.4.3-3.1 : Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	125
Διάγραμμα 4.4.3-3.2 : Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	125
Διάγραμμα 4.4.3-4.1 : Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	131
Διάγραμμα 4.4.3-5.1 : Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	135
Διάγραμμα 4.4.3-6.1 : Αριθμοδείκτες επενδύσεων Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	140
Διάγραμμα 4.4.3-6.2: Αριθμοδείκτες επενδύσεων Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.	141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός της εν λόγω διπλωματικής εργασίας είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση των εισηγμένων εταιριών του κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» κατά την περίοδο 2006-2008. Στην συγκεκριμένη εργασία γίνεται μια προσέγγιση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών Κρι-Κρι Α.Ε, Χατζηκρανιώτη Ε.Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε για την διερεύνηση, ερμηνεία και αξιολόγηση των λογιστικών καταστάσεών τους, με αποτέλεσμα την καταγραφή συμπερασμάτων για τις επιχειρήσεις αυτές καθώς και για τον κλάδο στον οποίο εντάσσονται.

1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε μεθοδολογικά περιλαμβάνει την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων της κάθε επιχείρησης και ειδικότερα την επισκόπηση των λογαριασμών του ισολογισμού και των στοιχείων του λογαριασμού της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της κάθε εταιρίας. Για την μελέτη μας εφαρμόστηκε η ανάλυση δεικτών και στην συνέχεια πραγματοποιήθηκε ο υπολογισμός των δεικτών της κάθε εξεταζόμενης επιχείρησης. Οι δείκτες, η πορεία τους καθώς επίσης και οι μεταβολές τους απεικονίζονται διαγραμματικά.

Στην συγκεκριμένη εργασία υπάρχουν επίσης πληροφορίες για την πορεία του κλάδου των «Τροφίμων & Ποτών», στον οποίο εντάσσονται οι συγκεκριμένες εταιρίες.

1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία απαρτίζεται από έξι κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εισαγωγής γίνεται μια σκιαγράφηση της δομής της συγκεκριμένης εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, με βάση το ετήσιο δελτίο του IOBE, αναλύουμε τον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών». Αρχικά γίνεται μια γενική ανασκόπηση του εν λόγω κλάδου και έπειτα παρουσιάζεται η κατάσταση που επικρατεί τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στην εγχώρια βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών». Έπειτα γίνεται μια χρηματοοικονομική ανάλυση της εγχώριας βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών», όπου με την βοήθεια των ισολογισμών και της κατάστασης του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως υπολογίζονται οι αριθμοδείκτες του κλάδου για την τριετία 2006-2008. Τέλος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της οικονομικής συγκυρίας στην βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών».

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με την βοήθεια των αριθμοδεικτών. Παρουσιάζονται οι κατηγορίες των αριθμοδεικτών και έπειτα γίνεται μια λεπτομερής ανάλυση αυτών.

Το πρώτο μέρος του τέταρτου κεφαλαίου παρουσιάζει τις εισηγμένες στο Χ.Α.Α εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών», τους στόχους αυτών καθώς επίσης και τις επιπτώσεις από την μείωση του κύκλου εργασιών τους. Το δεύτερο μέρος του ίδιου κεφαλαίου αποτελεί την έρευνα που έγινε σε τρεις από τις εταιρίες του κλάδου. Παρουσιάζονται τα οικονομικά στοιχεία κατά την τριετία 2006-2008 ενώ

παράλληλα υπολογίζονται και οι αριθμοδείκτες για τα αντίστοιχα έτη. Κλείνοντας γίνεται μια ανασκόπηση των οικονομικών μεγεθών των υπό εξέταση εταιριών.

Τέλος το πέμπτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα συμπεράσματα της εν λόγω διπλωματικής εργασίας και κατευθύνσεις για περαιτέρω έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ

«ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

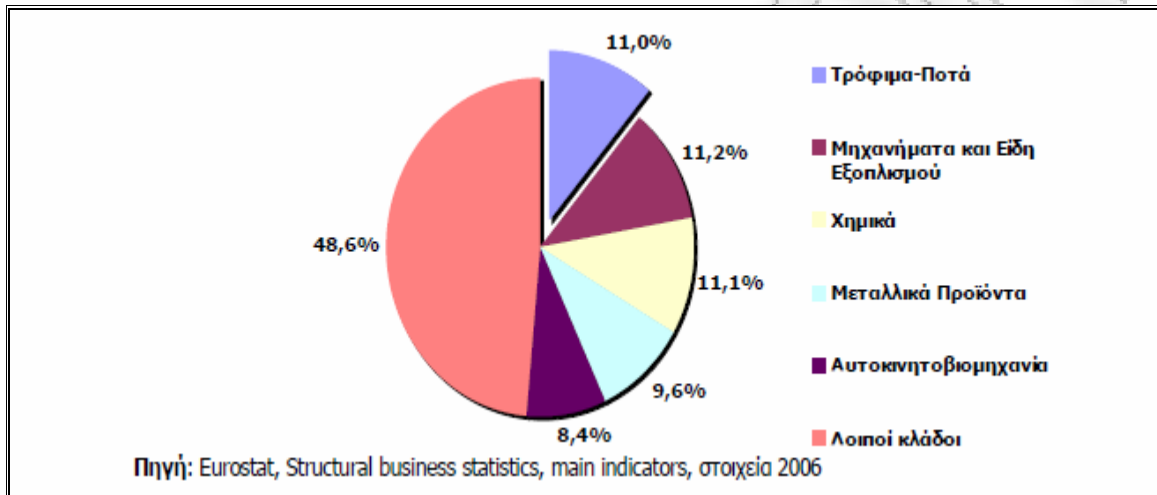
2.1 ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Η βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» κατέχει κυρίαρχη θέση στην ελληνική μεταποίηση, αποτελώντας τον κλάδο με την υψηλότερη συμβολή σε όλα τα βασικά μεγέθη της μεταποίησης, όπως οι πωλήσεις, η προστιθέμενη αξία, ο αριθμός επιχειρήσεων και η απασχόληση. Ο κλάδος «Τροφίμων & Ποτών» :

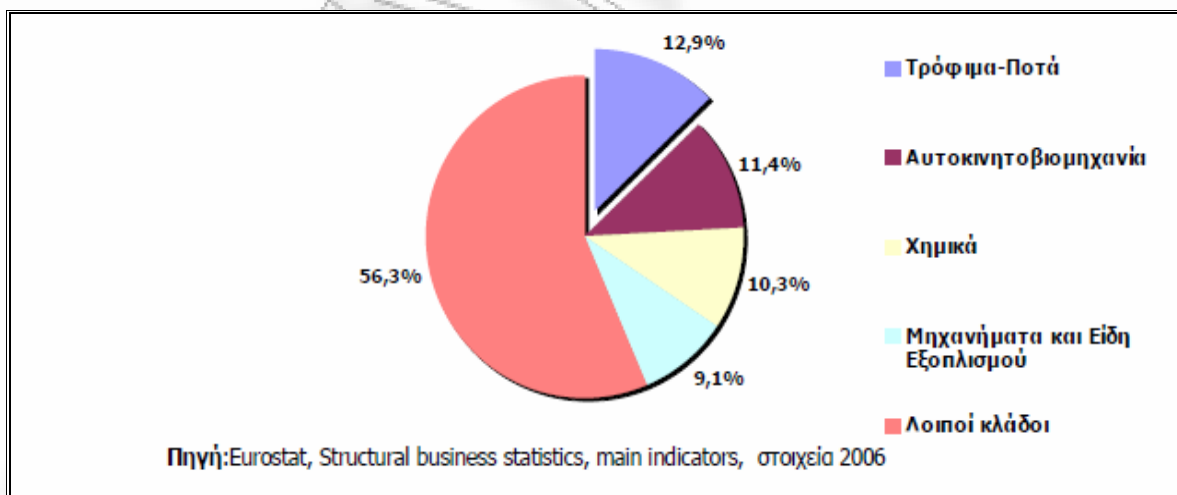
- Καλύπτει το 25% του κύκλου εργασιών.
- Κατέχει το 25% των συνολικών κεφαλαίων.
- Παράγει το 24% της συνολικής προστιθέμενης αξίας.
- Απασχολεί πάνω από το 22% των απασχολουμένων στο σύνολο του μεταποιητικού τομέα.

Η παραγωγή του κλάδου φαίνεται να ακολουθεί γενικά τις τάσεις του αντίστοιχου ευρωπαϊκού. Από το 1995 έως το 2005 η παραγωγή αυξήθηκε κατά 20,6% σε σύγκριση του συνόλου της βιομηχανίας. Το 2005 η πορεία της παραγωγικής δραστηριότητας ήταν πτωτική, όπως άλλωστε και στο σύνολο της μεταποίησης. Το 2006 όμως ο κλάδος φαίνεται να ανακάμπτει, ενώ βελτιώνονται και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι κατά το α' εξάμηνο του 2009 και συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2008, το εργατικό δυναμικό της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» αυξήθηκε κατά 5,5%, γεγονός που αποτυπώνει την υψηλή προσαρμοστικότητα του κλάδου στις νέες απαιτήσεις, την συμβολή του στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την άμβλυνση των επιπτώσεων της κρίσης.

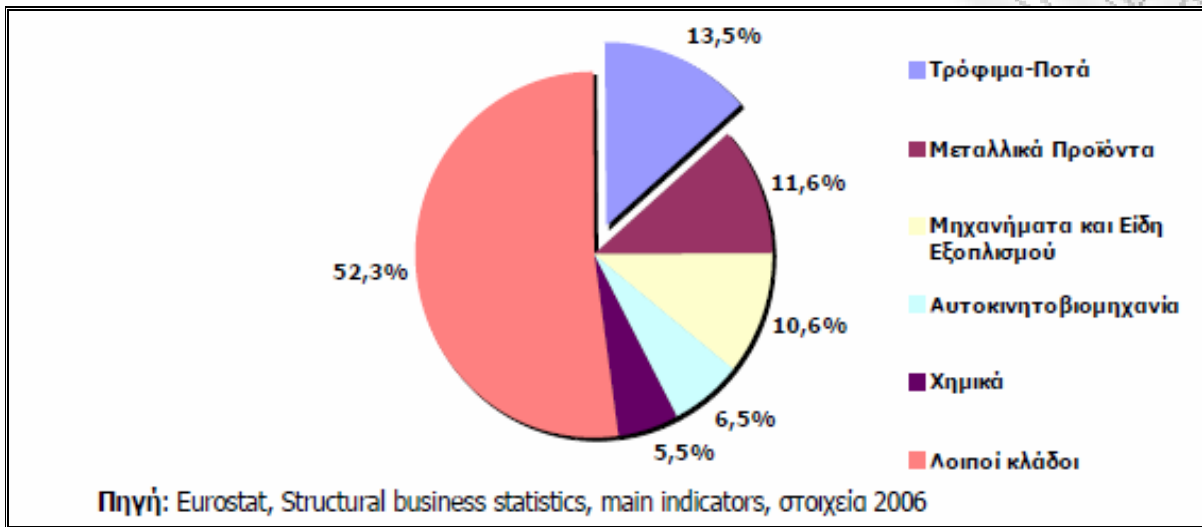
Το 2007 η βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» καταλαμβάνει μερίδιο της τάξης του 13,4% στο συνολικό κύκλο εργασιών της μεταποίησης, με το μερίδιο αυτό να μεταβάλλεται οριακά από το 1999 και έπειτα.

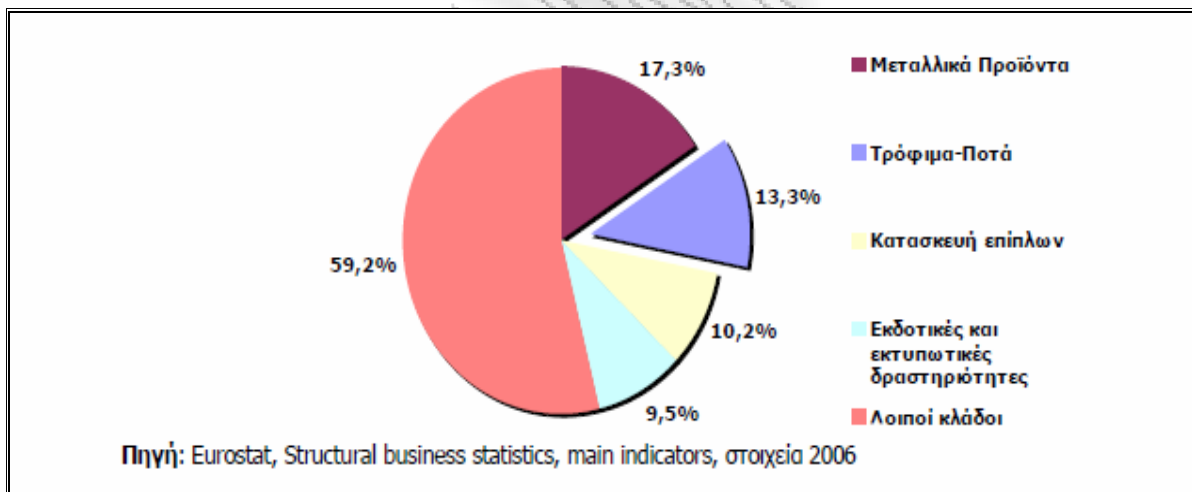
Διάγραμμα 2.1-1 : Μορφή πίνακα με το μερίδιο προστιθέμενης αξίας διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.

Διάγραμμα 2.1-2 : Μορφή πίνακα με το μερίδιο κύκλου εργασιών διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.

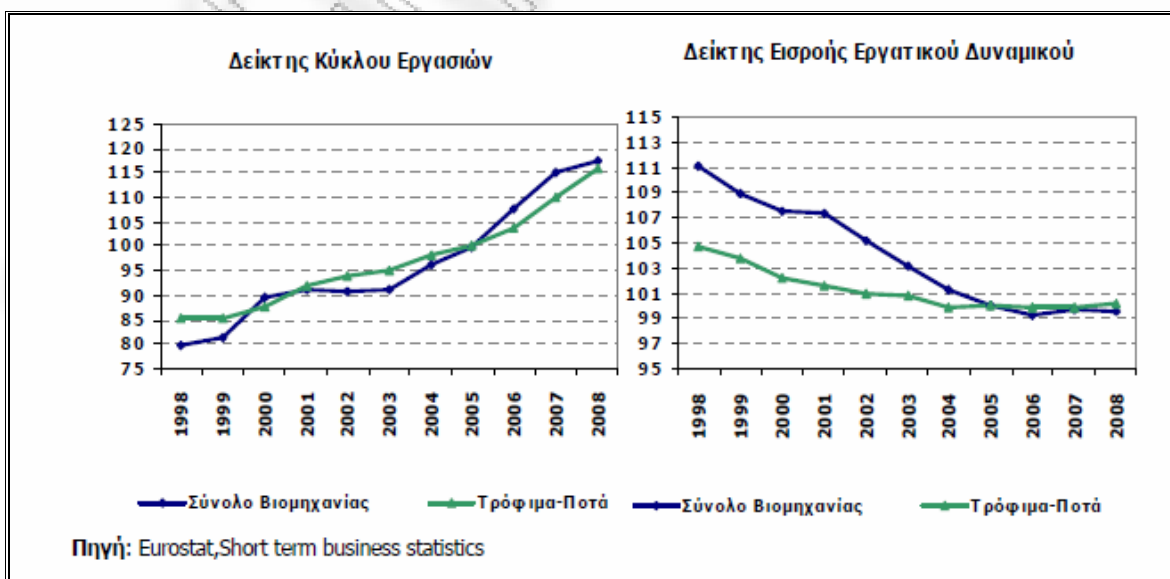
Διάγραμμα 2.1-3 : Μερίδιο εργατικού δυναμικού διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.

Διάγραμμα 2.1-4 : Μερίδιο αριθμού επιχειρήσεων διαφόρων κλάδων επί του συνόλου της μεταποίησης.

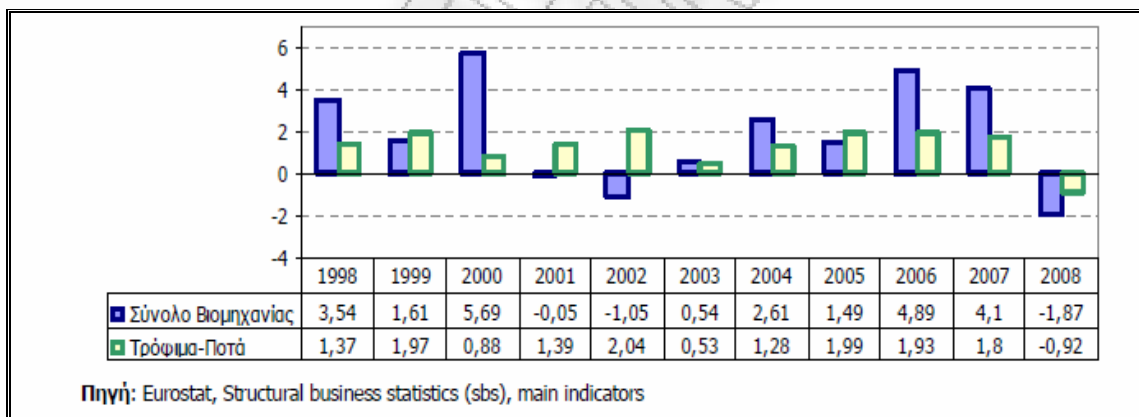
Η μεγέθυνση του κύκλου εργασιών συγκλίνει κατά μέσο όρο με την αντίστοιχη του συνόλου της μεταποίησης για την περίοδο 2000-2008, καθώς οι τάσεις στην βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» επηρεάζουν καθοριστικά το σύνολο της μεταποίησης.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, ο κλάδος πραγματοποίησε πωλήσεις ύψους 913 δισεκ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 4,2%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών για τον κλάδο «Τροφίμων» είναι ο τρίτος υψηλότερος την περίοδο 2006-2008 μετά τα Μεταλλικά Προϊόντα, τα Μηχανήματα και Είδη Εξοπλισμού, καταγράφοντας το 2008 ετήσια ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 7,2%. Η αντίστοιχη μεταβολή για τον κλάδο των «Ποτών» είναι επίσης θετική αλλά σημαντικά μικρότερη, της τάξης του 1,6%. Αντίστοιχα ο δείκτης εισροής εργατικού δυναμικού του κλάδου «Τροφίμων» είναι ο τρίτος κατά σειρά υψηλότερος για την περίοδο 2006-2008. Ο δείκτης των «Τροφίμων» καταγράφει οριακή θετική μεταβολή το 2008 σε σχέση με το 2007 (0,4%) αν και για τα ίδια έτη η αντίστοιχη μεταβολή του δείκτη στον κλάδο των «Ποτών» είναι οριακά αρνητική της τάξης του -1%.

Διάγραμμα 2.1-5 : Δείκτες κύκλου εργασιών και εργασιακής εισροής στο σύνολο της Βιομηχανίας και σε Τρόφιμα-Ποτά.

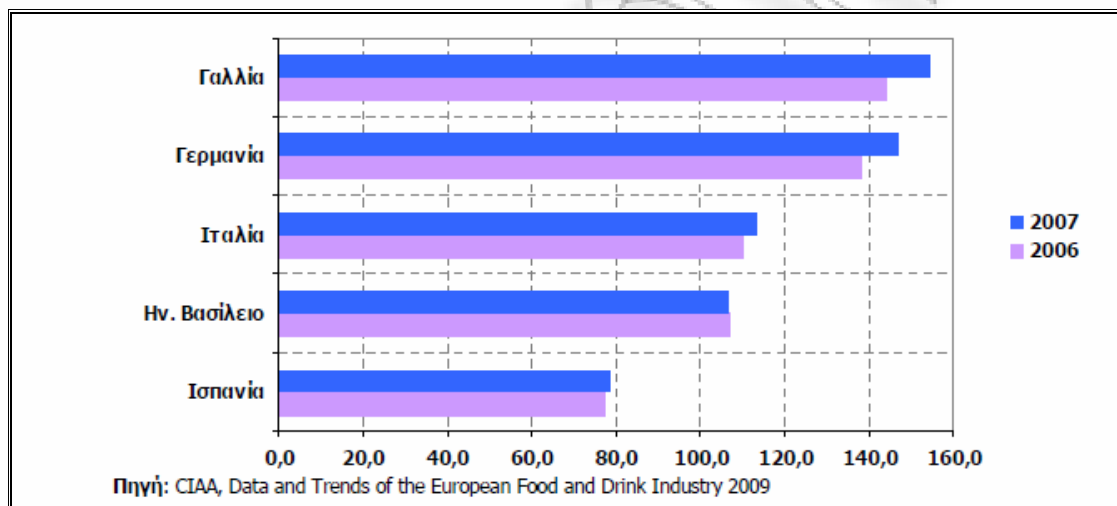
Σχετικά με τον δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής, οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών» χαρακτηρίζονται ήπιες την δεκαετία 1998-2008. Η μόνη χρονιά κατά την οποία καταγράφεται οριακή αρνητική μεταβολή στο σχετικό δείκτη είναι το 2008 η οποία ωστόσο είναι μικρότερη σε σχέση με την αντίστοιχη στο σύνολο της Βιομηχανίας.

Διάγραμμα 2.1-6 : Ποσοστιαία ετήσια μεταβολή του δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής στο σύνολο της Βιομηχανίας και σε Τρόφιμα-Ποτά.

Η βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» είναι ο κυρίαρχος κλάδος σε όρους πωλήσεων στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη. Έτσι σε επίπεδο χωρών η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ισπανία αποτελούν τους μεγαλύτερους

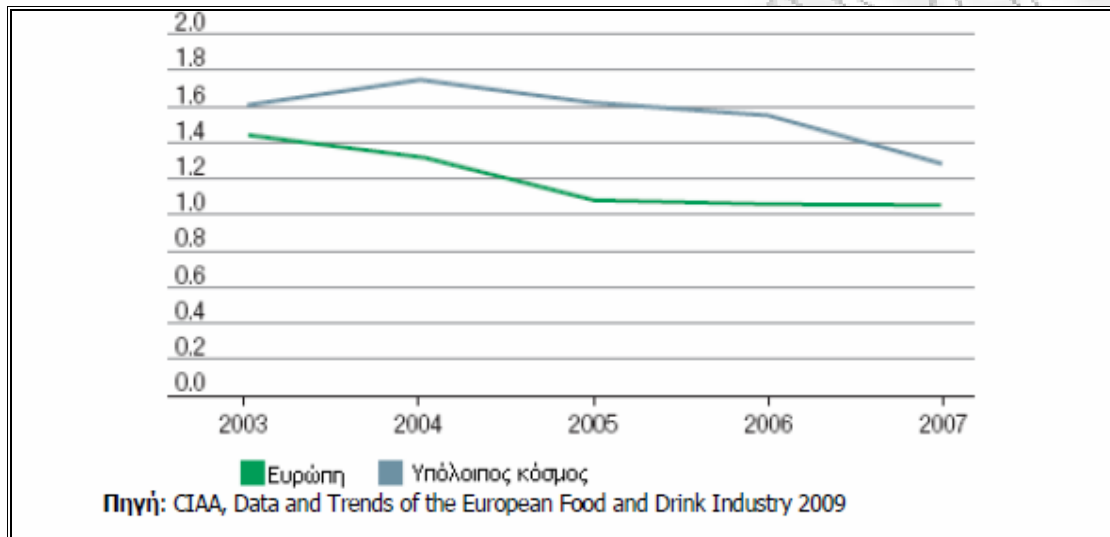
«παραγωγούς» της βιομηχανίας και καλύπτουν συνολικά το 70% του κύκλου εργασιών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διάγραμμα 2.1-7 : Κατάταξη των 5 πρώτων κρατών-μελών με βάση τις καθαρές πωλήσεις στον κλάδο Τροφίμων & Ποτών (σε € δισεκ.).

Γίνεται λοιπόν εύκολα αντιληπτό ότι η βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες της ευρωπαϊκής μεταποίησης με αυξανόμενο κύκλο εργασιών και συγκρατημένες απώλειες σε όρους απασχόλησης. Από την άλλη πλευρά όμως ο κλάδος υστερεί σε δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη οι οποίες αποτελούν μόλις το 0,24% του συνολικά παραγόμενου προϊόντος. Συγκρίνοντας την ένταση της έρευνας στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της βιομηχανίας «Τροφίμων &

Ποτών» σε ευρωπαϊκό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο διαπιστώνεται ανάλογη πτωτική τάση.

Διάγραμμα 2.1-8 : Ένταση έρευνας και τεχνολογίας στα Τρόφιμα & Ποτά εντός και εκτός χωρών της Ε.Ε.

Στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών» οι υποκλάδοι οι οποίοι δραστηριοποιούνται περισσότερο σε θέματα σχετικά με την επένδυση σε καινοτομία που συνδέονται με μικρές αλλαγές στα προϊόντα και τις παραγωγικές διαδικασίες, περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα μεταλλικά νερά και αναψυκτικά, τα κατεψυγμένα τρόφιμα, τα μπισκότα, τα τυριά, τα σνακ και πραγματοποιούνται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες προσπαθούν να υπερβούν τις δυσκολίες του συνδυασμού καινοτομίας, χαμηλών κερδών επί των πωλήσεων και χαμηλής αποδοτικότητας, ο οποίος τις εμποδίζει να βρουν επαρκείς πόρους για επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη.

2.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Η βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» αποτελεί τον δεύτερο μεγαλύτερο κλάδο στην ευρωπαϊκή μεταποίηση σε αριθμό επιχειρήσεων (περίπου 308.000 επιχειρήσεις), μετά από την βιομηχανία Μεταλλικών Προϊόντων, ενώ ταυτόχρονα είναι ο κυρίαρχος κλάδος σε όρους πωλήσεων στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη. Η συντριπτική πλειονότητα του κλάδου (99,1%) αποτελείται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες όμως αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το μισό κύκλο εργασιών και το 63% του συνόλου της απασχόλησης του κλάδου. Στον αντίποδα, οι μεγάλες επιχειρήσεις, αν και αριθμητικά αποτελούν μόλις το 0,9% των επιχειρήσεων του κλάδου, πραγματοποιούν πάνω από το 50% του συνολικού κύκλου εργασιών και το 52,9% της προστιθέμενης αξίας, ενώ εκεί εργάζεται και το 37% των απασχολούμενων της βιομηχανίας Τροφίμων & Ποτών.

Στην Ε.Ε-27, οι τρεις μεγαλύτεροι υποκλάδοι «Τροφίμων & Ποτών» σε αριθμό επιχειρήσεων, εργαζομένων και κύκλου εργασιών είναι τα «Άλλα είδη διατροφής», τα «Προϊόντα κρέατος» και η «Ποτοποιία», αντιπροσωπεύοντας συνολικά το 76% του συνόλου των απασχολούμενων, το 84% του συνόλου των επιχειρήσεων και το 63% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου. Ακολουθούν τα «Γαλακτοκομικά προϊόντα», τα οποία παρουσιάζουν εξίσου υψηλό κύκλο εργασιών, ενώ τα «Επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά» και οι «Παρασκευασμένες ζωοτροφές» συγκεντρώνουν αθροιστικά το 12% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου.

Συγκεκριμένα ο ετερογενής κλάδος «Άλλα είδη διατροφής» απορροφά το 44% των εργαζομένων και το 62% των βιομηχανικών επιχειρήσεων των τροφίμων & ποτών, με κύκλο εργασιών που φθάνει τα 223 δισεκ. ευρώ, ενώ η «Αρτοποιία και νωπά είδη ζαχαροπλαστικής» συνιστά το μεγαλύτερο επιμέρους υποκλάδο των «Άλλων ειδών διατροφής», με κύκλο εργασιών που καλύπτει το 35% του συνόλου του υποκλάδου.

Ο υποκλάδος των «Ποτών» συνεισφέρει το 15% του κύκλου εργασιών των «Τροφίμων & Ποτών», απασχολεί 460.000 εργαζομένους, σε 22.000 επιχειρήσεις και καταγράφει την υψηλότερη παραγωγικότητα της εργασίας.

Η Ε.Ε εξακολουθεί να είναι καθαρός εξαγωγέας «Τροφίμων & Ποτών», με θετικό εμπορικό ισοζύγιο που φθάνει το 1,1 δισεκ. ευρώ (2008), και εξαγωγές ύψους πάνω από 58 δισεκ. ευρώ. Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και η κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας επηρέασε όμως το διεθνές εμπόριο το 2008, με αποτέλεσμα το εμπορικό πλεόνασμα να έχει περιοριστεί σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, καθώς η αύξηση των εξαγωγών ήταν βραδύτερη από την αύξηση των εισαγωγών. Το 2008, οι ενδοκοινοτικές εξαγωγές «Τροφίμων & Ποτών» αυξήθηκαν κατά 8,5% σε σχέση με το 2007 και οι ενδοκοινοτικές εισαγωγές κατά 8%. Σχεδόν το ήμισυ όμως των εξαγωγών του ενδοκοινοτικού εμπορίου προέρχεται από τρεις μόνο χώρες, την Γερμανία, την Ολλανδία και την Γαλλία. Στην πλευρά των εισαγωγών, η Γερμανία, η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο πραγματοποιούν από το 40% του συνόλου των ενδοκοινοτικών εισαγωγών, ενώ η Ελλάδα βρίσκεται στην 16^η και 14^η θέση αντίστοιχα ως προς την συνεισφορά στις εξαγωγές και τις εισαγωγές του ενδοκοινοτικού εμπορίου της Ε.Ε-27.

Σε σχέση με τις τιμές το 2008 χαρακτηρίστηκε από άνοδο, η οποία ξεπερνούσε μάλιστα κατά τέσσερις σχεδόν ποσοστιαίες μονάδες την αντίστοιχη άνοδο των τιμών στο σύνολο των καταναλωτικών αγαθών. Έκτοτε, η άνοδος των τιμών στα τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά επιβραδύνεται, ως αποτέλεσμα και της οικονομικής κρίσης που έπληξε τις ευρωπαϊκές οικονομίες και οδήγησε ακόμα και στην μείωση τιμών σε πολλά κράτη.

2.3 Η ΕΓΧΩΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Η βιομηχανική παραγωγή στην πλειονότητα των κλάδων της εγχώριας οικονομίας επιβραδύνεται, ως αποτέλεσμα των συνεπειών της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, οι οποίες διοχετεύθηκαν σταδιακά και στην ελληνική βιομηχανία. Στην βιομηχανία «Τροφίμων» η μείωση της παραγωγής είναι της τάξης του -2,6% σε σχέση με το 2008, με χαρακτηριστική την αλλαγή της τάσης στο δ' τρίμηνο, όπου σημειώνεται αύξηση σχεδόν κατά 5% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2008. Ωστόσο στην βιομηχανία «Ποτών» καταγράφεται μια υπερδιπλάσια μείωση που σημειώνεται στο 6,7%. Η εξέλιξη αυτή και στους δύο κλάδους ήταν κυρίως αποτέλεσμα των δυσμενών οικονομικών συνθηκών που διαμορφώθηκαν στο οικονομικό περιβάλλον λόγω της διεθνούς κρίσης. Η βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» είχε δηλαδή σχετικά μικρότερες απώλειες λόγω της κρίσης σε σχέση με άλλους κλάδους οι οποίοι επλήγησαν περισσότερο το 2009, γεγονός το οποίο φανερώνει την μεγαλύτερη ανθεκτικότητα της σε σχέση με τους άλλους μεταποιητικούς κλάδους.

Στους επιμέρους υποκλάδους, όλοι εμφανίζουν μείωση παραγωγής το 2009 με εξαίρεση την «Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων

κρέατος», την «Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων» και τα «Ζαχαρώδη, κακάο, αρτύματα και καρυκεύματα» όπου καταγράφεται άνοδος. Ο υποκλάδος ο οποίος εμφανίζει σχετικά υψηλότερο κατά μέσο όρο δείκτη την περίοδο 2006-2009 είναι η «Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων» και η «Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος».

Κατά την περίοδο 2005-2009 οι διακυμάνσεις των σχετικών δεικτών στην βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» ήταν σχετικά ήπιες. Το 2009 ο δείκτης τιμών παραγωγού στα Τρόφιμα μειώνεται κατά 1,5% ενώ αντίθετα στα Ποτά αυξάνεται κατά 3,2% όταν ο αντίστοιχος δείκτης στο σύνολο της Μεταποίησης για την περίοδο 2005-2009 παρουσιάζει πολύ έντονες διακυμάνσεις.

Τόσο κατά το 2008, όταν οι τιμές είχαν εν γένει αυξηθεί, όσο και κατά το 2009, όταν οι τιμές εν γένει μειώθηκαν, οι δείκτες τιμών παραγωγού στα Τρόφιμα και στα Ποτά μεταβλήθηκαν πολύ ηπιότερα σε σχέση με το σύνολο της Μεταποίησης, γεγονός το οποίο φανερώνει διακυμάνσεις στα κόστη παραγωγής.

Τα αποτελέσματα των ερευνών του IOBE για το 2009 αποτυπώνουν την επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στην Βιομηχανία σε συνέχεια της πτώσης που είχε σημειωθεί από τα μέσα του 2008. Σε πλήρη συμπίεση με τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων στο σύνολο της βιομηχανίας επιδεινώνονται μέχρι την άνοιξη του 2009 και σημειώνουν ιστορικό ρεκόρ δεκαπενταετίας τον Μάρτιο του 2009 σε Ελλάδα και Ευρώπη. Ωστόσο, η έντονη απαισιοδοξία που κυριάρχησε για πάνω από 1,5 χρόνο στον τομέα φαίνεται να αμβλύνεται και σταδιακά οι προσδοκίες να ανακάμπτουν από τον Απρίλιο του 2009.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στην βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών», αν και έχουν επιδεινωθεί έντονα, είναι συγκριτικά καλύτερες από άλλους κλάδους της Μεταποίησης. Οι προβλέψεις για την παραγωγή τους πρώτους μήνες του 2009 δείχνουν μείωση, τα αποθέματα όμως έχουν αποκλιμακωθεί σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Η εικόνα των εξαγωγών δεν έχει βελτιωθεί σημαντικά, ενώ συγκριτικά με τις υπόλοιπες βιομηχανίες οι απώλειες στην απασχόληση είναι ηπιότερες. Το δυσμενές περιβάλλον δεν επέτρεψε ιδιαίτερη επενδυτική δραστηριότητα το 2009, οπότε και καταγράφεται μεγάλη υποχώρηση άνω του 40%, με τα όποια επενδυτικά σχέδια να μεταφέρονται χρονικά το 2010, όπου και προβλέπεται αύξηση 22,6%.

2.4 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ

Η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων του κλάδου των «Τροφίμων & Ποτών», είναι όχι μόνο θετική τα τελευταία έτη, αλλά υψηλότερη σε σχέση με το σύνολο της μεταποίησης. Αυτό σημαίνει δηλαδή ότι στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών» δημιουργούνται περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με το σύνολο της μεταποίησης, ενώ σε σχέση με το 2004 οι επιχειρήσεις στον κλάδο έχουν αυξηθεί σωρευτικά σχεδόν κατά 5%. Δεύτερη σε πλήθος ακολουθεί η «Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων», αντιπροσωπεύοντας το 15,1% του συνόλου και τρίτη η Βιομηχανία κατασκευής ειδών ένδυσης, κατεργασίας και βαφής γουνερικών» με 13,4%.

Σε όρους κύκλου εργασιών, ο κλάδος «Τροφίμων & Ποτών» καλύπτει σχεδόν το 21% του κύκλου εργασιών του μεταποιητικού τομέα Δεύτερη σε όρους κύκλου εργασιών

**Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών**

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

κατατάσσεται η Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου η οποία καλύπτει το 18,4% του συνόλου του κύκλου εργασιών της μεταποίησης, με την Παραγωγή βασικών μετάλλων και την Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων να ακολουθούν, με παραπλήσια μερίδια της τάξης του 8,9% και 8,7% αντίστοιχα.

Κλάδος	Ποσοστιαία Συμμετοχή
Κύκλος Εργασιών (σε εκατ. €)	
(15)* Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	20,9%
(23) Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ) και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	18,4%
(27) Παραγωγή βασικών μετάλλων	8,9%
(28) Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	8,7%
(26) Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	6,3%
Προστιθέμενη Αξία	
(15) Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	20,4%
(22) Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας ή μέσων πληροφορικής	11,1%
(28) Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	10,7%
(26) Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	7,9%
(23) Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ) και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	6,5%
Αριθμός Επιχειρήσεων	
(15) Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	17,1%
(28) Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	15,1%
(18) Κατασκευή ειδών ένδυσης, κατεργασία βαφή γουναρικών	13,4%
(22) Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας ή μέσων πληροφορικής	8,7%
(29) Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.	7,1%
Αριθμός Απασχολουμένων	
(15) Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	21,6%
(28) Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	10,1%
(18) Κατασκευή ειδών ένδυσης, κατεργασία βαφή γουναρικών	9,2%
(22) Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας ή μέσων πληροφορικής	7,1%
(26) Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	6,4%

¹ Σύμφωνα με την Κωδικοποίηση ΣΤΑΚΟΔ 2003

* Κωδικοί κλάδων

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία IOBE

*Πίνακας 2.4-1 : Η Ελληνική βιομηχανία Τροφίμων – Ποτών στο σύνολο της
μεταποίησης, στοιχεία 2007.*

Ο κλάδος των «Τροφίμων & Ποτών» κατατάσσεται πρώτος στο μερίδιο του συνόλου της προστιθέμενης αξίας της μεταποίησης το 2007, αφού συνεισφέρει κατά 20,4% στο σύνολο, δηλαδή περίπου στα 3,4 δισεκ. ευρώ. Η ποσοστιαία μεταβολή στην προστιθέμενη αξία του κλάδου το 2006 αγγίζει το 10,3% ενώ το 2007 υποχωρεί παραμένοντας όμως θετική σε σχέση με το προηγούμενο έτος στο 4%. Από τους υπόλοιπους υποκλάδους, εκείνοι οι οποίοι κατέχουν επίσης σημαντικό μερίδιο επί του συνόλου στη συγκεκριμένη κατηγορία είναι οι Εκδόσεις, Εκτυπώσεις και Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας ή μέσω πληροφορικής, με μερίδιο της τάξης του 11,1% καθώς και η Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα Μηχανήματα και τα Είδη εξοπλισμού. Σε όρους απασχόλησης τα «Τρόφιμα & Ποτά» καταλαμβάνουν μια ακόμη πρωτιά στον κλάδο. Με διαφορά ακολουθεί η Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων και η Κατασκευή ειδών ένδυσης και κατεργασία βαφή γουναρικών.

Σε επίπεδο υποκλάδων τριψήφιας κωδικοποίησης «Τροφίμων & Ποτών», ο υποκλάδος «Αρτοσκευάσματα, Σνακ, Ζαχαρώδη, Ζυμαρικά» είναι ο μεγαλύτερος σε όρους τζίρου, καθώς αντιπροσωπεύει σχεδόν το 1/3 του συνολικού τζίρου του κλάδου (32,1%) ενώ ακολουθούν με μεγάλη διαφορά η «Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων» (16,8%) και τα «Ποτά» (16,5%) με την «Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών» να καταλαμβάνει ένα επίσης διψήφιο μερίδιο επί του συνόλου (10,4%). Στα «Αρτοσκευάσματα, Σνακ, Ζαχαρώδη, Ζυμαρικά» δραστηριοποιούνται άλλωστε πάνω από τα 2/3 των επιχειρήσεων του κλάδου και συγκεντρώνεται σχεδόν η μισή απασχόληση και το 1/3 της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας του κλάδου.

**Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών**

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Σημαντικό μερίδιο σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας κατέχουν επίσης τα «Ποτά» και τα «Γαλακτοκομικά προϊόντα» με ποσοστό 23,5% και 13,3% αντίστοιχα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα «Ποτά» αποτελούν μόλις το 5,1% του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου και το 11,8% του αριθμού των απασχολούμενων, ωστόσο η συμβολή τους τόσο στον κύκλο εργασιών όσο και στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του κλάδου είναι καθοριστική. Σε όρους απασχόλησης η δεύτερη μεγαλύτερη βιομηχανία του κλάδου είναι τα «Γαλακτοκομικά προϊόντα» (12,1%) ενώ ένα 10% εργάζεται στην «Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών».

ΣΤΑΚΟΔ 2003	Κλάδος	Αριθμός επιχειρήσεων	Κύκλος εργασιών	Ακαθάριστη Προστιθέμενη αξία	Αριθμός απασχολούμενων
151	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος	2,6%	7,0%	6,4%	6,9%
152	Ψάρια, καρκινοειδή και μαλάκια, παρασκευασμένα και διατηρημένα	0,5%	1,6%	1,3%	1,7%
153	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	3,5%	10,4%	9,3%	10,0%
154	Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	12,1%	8,6%	7,0%	6,4%
155	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	5,0%	16,8%	13,3%	12,1%
156	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου	1,9%	4,3%	3,6%	3,0%
157	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	1,0%	2,7%	2,0%	1,6%
158	Αρτοσκευάσματα, Σνακ, Ζαχαρώδη, Ζυμαρικά	68,4%	32,1%	33,6%	46,3%
159	Ποτά	5,1%	16,5%	23,5%	11,8%

¹ Τα στοιχεία αναφέρονται στη Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών, δηλ. τον κλάδο 15 της ΣΤΑΚΟΔ 2003
Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία IOBE

Πίνακας 2.4-2 : Ποσοστιαία κατανομή βασικών μεγεθών υποκλάδων Τροφίμων – Ποτών, στοιχεία 2007.

2.5 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ» ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2006-2008

Τα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης που διενεργήθηκαν στο σύνολο 1.083 επιχειρήσεων που εντάσσονται στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών», κατά την οικονομική χρήση 2006-2008, έδειξαν μια σημαντική μείωση κερδών κατά την διάρκεια του 2008. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης, μετά από μια ικανοποιητική και δυναμική χρονιά το 2007, στην χρήση του 2008 τα αποτελέσματα του κλάδου επιδεινώνονται. Οι ζημιές εκτοξεύονται κατά 45% με τις δέκα πιο ζημιογόνες εταιρίες το 2008 να καταγράφουν 130% περισσότερες ζημιές από τις αντίστοιχες δέκα πιο ζημιογόνες την προηγούμενη χρονιά. Σαν αποτέλεσμα, τα καθαρά αποτελέσματα του κλάδου περιορίζονται σημαντικά καταγράφοντας πτώση 10% το 2008.

Το συνολικό ενεργητικό των επιχειρήσεων αυξάνεται με ρυθμό 6% και ξεπερνά τα 16 δισεκ. ευρώ το 2008. Η διεύρυνση που καταγράφεται προέρχεται από τις αυξημένες απαιτήσεις το 2007 και τα χρηματικά διαθέσιμα το 2008. Από πλευρά κεφαλαιακής διάρθρωσης είναι σημαντικό να σημειωθεί πως αν και οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις υπερτερούν των μακροπρόθεσμων, το μερίδιό τους στο σύνολο των υποχρεώσεων συρρικνώνεται το 2008. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων ταχύτερα από ότι των βραχυπρόθεσμων, γεγονός που υποδηλώνει την επίτευξη καλύτερων όρων δανεισμού. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι επιχειρήσεις που συγκεντρώνουν το 2008 σχεδόν το 50% των μακροπρόθεσμων

υποχρεώσεων συγκέντρωσαν ταυτόχρονα και το ήμισυ των συνολικών κερδών των επιλεγμένων επιχειρήσεων. Τα συμπεράσματα που συνάγονται επομένως είναι δύο :

- Η άνοδος των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων άρα καλύτεροι όροι δανεισμού.
- Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων αύξησε το επίπεδο της μόχλευσης της με δανεισμό βραχυχρόνιας αποπληρωμής.

Από τους βασικούς αριθμοδείκτες του κλάδου, προκύπτει ότι η γενική ρευστότητα διατηρείται στο ίδιο επίπεδο κατά την εξεταζόμενη τριετία, επίπεδο που κρίνεται επαρκές για την αντιμετώπιση των άμεσων απαιτήσεων. Άλλωστε ο δείκτης ειδικής ρευστότητας κρίνεται αρκετά υψηλός και επομένως η έκθεση των επιχειρήσεων σε δανειακούς κινδύνους κάλυψης δεν είναι μεγάλος. Το 2008 καταγράφονται οι χαμηλότερες τιμές για την μέση διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων (127 ημέρες) και την μέση διάρκεια παραμονής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (243 ημέρες). Εντούτοις, λόγω των δεικτών (μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων / μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων) φτάνει στη υψηλότερη τιμή του (1,90) το 2008, γεγονός που σημαίνει πως οι επιχειρήσεις του κλάδου κατορθώνουν να εξοφλούν τους πιστωτές τους σε σχεδόν διπλάσιο χρόνο από εκείνον που απαιτείται για την είσπραξη των απαιτήσεών τους. Από την ανάλυση διαπιστώνεται ότι γενικά στην βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» τα ίδια κεφάλαια χρησιμοποιούνται εντονότερα από ότι τα περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων για την πραγματοποίηση των πωλήσεων, και αυτό γιατί ο μεν δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού φτάνει

στο 0,72 του 2008, ο δε δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας των ίδιων κεφαλαίων ανέρχεται το 2008 σε υπερδιπλάσιο επίπεδο (1,63) σε σχέση με το 2006.

Εντούτοις η εντονότερη διόγκωση των δανειακών κεφαλαίων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια επιβάρυνε ακόμα περισσότερο τις επιχειρήσεις και οδήγησε τον αντίστοιχο δείκτη δανειακής επιβάρυνσης σε αρκετά υψηλό επίπεδο (1,26).

Τέλος η βραδύτερη ανάπτυξη των μικτών κερδών σε σχέση με τον κύκλο εργασιών περιόρισε οριακά το μικτό περιθώριο κέρδους το 2008 (27,8%), με το καθαρό περιθώριο κέρδους να συρρικνώνεται ακόμα πιο έντονα και να φτάνει στο χαμηλότερο επίπεδο της τριετίας (4,63%).

2.5.1 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2006-2008

Οι 1.083 βιομηχανικές επιχειρήσεις που εντάσσονται στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών», πραγματοποίησαν το 2008 συνολικό κύκλο εργασιών 11,5 δισεκ. ευρώ σε αύξηση 7,8% έναντι της προηγούμενης χρονιάς. Τα μικτά κέρδη παρουσίασαν άνοδο της τάξης του 6,5%, ενώ τα καθαρά κέρδη υποχώρησαν κατά 10%, γεγονός που υποδηλώνει μεγάλη άνοδο του κόστους πωληθέντων. Αντίθετα η προηγούμενη χρήση ήταν σχετικά καλύτερη, καθώς και το σύνολο των λογαριασμών είχαν βελτιωθεί σε σύγκριση με το 2007. Εντονότερη είναι η άνοδος των καθαρών αποτελεσμάτων η οποία οφείλεται στην ενίσχυση των κερδών κυρίως των μεγάλων εταιριών.

**Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών**

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Σε χιλιάδες €	2006	2007	2008	Ποσοστιαία Μεταβολή	
				2007/06	2008/07
Λογαριασμοί Αποτελεσμάτων Χρήσεως					
Κύκλος Εργασιών	9.792.901	10.749.849	11.587.956	9,77	7,80
Μικτά Κέρδη	2.750.341	3.024.980	3.222.780	9,99	6,54
Καθαρά Αποτελέσματα προ Φόρων	491.073	597.003	536.840	21,57	-10,1
Λογαριασμοί Ισολογισμού					
Καθαρά Πάγια	7.969.800	8.259.715	8.835.949	3,64	6,98
Αποθέματα	1.858.589	2.025.618	2.089.126	8,99	3,14
Απατήσεις	3.528.249	3.935.432	4.060.153	11,54	3,17
Διαθέσιμα-Χρεόγραφα	706.811	748.184	884.184	5,85	18,18
Σύνολο Ενεργητικού	14.304.479	15.220.178	16.157.536	6,40	6,16
Τόξα Κεφάλαια	6.754.357	6.979.416	7.106.121	3,33	1,82
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.638.805	2.844.267	3.317.637	7,79	16,64
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	4.818.427	5.300.016	5.613.678	9,99	5,92
Σύνολο Υποχρεώσεων	7.457.232	8.144.282	8.931.316	9,21	9,66

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Hellstat

**Πίνακας 2.5.1-1 : Εξέλιξη βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών κλάδου
Τροφίμων – Ποτών.**

Το ενεργητικό των επιχειρήσεων διευρύνεται την εξεταζόμενη τριετία, κυρίως λόγω των αυξανόμενων απαιτήσεων το 2007 (11,54%) και των διαθεσίμων (18,18%) την επόμενη χρονιά, ενώ τα αποθέματα καταγράφουν μικρή άνοδο το 2008. Έτσι το συνολικό ενεργητικό των εξεταζόμενων επιχειρήσεων ξεπερνά τα 16 δισεκ. ευρώ το 2008. Σε όρους κεφαλαιακής διάρθρωσης, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις καταγράφουν σωρευτικά εντονότερη άνοδο σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες. Διαπιστώνεται ότι αν και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υπερτερούν, το μερίδιό τους στο σύνολο των υποχρεώσεων υποχωρεί από 64,6% το 2006 σε 62,9% το 2008. Άρα παρά την επιδείνωση των καθαρών αποτελεσμάτων, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξάνονται σαφώς εντονότερα των βραχυπρόθεσμων, γεγονός που υποδηλώνει την επίτευξη των καλύτερων όρων δανεισμού.

2.5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 2006-2008

Ο Πίνακας 2.5.2-1 παρουσιάζει την εικόνα επιλεγμένων αριθμοδεικτών ρευστότητας, αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων, για την τριετία 2006-2008.

	2006	2007	2008
Αριθμοδείκτες Ρευστότητας			
Γενική Ρευστότητα	1,29	1,29	1,28
Ειδική Ρευστότητα	0,88	0,88	0,88
Αριθμοδείκτες Αποτελεσματικότητας			
Μέση Διάρκεια Παραμονής Απαιτήσεων	132	133	127
Μέση Διάρκεια Παραμονής Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	248	248	243
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,68	0,71	0,72
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων	1,45	1,54	1,63
Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας			
Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)	28,09	28,14	27,81
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (%)	5,01	5,55	4,63
Αποδοτικότητα Ενεργητικού (%)	3,43	3,92	3,32
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (%)	7,27	8,55	7,55
Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων-Βιωσιμότητας			
Δανειακή Επιβάρυνση	1,10	1,17	1,26
Παγιοποίηση Ενεργητικού (%)	54,64	54,27	54,69

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Hellstat

Πίνακας 2.5.2-1 : Εξέλιξη βασικών αριθμοδεικτών του κλάδου Τροφίμων – Ποτών.

Διαπιστώνεται ότι ο δείκτης γενικής ρευστότητας βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο και τα τρία χρόνια, υπερτερώντας της μονάδας κυμαινόμενος στο 1,28 - 1,29. Έτσι γίνεται σαφές ότι οι επιχειρήσεις έχουν επαρκή ρευστότητα για να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις τους. Από την άλλη πλευρά ο δείκτης ειδικής ρευστότητας είναι αρκετά υψηλός, της τάξης του 0,88. Γίνεται εύκολα λοιπόν κατανοητό ότι η έκθεση των επιχειρήσεων σε κινδύνους κάλυψης βραχυπρόθεσμων δεν είναι μεγάλος.

Ο δείκτης μέσης διάρκειας παραμονής των απαιτήσεων κυμαίνεται γύρω στις 130 ημέρες, ενώ η μέση διάρκεια παραμονής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι κατά πολύ μεγαλύτερη, ξεπερνώντας τις 248 ημέρες το 2007. Το 2008 και οι δύο αριθμοδείκτες μειώνονται, αλλά ο λόγος των δεικτών συνεχίζει να αυξάνεται. Η υψηλότερη τιμή του δείκτη καταγράφεται το 2008, γεγονός που σημαίνει πως οι επιχειρήσεις του κλάδου κατορθώνουν να εξοφλούν τους πιστωτές τους σε χρόνο σχεδόν διπλάσιο από εκείνον που απαιτείται για την είσπραξη των απαιτήσεών τους.

Από την ανάλυση είναι φανερό πως γενικά στην βιομηχανία «Τροφίμων & Ποτών» τα ίδια κεφάλαια χρησιμοποιούνται εντονότερα από ότι τα περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων για την πραγματοποίηση πωλήσεων. Ο μεν δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού φτάνει στο 0,72 το 2008, αυξημένος οριακά από το 2006, ο δε δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας των ιδίων κεφαλαίων βρίσκεται σε υπερδιπλάσιο επίπεδο (1,63) το 2008 σε σχέση με το 2006. Άρα σημαντικό μέρος της μεγένθυσης των εταιριών την τελευταία τριετία χρηματοδοτήθηκε και από τα ίδια κεφάλαια. Ο σχετικά βραδύτερος ρυθμός αύξησης των μικτών κερδών από αυτό του κύκλου εργασιών κατά την εξεταζόμενη τριετία οδηγεί τον αντίστοιχο αριθμοδείκτη σε οριακή πτώση, από 28,1% σε 27,8% το 2006. Η εκτίναξη των καθαρών αποτελεσμάτων το 2007 οδήγησε τον δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους στην υψηλότερη τιμή του κατά την τριετία (5,55%) αλλά και η διάρθρωση της επόμενης χρονιάς προσδιόρισε χαμηλότερα και τον αριθμοδείκτη στο 4,63%, στο χαμηλότερο όμως σημείο της εξεταζόμενης τριετίας.

Η εντονότερη αύξηση των καθαρών αποτελεσμάτων σε σχέση με την αύξηση τόσο του ενεργητικού, όσο και των ιδίων κεφαλαίων επηρεάζει και πάλι την πορεία των αριθμοδεικτών το 2007, ενώ η διάρθρωση της επόμενης χρονιάς μετριάζει το ύψος των δεικτών του κλάδου. Έτσι και οι δύο δείκτες αποδοτικότητας φτάνουν τις 3,32 ποσοστιαίες μονάδες του ενεργητικού και τις 7,55 ποσοστιαίες μονάδες των ιδίων κεφαλαίων αντίστοιχα, κατά την περίοδο του 2008. Η αυξητική τάση του επιπέδου μόχλευσης των επιχειρήσεων της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» οδηγεί σε διόγκωση του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης. Ειδικότερα το 2008, η ταχύτερη άνοδος των δανειακών κεφαλαίων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια επιβάρυνε ακόμα περισσότερο τις επιχειρήσεις και οδήγησε τον αντίστοιχο δείκτη σε αρκετά υψηλό επίπεδο της τάξης του 1,26.

2.6 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Μετά από μια πολύ ικανοποιητική χρονιά κατά την διάρκεια του 2007, όλοι οι υποκλάδοι της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» βρίσκονται υπό πίεση.

- Τα «Παρασκευασμένα και Διατηρημένα Ψάρια και Προϊόντα Ψαριών» κατέγραψαν την εντονότερη διόγκωση ζημιών το 2008.
- Τα «Δημητριακά και Αμυλώδη Προϊόντα» είναι ο μόνος από τους εννέα υποκλάδους που όχι μόνο διεύρυνε τα καθαρά του κέρδη κατά 20,6% αλλά περιόρισε και κατά το 1/3 το ύψος των ζημιών το 2008.

- Τα «Αρτοσκευάσματα, Σνακ, Ζαχαρώδη και Ζυμαρικά» κατάφεραν να συνεισφέρουν κατά το 1/5 στις συνολικές πωλήσεις το 2008 ενώ απορρόφησαν το 30% των καθαρών κερδών της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών».
- Τα «Φρούτα & Λαχανικά» κατέγραψαν ανοδικό κύκλο εργασιών, αύξηση του ενεργητικού και των μικτών κερδών, παρόλο που τα κέρδη ουσιαστικά «διορθώνονται» μετά την έκρηξη του 2007.
- Τα «Ελαια & Λίπη» φαίνεται να αντιστέκονται στις πιέσεις της χρηματοοικονομικής κρίσης, μιας και χαρακτηρίζονται από θετικά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και το 2008. Όλα τα επιμέρους στοιχεία του ισολογισμού καταγράφουν άνοδο, με τα καθαρά αποτελέσματα να ξεπερνούν τα 46 εκατ. ευρώ, αυξημένα σχεδόν κατά 60% σε σχέση με το 2007.
- Τα «Γαλακτοκομικά» παρουσιάζουν αρνητικά καθαρά αποτελέσματα, μειωμένα κατά 130,7%. Αυτό φέρνει σε αρνητικά επίπεδα το καθαρό περιθώριο κέρδους, καθώς και τους δείκτες αποδοτικότητας ενεργητικού και ιδίων κεφαλαίων.

Το 2008 πάνω από το 70% των επιχειρήσεων που δραστηριοποιείται στα «Ποτά» εμφανίζει κέρδη. Η μείωση όμως του αριθμού των κερδοφόρων επιχειρήσεων συγκριτικά με το 2007 πιέζει την κερδοφορία του υποκλάδου, μιας και μία στις τρεις επιχειρήσεις δηλώνει ζημιές, διπλάσιες μάλιστα σε σχέση με το 2007. Η μεγάλη αύξηση των ζημιών οφείλεται στο γεγονός ότι αρκετές κερδοφόρες επιχειρήσεις το 2007 την επόμενη χρονιά γίνονται ζημιογόνες, ενώ ταυτόχρονα οι ζημιές των

ζημιογόνων πολλαπλασιάζονται. Παρά την επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των πωλήσεων κερδοφορίας, οι δείκτες μικτού και καθαρού περιθωρίου κέρδους διατηρούνται σε υψηλότερα επίπεδα από τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες του κλάδου, γεγονός που υποδηλώνει ότι ο συγκεκριμένος υποκλάδος, έχει ικανοποιητικά περιθώρια κέρδους, υψηλότερα από τον μέσο όρο του κλάδου.

2.7 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Το 2008 το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο των «Τροφίμων & Ποτών» αυξήθηκε κατά 14,2% σε σχέση με το 2007, έναντι αντίστοιχης αύξησης κατά 15,8% το 2007. Το 2008 άλλωστε οι εξαγωγικές εισπράξεις διευρύνονται κατά 1,3% όταν αντίστοιχα οι εισαγωγικές δαπάνες σημειώνουν αύξηση κατά 8,2%. Γενικότερα η πορεία του ελλείμματος παρουσιάζει διακυμάνσεις εξαρτώμενη κυρίως από την πορεία των εξαγωγών, ενώ το 2008 η αύξηση του ελλείμματος στην βιομηχανία Τροφίμων είναι μεγαλύτερη της αύξησης του ελλείμματος του εξωτερικού εμπορίου της χώρας (12,2%). Αντιθέτως το πρώτο εννεάμηνο του 2009, οι εξαγωγικές εισπράξεις της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» μειώνονται κατά 14,3% ενώ η εικόνα επιδεινώνεται στο τρίτο τρίμηνο με την μείωση να προσεγγίζει το 30%. Αλλά και στις εισαγωγές σημειώνεται σημαντική πτώση, με τις αντίστοιχες δαπάνες να περιορίζονται κατά 17,9% και την μείωση στο τρίτο τρίμηνο του 2009 στο 37%. Ως αποτέλεσμα της ταχύτερης μείωσης των εισαγωγών σε σχέση με τις εξαγωγές, για πρώτη φορά την τελευταία τριετία σημειώνεται βελτίωση στο σχετικό εμπορικό ισοζύγιο, καθώς το έλλειμμα περιορίζεται κατά 21%.

Θα πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι ο δείκτης κάλυψης εισαγωγών έχει απολέσει σε σχέση με το 2001 περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι το 2008 οι εξαγωγές «Τροφίμων & Ποτών» καλύπτουν το 44% των εισαγωγών ενώ το 2001 το ποσοστό αυτό έφτανε στο 55%. Πάντως σε σχέση με το σύνολο του εμπορίου της χώρας ο δείκτης της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» συνεχίζει να υπερτερεί γεγονός που φανερώνει ότι ο κλάδος αυτός παραμένει από τους πλέον ανταγωνιστικούς στην ελληνική οικονομία, δεδομένης της επιδείνωσης που επικρατεί. Μάλιστα το 2008 η συμμετοχή των «Τροφίμων & Ποτών» στις εξαγωγές ενισχύεται σχεδόν στο 9% το 2008, ενώ τα προηγούμενα χρόνια κινούταν στο 8%. Το 2008, οι εισαγωγές στην Ελλάδα σε τρόφιμα και ποτά συνεχίζουν να προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις χώρες της Ε.Ε και οι εξαγωγές προορίζονται κυρίως στις χώρες αυτές. Οι εισαγωγές από κράτη-μέλη της Ε.Ε αντιστοιχούν στο 84,5% των συνολικών εισαγωγών τροφίμων και ποτών. Αν και το ποσοστό εισαγωγών από τις χώρες της Ε.Ε είναι χαμηλότερο το 2008, ο συνολικός όγκος των εισαγωγών είναι υψηλότερος. Στις εξαγωγές τα προϊόντα με προορισμό κάποιο κράτος-μέλος της Ε.Ε αποτελούν σχεδόν το 74% όλων των εξαγωγών του κλάδου.

Τα «Κρέατα», τα «Λαχανικά και Φρούτα», τα «Γαλακτοκομικά», τα «Λίπη» και τα «Ποτά» παραμένουν οι κατηγορίες προϊόντων με την μεγαλύτερη συνεισφορά στο σύνολο της εμπορικής ροής της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών». Οι πέντε αυτές κατηγορίες αντιπροσωπεύουν αθροιστικά το 61,2% της συνολικής εμπορικής ροής του κλάδου το 2008, ελαφρά χαμηλότερο του αντίστοιχου μεριδίου το 2007 που κυμαίνονταν στο 62%.

Γενικότερα η ανάλυση των εμπορικών ροών ανά κατηγορία προϊόντων της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» οδηγεί στα παρακάτω συμπεράσματα :

- ❖ Σ
τα περισσότερα προϊόντα το εμπορικό ισοζύγιο συνεχίζει να είναι ελλειμματικό το 2008.
- ❖ «
Λίπη και Έλαια» και «Φρούτα και Λαχανικά» είναι οι κατηγορίες με πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο που συνιστούν και τα βασικά εξαγωγικά προϊόντα της χώρας.
- ❖ Τ
ο υψηλότερο εμπορικό έλλειμμα ανάμεσα στους υποκλάδους καταγράφεται και πάλι στα «Κρέατα» και «Γαλακτοκομικά προϊόντα» με ταυτόχρονη διόγκωση του το 2008. Μάλιστα τα «Κρέατα» παρουσιάζουν το χαμηλότερο εμπορικό ισοζύγιο της περιόδου 2006-2008, με το σχετικό έλλειμμα να διευρύνεται χαρακτηριστικά τα τελευταία χρόνια και τα «Γαλακτοκομικά προϊόντα» να καλύπτουν το 1/3 των εισαγωγών.
- ❖ Έ
ντονα ελλειμματικό είναι και το εμπορικό ισοζύγιο στην κατηγορία των «Ποτών» που καταγράφει την χειρότερη επίδοση από το 2000.

2.8 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Η σύνθεση του κλάδου χαρακτηρίζεται στην συντριπτική του πλειονότητα από μικρομεσαίες επιχειρήσεις (κάτω των 250 ατόμων). Συγκεκριμένα το 99,1% των επιχειρήσεων του κλάδου είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το μισό κύκλο εργασιών (περίπου το 48,5%) και το 63% του συνόλου της απασχόλησης του κλάδου.

Παρακάτω παρουσιάζεται ο πίνακας με τις 20 μεγαλύτερες εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών» με βάση της πωλήσεις τους.

Εταιρία	Χώρα	Έτος	Πωλήσεις (σε δις. ευρώ)	% σε σχέση με προηγούμενο έτος	Εργαζόμενοι (σε χιλ.)	Βασικά Προϊόντα
Nestle	CH	Δεκ-07	19,5	-14,1	54,4	Διάφορα προϊόντα τροφίμων
Heineken N.V	NL	Δεκ-07	9,1	4,9	36,7	Μπίρα
Unilever Plc./Unilever N.V	NL/UK	Δεκ-07	8,8	2,8	43	Διάφορα προϊόντα τροφίμων
Lactalis	FR	Δεκ-07	8,5	33,5	30,7	Γαλακτοκομικά προϊόντα

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Groupe Danone	FR	Δεκ-07	7,4	7,4	32,4	Γαλακτοκομικά προϊόντα, νερό, τροφές για βρέφη
Vion	NL	Δεκ-07	6,4	-0,1	23,8	Διάφορα προϊόντα τροφίμων
Danish Crown	DK	Δεκ-07	6,3	-3,5	25	Προϊόντα κρέατος
Sudzucker	DE	Φεβ-08	5,8	0,3	18,6	Ζάχαρη, Διάφορα προϊόντα τροφίμων
Carlsberg	DK	Δεκ-07	5,7	9	17	Μπίρα
Royal Friesland Foods N.	NL	Δεκ-07	5,1	8,6	9,3	Γαλακτοκομικά προϊόντα
Associated British Food	UK	Σεπ-06	5	18,4	46	Ζάχαρη, αμυλούχα παρασκευασμένα προϊόντα
Ferrero	IT	Δεκ-07	5	8,7	19	Προϊόντα ζαχαροπλαστικής
Campina	NL	Δεκ-07	4	11,3	6,9	Γαλακτοκομικά προϊόντα
Nutreco	NL	Δεκ-07	4	32,1	9,1	Προϊόντα κρέατος
Diageo Plc	UK	Ιουν-08	3,9	11,6	0,7	Αλκοολούχα ποτά
Barilla	IT	Δεκ-07	3,8	6,2	17	Ποτά, προϊόντα ζαχαροπλαστικής
Oetker-Group	DE	Δεκ-07	3,6	1,1	15,7	Διάφορα προϊόντα τροφίμων
Kerry Group	IR	Δεκ-07	3,1	1,5	14,3	Διάφορα προϊόντα τροφίμων
Cadbury Plc	UK	Δεκ-07	3	5,7	23,5	Προϊόντα ζαχαροπλαστικής
Pernod Ricard	FR	Ιουν-08	2,9	8,6	8,9	Αλκοολούχα ποτά

Πηγή : CIA, Data and Trends of the European Food and Drink Industry 2009

*Πίνακας 2.8-1 : Κατάταξη των 20 μεγαλύτερων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων
Τροφίμων & Ποτών με βάση της πωλήσεις τους.*

Στον αντίποδα οι μεγάλες επιχειρήσεις αν και αριθμητικά αποτελούν μόλις το 0,9% των επιχειρήσεων του κλάδου, πραγματοποιούν το 51,5% του συνολικού κύκλου εργασιών και το 52,9% της προστιθέμενης αξίας, ενώ εκεί εργάζεται και το 37% της συνολικής απασχόλησης της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών». Από τις μεγαλύτερες σε πωλήσεις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις στον κλάδο οι πέντε πρώτες είναι η Nestle, η Heineken, η Unilever, η Lactalis και η Groupe Danone, οι οποίες πραγματοποίησαν πωλήσεις ύψους περίπου 53,3 δισεκ. ευρώ απασχολώντας 197.200 εργαζομένους, δηλαδή το 4,2% του συνόλου των εργαζομένων. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-9 άτομα) του κλάδου εκτιμώνται περίπου σε 243.340 και συνιστούν το 79% του συνόλου. Ιδιαίτερα χαμηλό (3,6% του συνόλου) είναι και το ποσοστό των επιχειρήσεων που απασχολούνται από 50 έως 250 άτομα του κλάδου των «Τροφίμων & Ποτών», με κύκλο εργασιών να αντιστοιχεί στο 27% του κλάδου και με έναν στους τέσσερις εργαζόμενους να απασχολείται σε αυτές.

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τρόφιμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

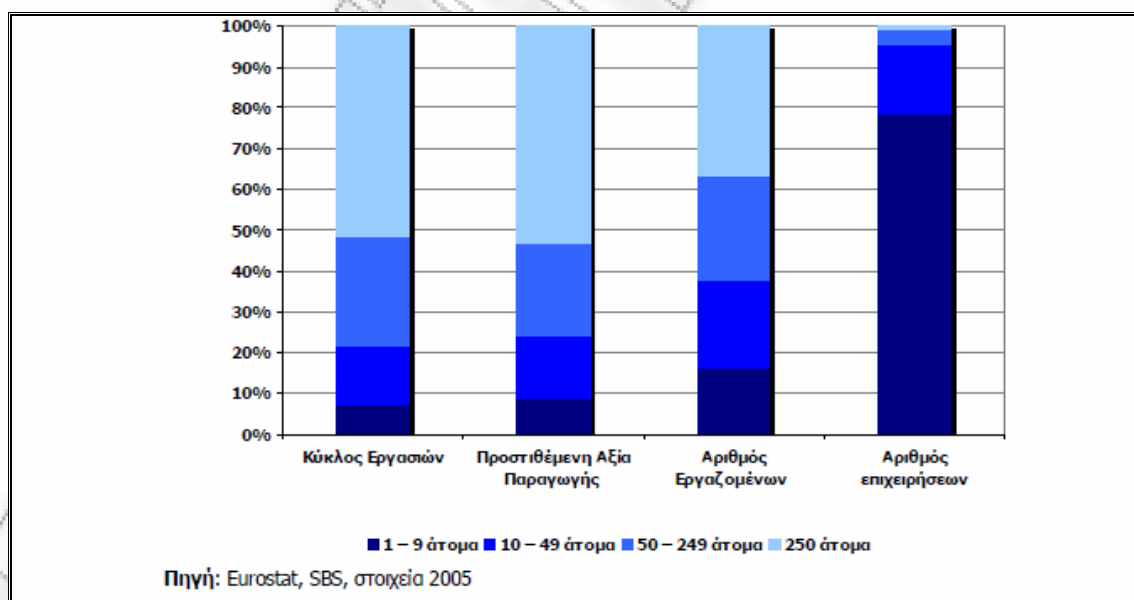
Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Μέγεθος επιχείρησης		Αριθμός επιχειρήσεων (σε χιλ.)		Κύκλος Εργασιών (σε δισ. ευρώ)		Προστιθέμενη Αξία Παραγωγής (σε δισ. ευρώ)		Αριθμός Εργαζομένων (σε χιλ.)	
1 – 9	Τρόφιμα - Ποτά	243,3	78,6%	59,2	7,0%	16,3	8,7%	761,1	16,2%
	Μεταποίηση	1.868,6	80,5%	380,6	6,0%	120,0	7,4%	4.834,5	14,0%
10 – 49	Τρόφιμα - Ποτά	52,5	17,0%	126,0	14,8%	28,6	15,2%	1.022,0	21,8%
	Μεταποίηση	348,4	15,0%	803,5	12,7%	253,3	15,5%	7.118,8	20,5%
50 – 249	Τρόφιμα - Ποτά	11,2	3,6%	227,1	26,7%	43,7	23,2%	1.169,0	24,9%
	Μεταποίηση	83,0	3,6%	1.326,8	21,0%	364,5	22,4%	8.585,9	24,8%
>250	Τρόφιμα - Ποτά	2,7	0,9%	438,4	51,5%	99,6	52,9%	1.736,1	37,0%
	Μεταποίηση	18,5	0,8%	3.815,6	60,3%	891,3	54,7%	1.4071,5	40,6%
1-249	Τρόφιμα - Ποτά	307,0	99,1%	412,3	48,5%	88,6	47,1%	2.952,0	63,0%
	Μεταποίηση	2.300,1	99,0%	2.511,0	39,7%	737,8	45,3%	20.539,3	59,3%
Σύνολο	Τρόφιμα - Ποτά	309,7	100%	850,7	100%	188,2	100,0%	4.688,2	100,0%
	Μεταποίηση	2.322,3	100%	6.328,9	100%	1.629,9	100,0%	34.643,9	100,0%

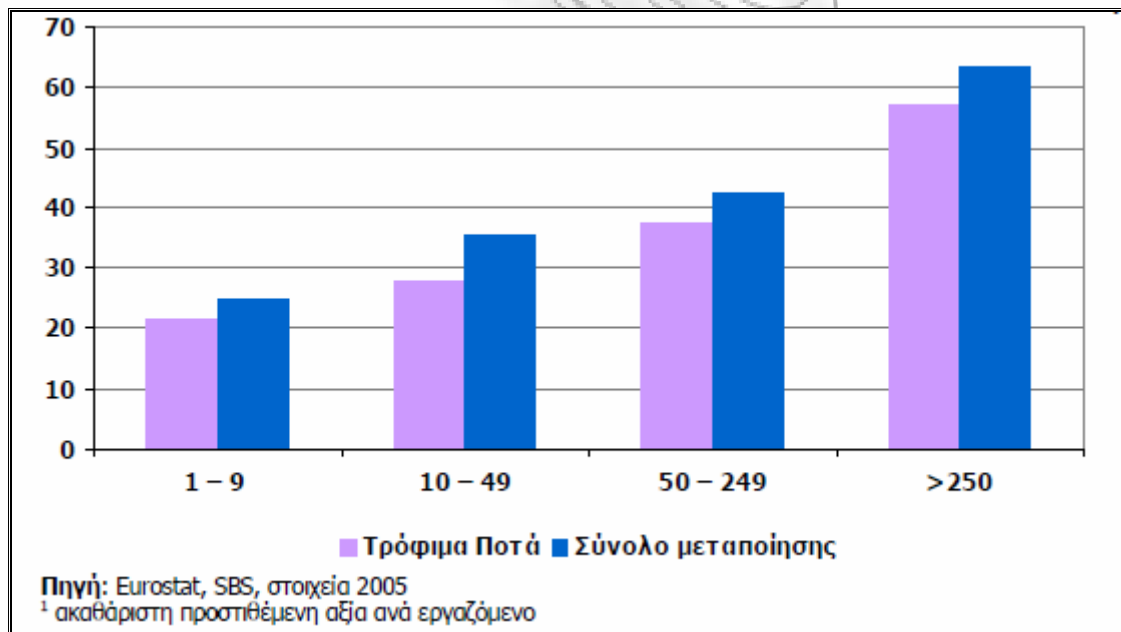
Πηγή: Eurostat, SBS, στοιχεία 2005, Επεξεργασία IOBE
* ως προς τον αριθμό των εργαζομένων

Πίνακας 2.8-2 : Κύρια μεγέθη σε Τρόφιμα – Ποτά και Μεταποίηση βάσει μεγέθους των εταιριών (ποσοστό % επί του συνόλου του κλάδου).

Διάγραμμα 2.8-3 : Μερίδιο κύκλου εργασιών, προστιθέμενης αξίας, αριθμού εργαζομένων και επιχειρήσεων σε Τρόφιμα – Ποτά, ανά μέγεθος επιχείρησης.

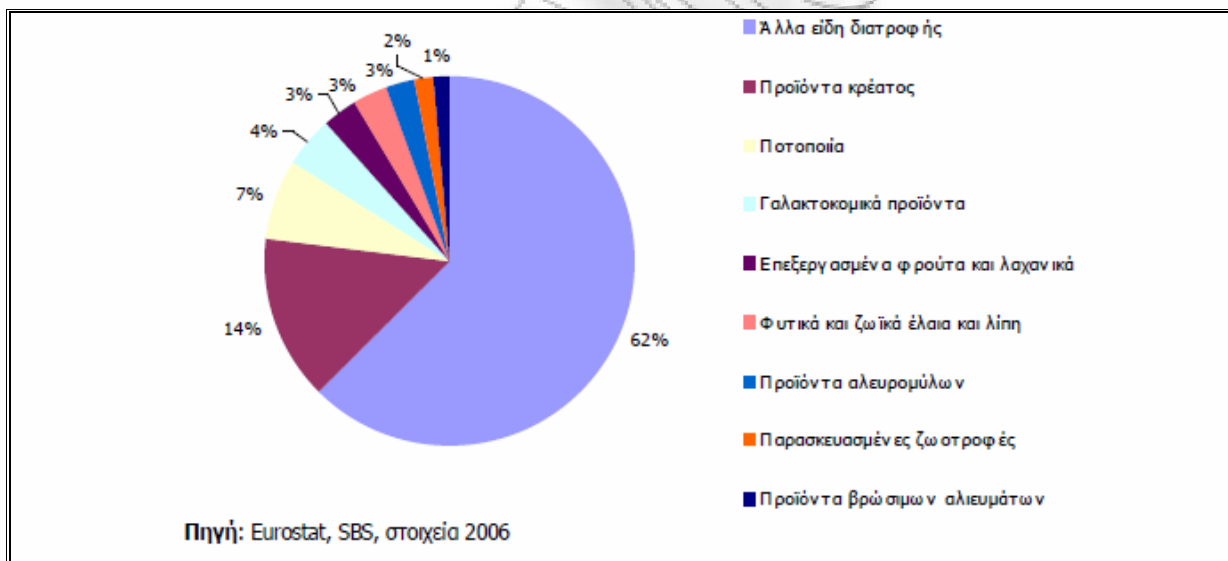
Όπως συμβαίνει στους περισσότερους βιομηχανικούς κλάδους οι μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις εκτός του ότι απορροφούν ένα σημαντικό τμήμα του εργατικού δυναμικού, παράγουν και το μεγαλύτερο εύρος και ύψος των παραγόμενων προϊόντων και κατά επέκταση του κύκλου εργασιών και της προστιθέμενης αξίας παραγωγής του κλάδου. Αλλά και σε όρους παραγωγικότητας της εργασίας ισχύει επίσης η αναλογική σχέση μεγέθους επιχείρησης και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ανά απασχολούμενο, τόσο στον κλάδο «Τροφίμων & Ποτών» όσο και στο σύνολο της Μεταποίησης.

Διάγραμμα 2.8-4 : Παραγωγικότητα εργασίας σε Τρόφιμα – Ποτά και μεταποίηση, ανά μέγεθος επιχείρησης.

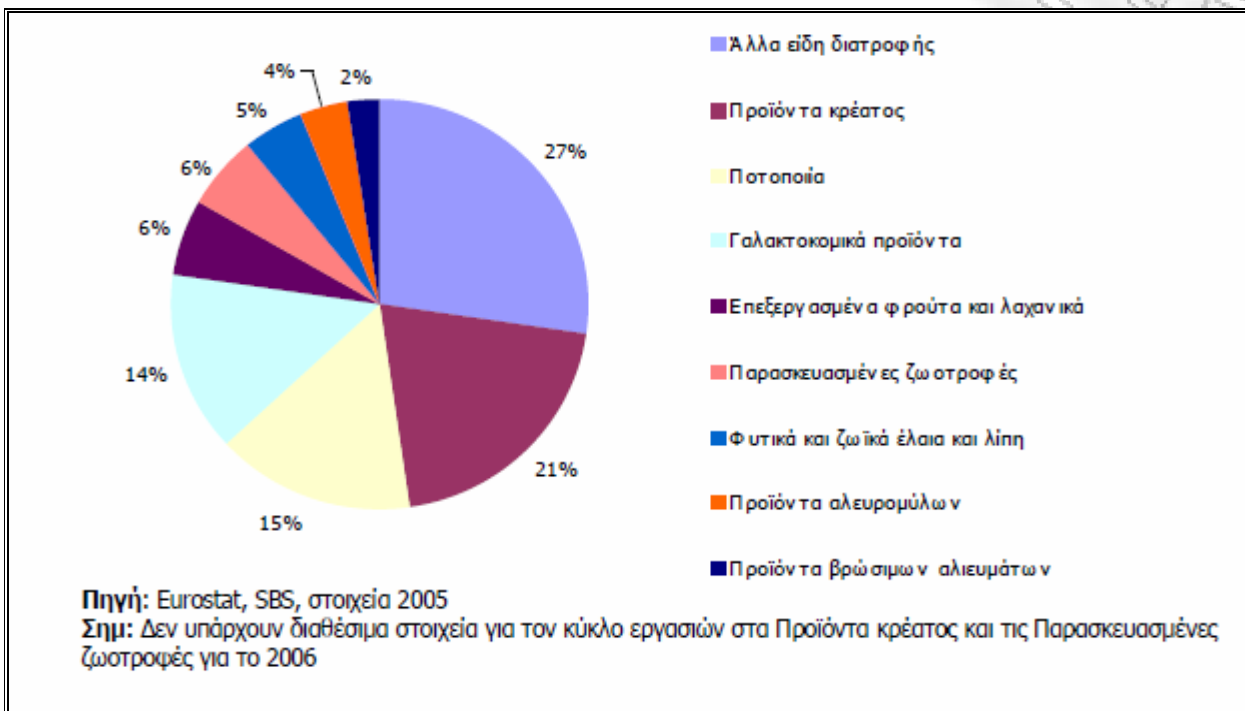
2.9 ΔΙΑΦΘΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Σε επίπεδο υποκλάδων οι τρεις μεγαλύτεροι υποκλάδοι σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, εργαζομένων και κύκλου εργασιών είναι τα «Άλλα είδη διατροφής», τα «Προϊόντα κρέατος» και η «Ποτοποιία». Οι τρεις αυτοί κλάδοι αντιπροσωπεύουν συνολικά το 76% του συνόλου των απασχολουμένων, το 84% του συνόλου των επιχειρήσεων και το 63% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου.

Διάγραμμα 2.9-1 : Κατανομή των επιχειρήσεων στους υποκλάδους

Τροφίμων – Ποτών.

Διάγραμμα 2.9-2 : Κατανομή υποκλάδων Τροφίμων – Ποτών, με βάση τον κύκλο εργασιών.

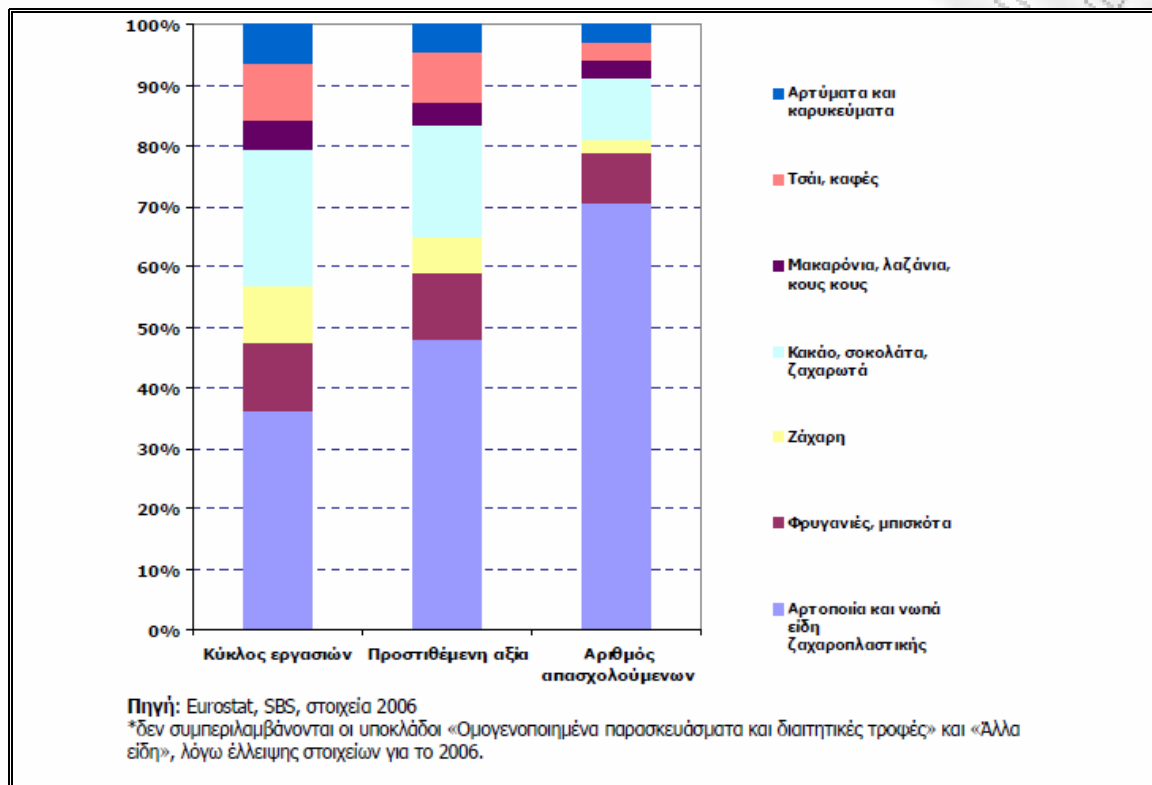
Ακολουθούν τα «Γαλακτοκομικά προϊόντα», τα οποία παρουσιάζουν εξίσου υψηλό κύκλο εργασιών (120 δισεκ. ευρώ, 14% του συνόλου του κλάδου) ενώ τα «Επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά» και οι «Παρασκευασμένες ζωοτροφές» συγκεντρώνουν αθροιστικά το 12% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου.

Ο κλάδος «Άλλα είδη διατροφής» περιλαμβάνει πλήθος κατηγοριών προϊόντων, από αρτοσκευάσματα και νωπά είδη ζαχαροπλαστικής έως ροφήματα, ζάχαρη ακόμα και ζυμαρικά. Στον υποκλάδο αυτό δραστηριοποιούνται περίπου 192.376 επιχειρήσεις οι οποίες προσφέρουν θέσεις εργασίας σε πάνω από 2 εκατ. εργαζομένους. Ο υποκλάδος απορροφά έτσι το 44% των εργαζομένων και το 62% των βιομηχανικών επιχειρήσεων των τροφίμων και ποτών, με κύκλο εργασιών που φθάνει τα 233 δισεκ.

ευρώ. Η «Αρτοποιία και νωπά είδη ζαχαροπλαστικής» συνιστά το μεγαλύτερο επιμέρους κλάδο των «Άλλων ειδών διατροφής» με κύκλο εργασιών που καλύπτει σχεδόν το 35% του συνόλου του υποκλάδου.

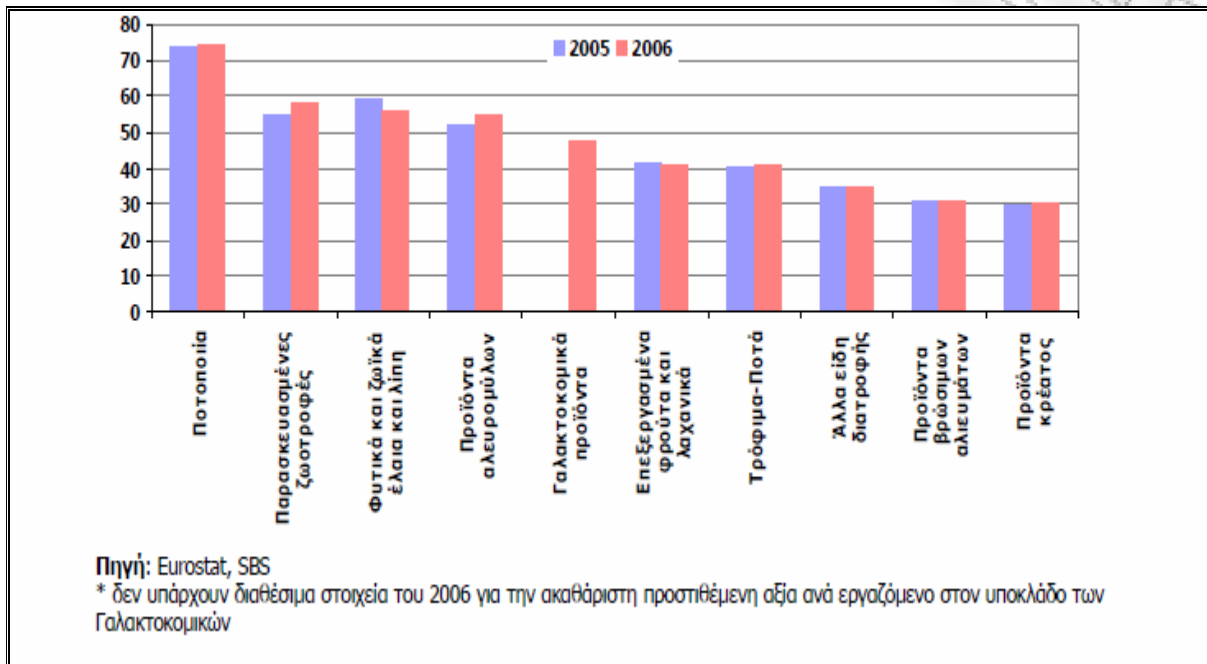
Εξίσου σημαντικός υποκλάδος σε όρους κύκλου εργασιών και προστιθέμενης αξίας είναι και ο υποκλάδος «Κακάο, σοκολάτα και ζαχαρωτά» αλλά και το τσάι, ο καφές και τα ζυμαρικά.

Ο κλάδος των «Ποτών» συνεισφέρει το 15% του κύκλου εργασιών των τροφίμων και ποτών, απασχολεί 460.000 εργαζομένους σε 22.000 επιχειρήσεις, ενώ οι υποκλάδοι που σημειώνουν τον υψηλότερο τζίρο είναι η «Μύρα από βύνη» (32% του συνόλου του υποκλάδου), τα «Μεταλλικά νερά και αναψυκτικά» (30% του συνόλου του υποκλάδου), το «Κρασί» και τα «Οινοπνευματώδη ποτά» (17% και 16% αντίστοιχα του συνόλου του κύκλου εργασιών του υποκλάδου).

Διάγραμμα 2.9-3 : Ποσοστιαία κατανομή μεγεθών των υποκλάδων στα «Άλλα είδη διατροφής».

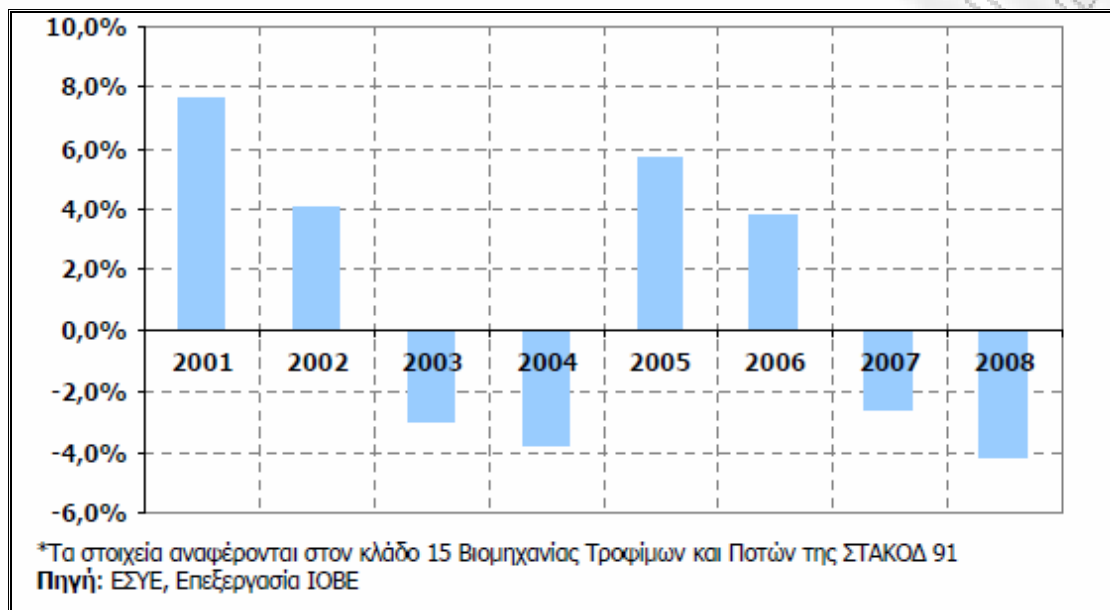
Τέλος σε όρους παραγωγικότητας της εργασίας, η υψηλότερη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο καταγράφεται στην «Ποτοποιία» όπου τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται σταθερά υψηλότερη σε σχέση με τους υπόλοιπους υποκλάδους. Ακολουθούν οι «Παρασκευασμένες ζωοτροφές» και τα «Φυτικά και ζωικά λίπη και έλαια», υποκλάδοι οι οποίοι καταγράφουν ελαφρά πτώση.

Διάγραμμα 2.9-4 : Παραγωγικότητα εργασίας στους υποκλάδους Τροφίμων – Ποτών (σε ευρώ).

2.10 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Την τελευταία επταετία, η απασχόληση του κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις με την αλλαγή τάσης να συμβαίνει συνήθως κάθε δύο χρόνια. Το 2007 και το 2008, οι απασχολούμενοι στα τρόφιμα και ποτά μειώθηκαν κατά μέσο όρο κατά 2,6% και 4,2% αντίστοιχα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, ενώ το δ' τρίμηνο του 2006 έως και το β' τρίμηνο του 2008, η μείωση του εργατικού δυναμικού είναι σχεδόν συνεχής.

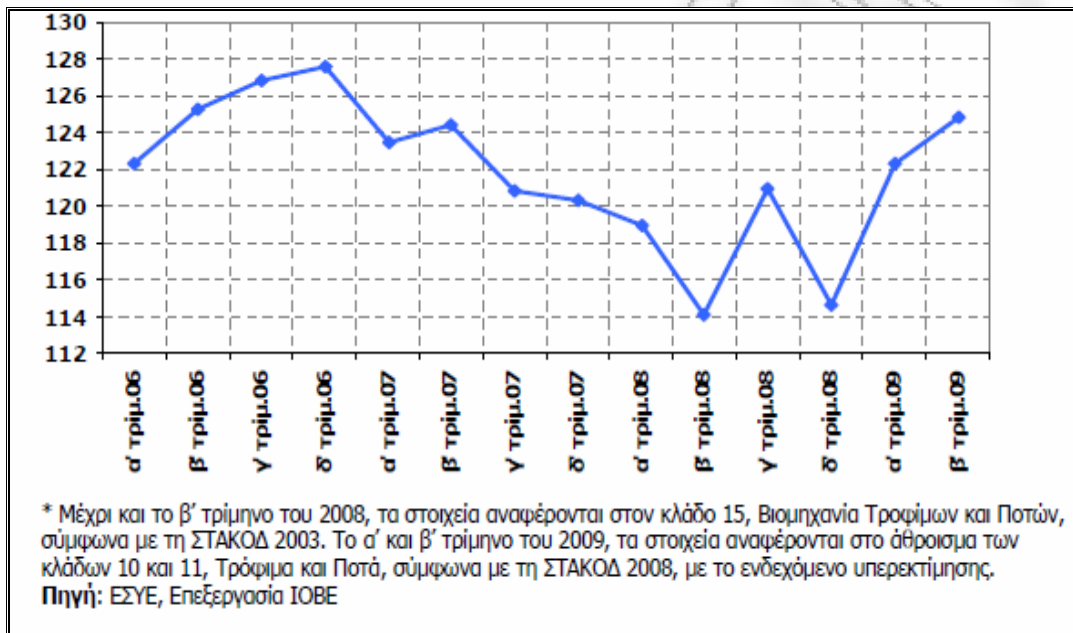

Διάγραμμα 2.10-1 : Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των απασχολούμενων στην βιομηχανία Τροφίμων – Ποτών.

Οι προσαρμογές που έγιναν τα δύο προηγούμενα έτη επέτρεψαν ώστε το 2009, παρά το περιβάλλον της κρίσης, η πτωτική τάση στην απασχόληση του κλάδου να αντιστραφεί τουλάχιστον όπως δείχνουν τα μέχρι στιγμής δεδομένα του πρώτου εξαμήνου του έτους. Έτσι το εργατικό δυναμικό της βιομηχανίας «Τροφίμων & Ποτών» στο πρώτο εξάμηνο σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2008, έχει καταγράψει άνοδο της τάξης του 5,5%.

Αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος έχει καταφέρει να περιορίσει τις απώλειες θέσεων εργασίας και να αμβλύνει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, τάση που αναμένεται να αποτυπωθεί και στο σύνολο του έτους, ακόμα και αν έχει σημειωθεί υποχώρηση στο β' εξάμηνο του 2009. Πτώση της απασχόλησης σημειώθηκε σε τέσσερις υποκλάδους από τους οποίους καθοριστικότερη είναι η μείωση σχεδόν στο 1/4 της απασχόλησης στην «Επεξεργασία –συντήρηση κρέατος-παραγωγή προϊόντων

κρέατος» και κατά 40% στις «Ζωοτροφές». Αξιοσημείωτη είναι τέλος η άνοδος της απασχόλησης στην «Επεξεργασία ψαριών», αν και παραμένει ο υποκλάδος με την χαμηλότερη συνεισφορά στην απασχόληση στον κλάδο.

Διάγραμμα 2.10-2 : Ποσοστιαία μεταβολή ανά τρίμηνο των απασχολούμενων σε
Τρόφιμα – Ποτά (σε χιλ.).

**Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών**

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Υποκλάδος (ΣΤΑΚΟΔ 2008)	Α' εξάμηνο 2008	Α' εξάμηνο 2009	Ποσοστιαία συμμετοχή υποκλάδου στα Τρόφιμα	% μεταβολή α' εξαμήνου 2009/2008
Επεξεργασία-συντήρηση κρέατος-παραγωγή προϊόντων κρέατος	7.627	6.627	6%	-13,1%
Επεξεργασία & συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών & μαλακίων	807	1.183	1%	46,6%
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	9.447	7.226	6%	-23,5%
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	4.822	4.792	4%	-0,6%
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	13.904	14.185	13%	2,0%
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, αμύλων-προϊόντων αμύλου	2.607	2.786	2%	6,9%
Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	49.260	57.880	51%	17,5%
Ζαχαρώδη, κακάο, αρτύματα και καρυκεύματα	15.638	16.899	15%	8,1%
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	2.655	1.583	1%	-40,4%
Σύνολο Τροφίμων	106.768	113.162	100%	6,0%
Ποτοποιία	10.362	10.440		0,8%

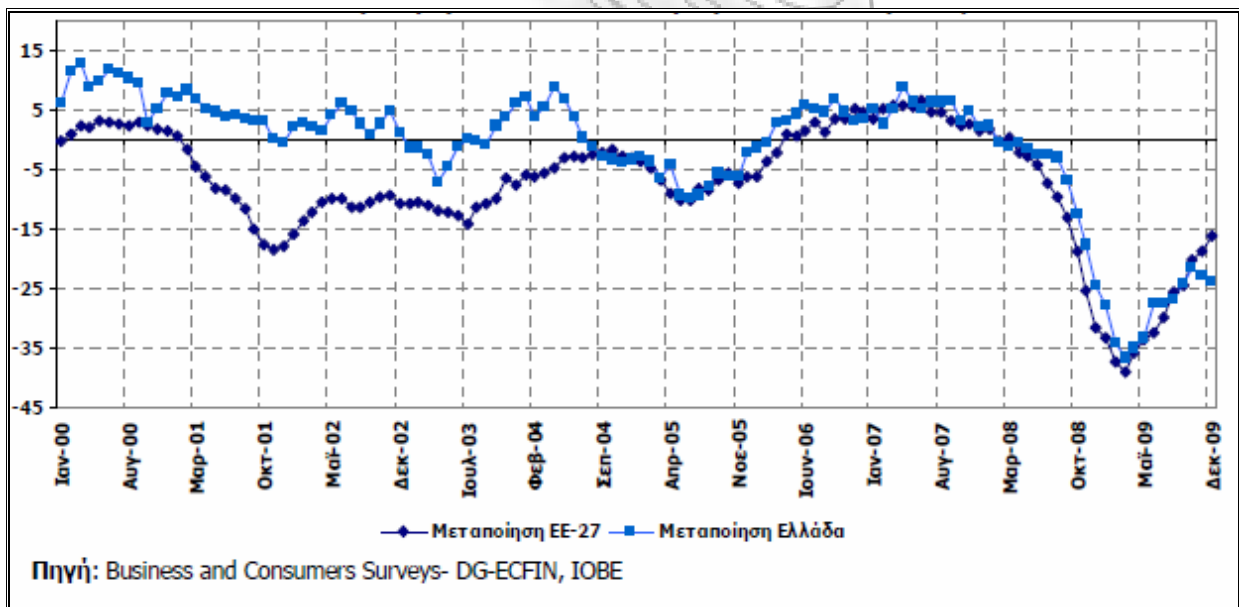
*Τα στοιχεία αναφέρονται στους κλάδους 10 και 11 της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών της ΣΤΑΚΟΔ 2008
Πηγή: ΕΣΥΕ, Επεξεργασία ΙΟΒΕ

*Πίνακας 2.10-3 : Αριθμός απασχολουμένων υποκλάδων και ποσοστιαία μεταβολή
εξαμήνου.*

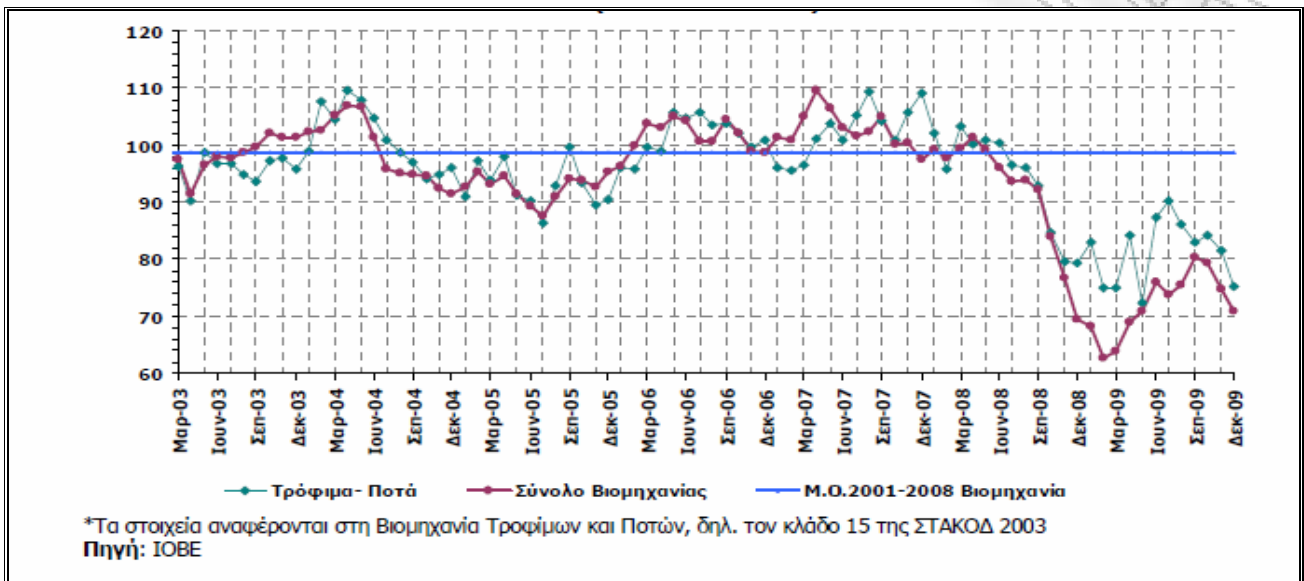
2.11 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Τα αποτελέσματα των ερευνών της Οικονομικής Συγκυρίας του ΙΟΒΕ για το 2009 αποτυπώνουν την επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στην Βιομηχανία σε συνέχεια της πτώσης που είχε σημειωθεί από τα μέσα του 2008. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ελληνικός δείκτης βρίσκεται σε πλήρη χρονική συμπίεση με τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, με τις προσδοκίες των επιχειρήσεων στο σύνολο της βιομηχανίας να επιδεινώνονται μέχρι την άνοιξη του 2009. Έτσι οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο σύνολο της βιομηχανίας κινούνται πτωτικά.

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο σύνολο της Βιομηχανίας κατά το 2009 κινείται κατά 20 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με το 2008, στις 72,1 μονάδες, ενώ το Μάρτιο σημειώνει ιστορικό χαμηλότερο της τελευταίας 15ετίας και ταυτόχρονα βρίσκεται σημαντικά κάτω από τον μακροχρόνιο μέσο όρο. Η οικονομική κρίση επηρέασε σημαντικά και τις προσδοκίες των επιχειρηματικών φορέων της Μεταποίησης, γεγονός το οποίο αποτυπώθηκε τόσο στον δείκτη οικονομικής συγκυρίας του συνόλου της βιομηχανίας, όσο και στην εξέλιξη των επιχειρηματικών προσδοκιών στους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας.

Διάγραμμα 2.11-1 : Ευρωπαϊκός εναρμονισμένος δείκτης επιχειρηματικών
προσδοκιών στην βιομηχανία, σε Ελλάδα και σε Ε.Ε.

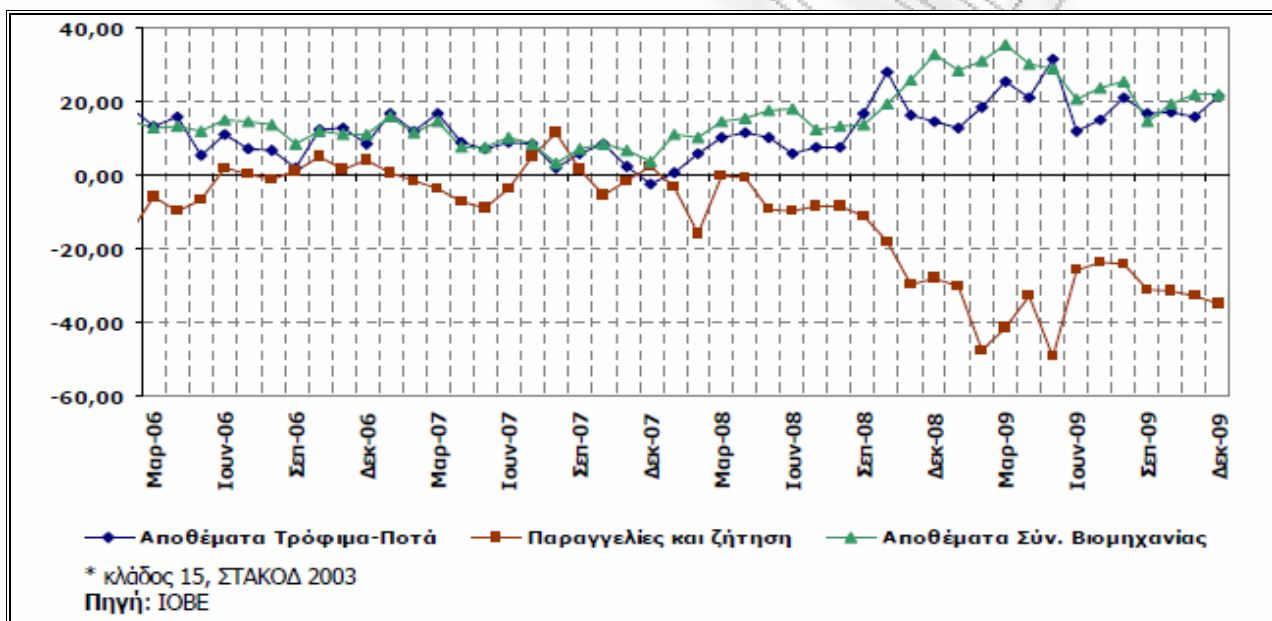

Διάγραμμα 2.11-2 : Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών σε σύνολο βιομηχανίας και βιομηχανίας Τροφίμων – Ποτών.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα «Τρόφιμα & Ποτά» κινήθηκαν το 2009 κατά 13 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με το 2008. Εντούτοις ξεπέρασε κατά 9 μονάδες περίπου τον σχετικό δείκτη του συνόλου της βιομηχανίας, δηλαδή τις 81,4 μονάδες κατά μέσο όρο. Στους επιμέρους δείκτες εκτιμήσεων και προβλέψεων των στοιχείων της οικονομικής δραστηριότητας, καταγράφεται έντονη πτώση κατά τους πρώτους μήνες του 2009. Οι εκτιμήσεις που διατυπώνονται για τα επίπεδα ζήτησης και των παραγγελιών είναι αισθητά εξασθενημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2008, με το σχετικό ισοζύγιο θετικών-αρνητικών απαντήσεων να διαμορφώνεται στις -34 μονάδες από τις -9 μονάδες αντίστοιχα το 2008.

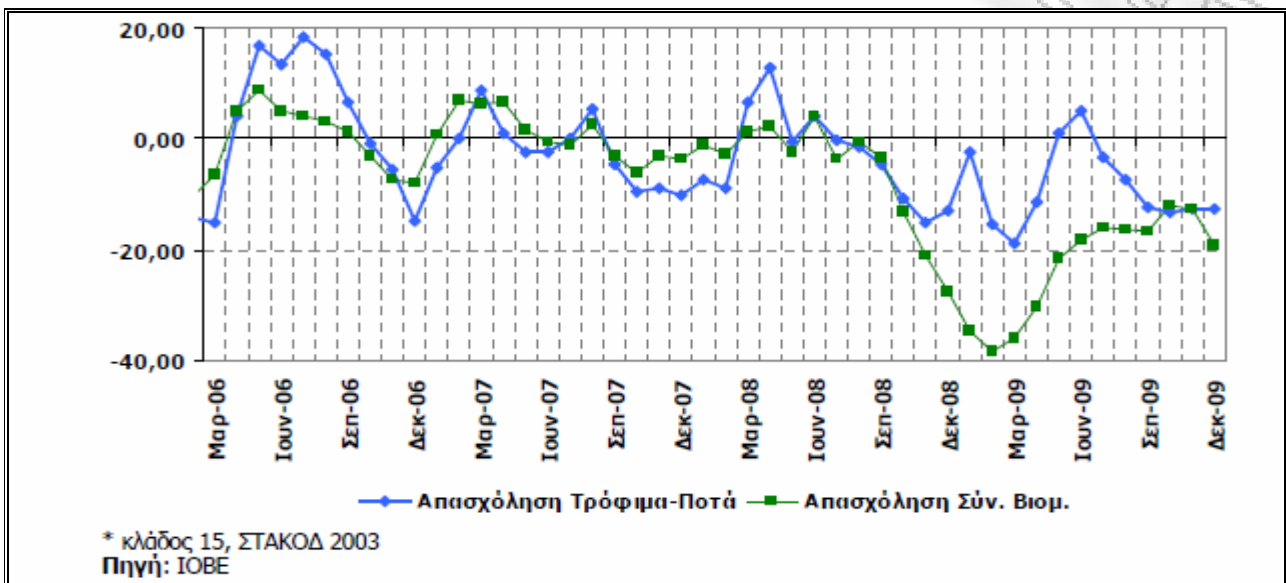
Ανάλογη της επιδείνωσης των εγχώριων παραγγελιών είναι και η εικόνα για τις αγορές του εξωτερικού, με αποκλιμάκωση των θετικών εκτιμήσεων και σταδιακή επικράτηση αρνητικών προβλέψεων. Έτσι οι προβλέψεις των επιχειρήσεων του

κλάδου για τις εξαγωγές είναι αρνητικές, πολύ δυσμενέστερες των περυσινών με τον σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται το 2009 σε αρνητικά επίπεδα, στις -4 μονάδες από τις +21 την αντίστοιχη περίοδο του 2008. Εντούτοις συγκριτικά με το σύνολο της βιομηχανίας, ο κλάδος «Τροφίμων & Ποτών» φαίνεται να ρευστοποιεί σε μεγαλύτερο βαθμό τα αποθέματά του.

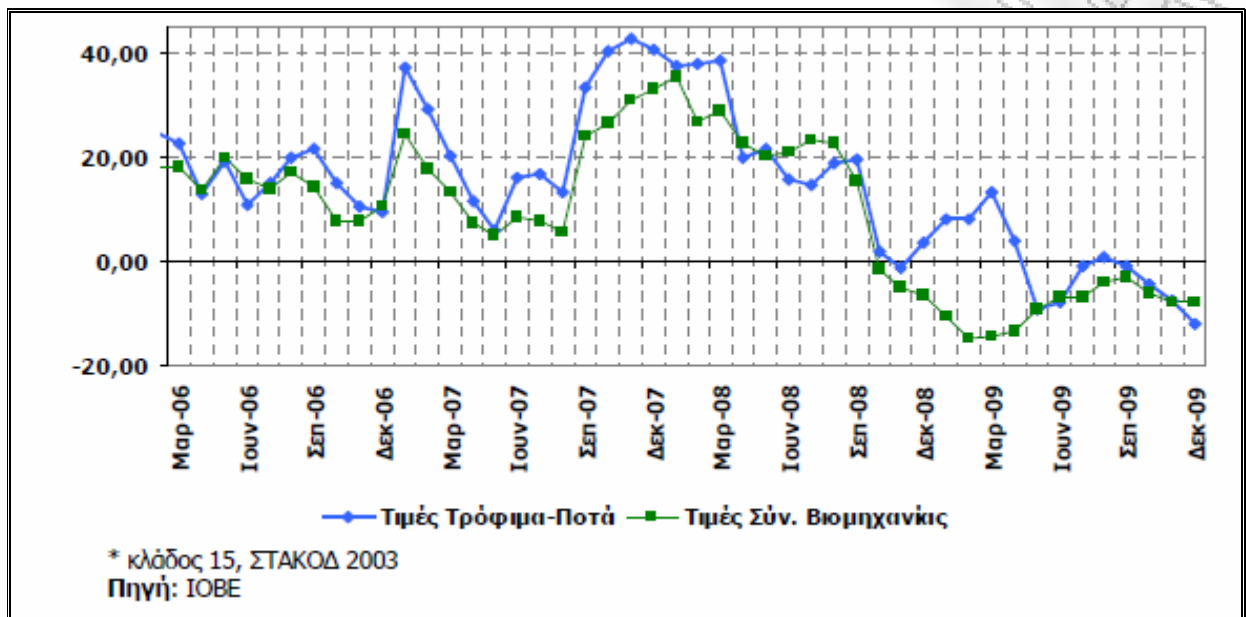
Διάγραμμα 2.11-3 : Εκτιμήσεις επιπέδου παραγγελιών και αποθεμάτων σε

Τρόφιμα – Ποτά και Βιομηχανία.

Διάγραμμα 2.11-4 : Επιχειρηματικές προβλέψεις για την απασχόληση.

Σε σύγκριση πάντως με την αντίστοιχη εικόνα στο σύνολο της βιομηχανίας, είναι φανερό ότι ο κλάδος «Τροφίμων & Ποτών» παρουσιάζει σταθερά υψηλότερες αποδόσεις από τα μέσα του 2008 και μετά, με τον σχετικό δείκτη να υπερτερεί έως και 32 μονάδες, του αντίστοιχου ισοζυγίου στο σύνολο της βιομηχανίας. Οι έντονα πληθωριστικές προσδοκίες των τιμών πώλησης των προϊόντων των επιχειρήσεων του 2008, έχουν αντικατασταθεί το 2009 από προβλέψεις μείωσης των τιμών των προϊόντων του κλάδου.

Διάγραμμα 2.11-5 : Προσδοκίες εξέλιξης των τιμών για Τρόφιμα – Ποτά.

Από την άλλη πλευρά όμως παρά την δυσaréσκεια για την παραγωγική δραστηριότητα του 2009, οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής (δείκτης ο οποίος καταγράφει την πραγματική εξέλιξη της δραστηριότητας των επιχειρήσεων) καταγράφουν πολύ ήπια πτώση και διαμορφώνονται περίπου στους 3,9 μήνες.

Μ.Ο. Τριμήνων	2006	2007	2008	2009
Μήνες Εξασφαλισμένης Παραγωγής				
Α' τρίμηνο	4,3	4,2	4,3	3,8
Β' τρίμηνο	4	4,4	4,4	4,0
Γ' τρίμηνο	4,2	4,7	3,8	3,9
Δ' τρίμηνο	4,5	4,3	4,3	4,0
Μ.Ο. Έτους	4,2	4,4	4,2	3,9
Ποσοστό Χρησιμοποίησης Εργοστασιακού Δυναμικού				
Α' τρίμηνο	72,5	72,9	73,8	73,4
Β' τρίμηνο	74	74,4	74,7	73,8
Γ' τρίμηνο	77	76,6	75,2	73,1
Δ' τρίμηνο	74,1	76,2	74,9	70,8
Μ.Ο. Έτους	74,4	75	74,6	72,8

* κλάδος 15 κατά ΣΤΑΚΟΔ 2003
Πηγή: ΙΟΒΕ

**Πίνακας 2.11-6 : Μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής και ποσοστό χρησιμοποίησης
εργοστασιακού δυναμικού στα Τρόφιμα – Ποτά.**

Το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού παρουσιάζει ελαφρά υποχώρηση το 2009 και διαμορφώνεται κατά μέσο όρο στο 72,8% από 74,6% το 2008. Το γεγονός ότι σε ένα περιβάλλον έντονης οικονομικής κρίσης, το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργατικού δυναμικού συνεχίζει να βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα είναι μια ακόμα ένδειξη της πραγματικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων. Σε σχέση μάλιστα με το σύνολο της μεταποίησης η χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού του κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» παραμένει σε υψηλότερα επίπεδα.

2.12 ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Από τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας επενδύσεων του 2009, οι επιχειρήσεις του κλάδου εκτιμούν ότι η επενδυτική τους δαπάνη το 2008 μειώθηκε κατά 7%. Στο σύνολο της μεταποίησης, οι σχετικές εκτιμήσεις υποδηλώνουν άνοδο της επενδυτικής δαπάνης κατά 3,7%.

Τρόφιμα – Ποτά*			
1 ^η Έρευνα 2009, Μαρτίου- Απριλίου		2 ^η Έρευνα 2009, Οκτωβρίου – Νοεμβρίου	
Εκτίμηση για τις επενδύσεις του 2008	Πρόβλεψη για τις επενδύσεις του 2009	Πρόβλεψη για τις επενδύσεις του 2009	Πρόβλεψη για τις επενδύσεις του 2010
-7%	-24,4%	-46,9%	22,6%
Σύνολο Μεταποίησης			
1 ^η Έρευνα 2009, Μαρτίου- Απριλίου		2 ^η Έρευνα 2009, Οκτωβρίου – Νοεμβρίου	
Εκτίμηση για τις επενδύσεις του 2008	Πρόβλεψη για τις επενδύσεις του 2009	Πρόβλεψη για τις επενδύσεις του 2009	Πρόβλεψη για τις επενδύσεις του 2010
3,7%	-38%	-44,8%	5,6%

* κλάδος 15, ΣΤΑΚΟΔ 2003

Πηγή: ΙΟΒΕ, Εξαμηνιαία Έρευνα Επενδύσεων στη Βιομηχανία

**Πίνακας 2.12-1 : Επενδύσεις στην βιομηχανία Τροφίμων – Ποτών
(ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές).**

Για το 2009, στην πρώτη έρευνα του έτους, οι επιχειρήσεις του κλάδου προέβλεπαν μείωση των επενδύσεών τους σε σχέση με το 2008 κατά 24,4%, ενώ στο σύνολο της Μεταποίησης η αντίστοιχη πτώση προβλεπόταν ισχυρότερη. Στην δεύτερη έρευνα, οι επιχειρήσεις προβαίνουν σε σημαντική «προς τα κάτω» αναθεώρηση των προσωρινών εκτιμήσεων για την μεταβολή των επενδύσεων του κλάδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

3.1 ΕΝΝΟΙΑ & ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση περιλαμβάνει την περιγραφή των μεθόδων ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων και τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή τους. Ειδικότερα η χρηματοοικονομική ανάλυση ασχολείται με τον υπολογισμό των κατάλληλων μεγεθών και σχέσεων που είναι ουσιώδεις και χρήσιμες για την λήψη οικονομικής φύσεως αποφάσεων. Με άλλα λόγια η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων πραγματοποιεί μια πολύ σημαντική λειτουργία μετατροπής πολυποίκιλων στοιχείων, από απλούς αριθμούς σε χρήσιμες πληροφορίες, που σπάνια προσφέρονται.

3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων με την χρήση αριθμοδεικτών αποτελεί μια εξολοκλήρου αξιολόγηση της οικονομικής θέσης και των προοπτικών μιας επιχείρησης. Το είδος αυτό της ανάλυσης παρέχει μια πολύ σημαντική μέθοδο ερμηνείας των σχέσεων μεταξύ των διαφόρων στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων.

Πρωταρχικός σκοπός των αριθμοδεικτών είναι να εντοπίζει τις περιοχές εκείνες που χρειάζονται περισσότερο διερεύνηση. Δεδομένου ότι οι αριθμοδείκτες παρέχουν ενδείξεις είναι περισσότερο χρήσιμοι μόνο εάν εξετάζονται σε συνδυασμό με το γενικότερο περιβάλλον και την θέση της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης είναι η απλή σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης προς ένα άλλο και εκφράζεται με απλή μαθηματική μορφή. Οι αριθμοδείκτες είναι σχέσεις μεταξύ μεγεθών, λογιστικής ή στατιστικής προελεύσεως, που καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσεως ή της αποδοτικότητας των διάφορων τμημάτων ή ολόκληρων τομέων της οικονομικής μονάδας και σε τελική ανάλυση, της πραγματικής καταστάσεως ολόκληρης της οικονομικής μονάδας ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα αυτή.

Η πρακτική αξία των αριθμοδεικτών έγκειται στο γεγονός ότι δύο δεδομένα, τα οποία είναι απομονωμένα το ένα από το άλλο, αλλά κάθε ένα διατηρεί την εσωτερική του αξία, μπορεί να αποκτήσουν σημαντικό ενδιαφέρον, όταν ερευνηθούν όχι μεμονωμένα αλλά με την μορφή συγκρίσεως ή κάποιας άλλης σχέσης. Τέτοια πρότυπα συγκρίσεως μπορεί να αποτελέσουν τα παρακάτω :

- Αριθμοδείκτες που αφορούν παλαιότερα οικονομικά στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων της οικονομικής μονάδας.
- Αριθμοδείκτες από ορισμένες ανταγωνίστριες οικονομικές μονάδες, οι οποίες έχουν επιλεγεί κατάλληλα.
- Αριθμοδείκτες που αναφέρονται σε οικονομικά στοιχεία του κλάδου, στον οποίο ανήκει η οικονομική μονάδα.
- Λογικά πρότυπα του εκάστοτε αναλυτή, τα οποία στηρίζονται στην προσωπική του πείρα.

Ωστόσο, καλύτερα πρότυπα για σύγκριση είναι εκείνα των ανταγωνιστριών οικονομικών μονάδων, των οποίων ο υπολογισμός είναι ευκολότερος σε σχέση με εκείνων ολόκληρου του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση. Πάντως παρά το γεγονός ότι κάθε οικονομική μονάδα έχει τα δικά της ατομικά χαρακτηριστικά, τα οποία επηρεάζουν την οικονομική της θέση και τον τρόπο λειτουργίας της, ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών για το σύνολο του κλάδου είναι πολύ χρήσιμος.

Συγκρίνοντας στην συνέχεια τους παραπάνω αριθμοδείκτες με αυτό που πράγματι επιτεύχθηκε έχουμε μια βάση σύγκρισης για την συγκεκριμένη οικονομική μονάδα. Έτσι μπορούμε να γνωρίζουμε πότε μια οικονομική μονάδα υστερεί ή υπερτερεί σε σχέση με τα επίπεδα που έχουν επιτύχει οι αποδοτικότερες οικονομικές μονάδες του κλάδου.

Για να μπορούμε να έχουμε μια ουσιαστική ανάλυση τόσο των ισολογισμών όσο και των αποτελεσμάτων χρήσεως, θα πρέπει να επιλέγουμε τους εκάστοτε αριθμοδείκτες πολύ προσεκτικά. Και αυτό γιατί ο υπολογισμός ενός μεγάλου αριθμού αριθμοδεικτών, που όμως δεν χρησιμοποιούνται σε συστηματική βάση δεν ωφελεί σε τίποτα. Αντιθέτως θα πρέπει να επιλέγουμε τους αριθμοδείκτες εκείνους που αποτελούν το καταλληλότερο μέσο για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων και την λήψη των σχετικών αποφάσεων.

3.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των επιχειρήσεων έχουν στόχο και ενδιαφέρονται να δώσουν απαντήσεις σχετικά με τα εξής :

- Την ρευστότητα.
- Την κερδοφόρο δυναμικότητα.
- Την μακροχρόνια βιωσιμότητα.
- Την επάρκεια ρευστών.
- Την παρουσία τους στην χρηματιστηριακή αγορά.

Αν και υπάρχει πληθώρα εναλλακτικών αριθμοδεικτών οι περισσότερο χρησιμοποιούμενοι για την χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων είναι οι παρακάτω :

- **Αριθμοδείκτες Ρευστότητας (Liquidity Ratios) :** Η χρησιμοποίησή τους αποσκοπεί στο να προσδιορίσουν την βραχυχρόνια οικονομική θέση μιας οικονομικής μονάδας, καθώς επίσης και την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις τις.
- **Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας (Activity Ratios) :** Η χρησιμοποίησή τους αποσκοπεί στο να μετρήσουν τον βαθμό στον οποίο μια οικονομική μονάδα είναι αποτελεσματική στην διαχείριση των περιουσιακών της στοιχείων.

- **Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας (Profitability Ratios) :** Η χρησιμοποίηση τους αποσκοπεί στο να υπολογίσουν την αποδοτικότητα μιας οικονομικής μονάδας, την αποδοτικότητα των κερδών της καθώς επίσης και την ικανότητα διοικήσεώς της.
- **Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας (Financial Structure and Viability Ratios) :** Η χρησιμοποίηση τους αποσκοπεί στο να εκτιμηθεί η ικανότητα της οικονομικής μονάδας να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, μακροχρόνια, καθώς επίσης και στο να εκτιμάται ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.
- **Επενδυτικοί Αριθμοδείκτες (Investment Ratios) :** Οι αριθμοδείκτες αυτοί σχετίζουν τον αριθμό των μετοχών μιας οικονομικής μονάδας και την χρηματιστηριακή τους τιμή με τα κέρδη, τα μερίσματα και τα υπόλοιπα περιουσιακά της στοιχεία.
- **Αριθμοδείκτες Δαπανών Λειτουργίας (Operating Expense Ratios) :** Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρέχουν ένδειξη για την πολιτική που ακολουθεί η διοίκηση της οικονομικής μονάδας απέναντι στις διάφορες δαπάνες λειτουργίας καθώς επίσης και την αποτελεσματικότητα της απέναντι στις επιμέρους δαπάνες.

3.3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (LIQUIDITY RATIOS)

Η ρευστότητα επηρεάζει άμεσα τα κέρδη μιας οικονομικής μονάδας. Αυτό συμβαίνει γιατί εάν τα κυκλοφοριακά της στοιχεία δεν μπορούν εύκολα να μετατραπούν σε μετρητά ή εάν δεν υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα η οικονομική μονάδα δεν έχει την δυνατότητα να πληρώσει τις υποχρεώσεις της. Κατά συνέπεια η επιχείρηση δυσφημείται και μειώνεται η εμπιστοσύνη των συναλλασσομένων προς το πρόσωπό της.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες που δείχνουν την ικανότητα μιας επιχείρησης να πληρώνει τις τρέχουσες υποχρεώσεις τις και να είναι σε θέση να εκμεταλλεύεται τυχόν παρουσιαζόμενες ευκαιρίες είναι οι :

1. Αριθμοδείκτες Γενικής Ρευστότητας (Current Ratio).
2. Αριθμοδείκτες Ειδικής Ρευστότητας (Acid - test Ratio).
3. Αριθμοδείκτες Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος (Defensive Interval Ratio).
4. Αριθμοδείκτες Ταμειακής Ρευστότητας (Cash Ratio).

- Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας (Current Ratio).

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας δείχνει το μέτρο ρευστότητας μιας οικονομικής μονάδας καθώς και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκηση προκειμένου να αντιμετωπίσει μια τυχόν ανεπιθύμητη εξέλιξη στην ροή των κεφαλαίων κίνησης.

Βρίσκεται εάν διαιρέσουμε το κυκλοφορούν ενεργητικό με τις τρέχουσες βραχυχρόνιες υποχρεώσεις.

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Γενικής} \\ \text{Ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Διαθέσιμο + Απαιτήσεις + Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας τόσο καλύτερη από άποψη ρευστότητας είναι η θέση της επιχείρησης. Έτσι εάν παρουσιάσουν δύο επιχειρήσεις τον ίδιο δείκτη, σε καλύτερη θέση βρίσκεται αυτή που θα έχει τον μεγαλύτερο αριθμό σε διαθέσιμα. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης πρέπει να συνδυάζεται και με άλλους αριθμοδείκτες προκειμένου οι πληροφορίες που δίνει να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο στην πραγματικότητα. Μια διαχρονική μείωση του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας αποτελεί ένδειξη ότι αρχίζει να αναπτύσσεται μια δυσμενής κατάσταση για την οικονομική μονάδα, τουλάχιστον σε ότι έχει να κάνει με το να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις τις.

- Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας (Acid - test Ratio).

Ο αριθμοδείκτης αυτός δεν λαμβάνει υπόψη του τα στοιχεία εκείνα τα οποία δεν είναι εύκολα και γρήγορα μετατρέψιμα σε ρευστά. Μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της οικονομικής μονάδας καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Βρίσκεται εάν διαιρέσουμε το σύνολο των άμεσα ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων, με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης.

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Ειδικής} \\ \text{ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Απαιτήσεις + Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Ένας αριθμοδείκτης γύρω στην μονάδα αποτελεί καλή ένδειξη, εφόσον στις απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας δεν συμπεριλαμβάνονται επισφαλείς ή ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις και επιπλέον η περίοδος εισπράξεως των απαιτήσεων της οικονομικής μονάδας και εξοφλήσεως των υποχρεώσεων της είναι περίπου ίσες. Αντίθετα ένας αριθμοδείκτης μικρότερος της μονάδας δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της οικονομικής μονάδας δεν επαρκούν προκειμένου να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, έχοντας σαν αποτέλεσμα η οικονομική μονάδα να εξαρτάται από τις μελλοντικές της πωλήσεις προκειμένου να εξασφαλίσει ρευστότητα.

- Αριθμοδείκτης Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος (Defensive Interval Ratio).

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά σε ημέρες το χρονικό διάστημα που μια οικονομική μονάδα μπορεί να λειτουργεί με την χρησιμοποίηση των στην κατοχή της αμυντικών περιουσιακών στοιχείων χωρίς να προσφύγει στην χρησιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από τις δραστηριότητές της.

Βρίσκεται εάν διαιρέσουμε το σύνολο των αμέσως ρευστοποιήσιμων στοιχείων μιας οικονομικής μονάδας με τις προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές δαπάνες.

Αριθμοδείκτης	Απαιτήσεις + Διαθέσιμα
Αμυντικού Χρονικού =	_____
Διαστήματος	Προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές Δαπάνες

- Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας (Cash Ratio).

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τις.

Βρίσκεται εάν διαιρέσουμε το σύνολο του διαθέσιμου ενεργητικού μιας οικονομικής μονάδας με το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Ταμειακής} \\ \text{Ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Διαθέσιμο Ενεργητικό}}{\text{Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Η ταμειακή ρευστότητα εκφράζει την ικανότητα της οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τις με τα μετρητά που έχει στην διάθεση της.

3.3.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ACTIVITY RATIOS)

Συνυφασμένοι με τον βαθμό ρευστότητας μιας επιχείρησης είναι οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας, οι οποίοι συμπληρώνουν τους αριθμοδείκτες γενικής και ειδικής ρευστότητας. Ως εκ τούτου, για να είναι όσο το δυνατόν πληρέστερες οι πληροφορίες που μας δίνουν οι αριθμοδείκτες ρευστότητας υπολογίζουμε και τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας που σχετίζονται με την είσπραξη των απαιτήσεων, την πληρωμή υποχρεώσεων και την ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων.

Οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι οι :

1. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξοφλήσεως Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων (Trade creditors to purchases Ratio).
2. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων (Inventories turnover Ratio).
3. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων (Receivable turnover Ratio).
4. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων (Fixed asset turnover Ratio).

Εκείνο που θα πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι ανεξάρτητα από το είδος της οικονομικής μονάδας το ποσοστό των αποθεμάτων της θα πρέπει να σχετίζεται με το ύψος των πωλήσεών της. Επιπλέον, θα πρέπει το ποσοστό των απαιτήσεων που παρουσιάζει μια οικονομική μονάδα να εξετάζεται πάντα σε συνδυασμό με τις πιστωτικές πωλήσεις της.

- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξοφλήσεως Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων (Trade creditors to purchases ratio).

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές μέσα στην χρήση ανανεώθηκαν οι πιστώσεις που δόθηκαν στην οικονομική μονάδα ή αλλιώς πόσες φορές το κόστος πωληθέντων καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Η παρακολούθηση του συγκεκριμένου δείκτη για μια σειρά ετών δείχνει την πολιτική της επιχείρησης ως προς την χρηματοδότηση των αγορών της. Μια μεταβολή του αριθμοδείκτη διαχρονικά δείχνει ότι η επιχείρηση αλλάζει την πιστοληπτική της πολιτική. Συγκρίνοντας τον αριθμοδείκτη ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ή της χρονικής περιόδου που παραμένουν απλήρωτες οι υποχρεώσεις από τις αγορές της με τις αντίστοιχες τιμές άλλων ομοειδών επιχειρήσεων, μπορούμε να γνωρίζουμε εάν η συγκεκριμένη οικονομική μονάδα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις τις με βραδύτερο ή όχι ρυθμό.

Βρίσκεται εάν διαιρέσουμε τις συνολικές αγορές της χρήσης με το μέσο ύψος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της οικονομικής μονάδας προς τους προμηθευτές της, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των αγορών έχει γίνει με πίστωση.

$$\frac{\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων}}{\text{Υποχρεώσεων}} = \frac{\text{Αγορές Εμπορευμάτων}}{\text{Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων}}$$

- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων (Inventories turnover Ratio).

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων δείχνει πόσες φορές μέσα στην λογιστική χρήση ανανεώθηκαν τα αποθέματα της οικονομικής μονάδας σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Προκύπτει διαιρώντας το κόστος πωληθέντων των εμπορευμάτων ή προϊόντων μιας επιχείρησης με το μέσο απόθεμα των προϊόντων της.

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας} \\ \text{Κυκλοφορίας} \\ \text{Αποθεμάτων} \end{array} = \frac{\text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Μέσο απόθεμα προϊόντων}}$$

Γενικά όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση. Ο αριθμοδείκτης αυτός θα πρέπει να συγκρίνεται με τον αντίστοιχο παλαιότερων χρήσεων, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχει ή όχι κάποια μη ομαλή εξέλιξη στην οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Έτσι εάν προκύψει μια συνεχή σχεδόν μείωση του δείκτη, σε μια περίοδο που άλλες ομοειδής επιχειρήσεις παρουσιάζουν άνοδο, τότε υπάρχει ένδειξη ότι κάτι συμβαίνει που μπορεί να οφείλεται σε υπεραποθεματοποίηση ή χαμηλές πωλήσεις, σε σύγκριση με το ύψος των διατηρούμενων αποθεμάτων. Μια χωρίς λόγο αύξηση του δείκτη αυτού μπορεί να

θεωρηθεί όχι καλή ένδειξη και ίσως αντανάκλαση μιας κάποια μείωσης της ζήτησης των προϊόντων της επιχείρησης.

- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων (Receivable turnover Ratio).

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων, δείχνει πόσες φορές εισπράττονται, κατά μέσο όρο, οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας μέσα στην διάρκεια της λογιστικής χρήσης.

Προκύπτει διαιρώντας την αξία των πωλήσεων μιας οικονομικής μονάδας με τον μέσο όρο των απαιτήσεων της.

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας} \\ \text{Εισπράξεως} \\ \text{Απαιτήσεων} \end{array} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Μέσο όρο απαιτήσεων}}$$

Εάν μας ενδιαφέρει να δούμε ποια είναι η πραγματική μέση διάρκεια που τα κεφάλαια μιας επιχείρησης δεσμεύονται από τους πελάτες της αρκεί να διαιρέσουμε τις ημέρες του έτους με τον αριθμοδείκτη ταχύτητας εισπραξης απαιτήσεων. Η μέση διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων στην επιχείρηση θα είναι καλό να διατηρείται σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα, ούτως ώστε να μην δεσμεύονται κεφάλαια τα οποία έχουν πέρα από κόστος και ένα κόστος ευκαιρίας αφού θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για κερδοφόρες επενδύσεις.

- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων (Fixed asset turnover Ratio).

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων δείχνει τον βαθμό στον οποίο χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Αποτελεί ένδειξη εάν η επιχείρηση υπερεπενδύει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία σε σχέση με τις πωλήσεις τις.

Προκύπτει διαιρώντας τις καθαρές πωλήσεις της χρήσης σε σχέση με τα συνολικά καθαρά πάγια της οικονομικής μονάδας, στα οποία όμως δεν συμπεριλαμβάνονται οι προσωρινές επενδύσεις και τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

$$\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας παγίων} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Καθαρό πάγιο ενεργητικό}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός, τόσο πιο εντατικά χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία από την οικονομική μονάδα σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί. Μια μείωση του εν λόγω αριθμοδείκτη θα μπορούσε να μαρτυρά υπερεπένδυση σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, ενώ μια αύξηση μια εντατικοποίηση στην χρήση των παγίων στοιχείων, χωρίς όμως να είναι και απολύτως βέβαιο.

Άλλοι σημαντικοί αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι οι :

- *Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης (Net working capital turnover Ratio).*
- *Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού (Asset turnover Ratio).*
- *Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων (Owner's equity turnover Ratio).*

3.3.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (PROFITABILITY RATIOS)

Ο προσδιορισμός της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης σχετίζεται με την ικανότητα αυτής να επιτυγχάνει ικανοποιητικά κέρδη ώστε οι επενδυτές και οι μέτοχοι να τοποθετούν τα κεφάλαιά τους σε αυτή. Η αποδοτικότητα μιας επιχείρησης συνδέεται στενά με την ρευστότητα της διότι τα κέρδη τελικά δημιουργούν ταμειακή ροή. Για αυτό τον λόγο η αξιολόγηση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης είναι πολύ σημαντική τόσο για τους επενδυτές όσο και για τους πιστωτές αυτής.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας είναι :

1. Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους (Net profit margin).
2. Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου ή Μικτού Κέρδους (Gross profit margin).
3. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on net worth).
4. Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης (Financial Leverage Ratio).

Άλλοι σημαντικοί αριθμοδείκτες αποδοτικότητας είναι οι :

- *Αριθμοδείκτης Δαπανών Συντηρήσεως και Επισκευών προς Πάγια (Ratio of maintenance and repairs to fixed assets).*
- *Αριθμοδείκτης Δαπανών Συντηρήσεως και Επισκευών προς Πωλήσεις (Ratio of maintenance and repairs to net sales).*
- *Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων Παγίων (Ratio of depreciation on fixed assets).*
- *Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων προς Πωλήσεις (Ratio of depreciation to net sales).*
- *Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων (Return to total capital employed).*
- *Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού (Return on total assets).*

- Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους
(*Net profit margin*).

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που πετυχαίνει η οικονομική μονάδα από τις πωλήσεις τις, δηλαδή μας πληροφορεί για το κέρδος που έχει από τις λειτουργικές της δραστηριότητες.

Προκύπτει διαιρώντας τα καθαρά λειτουργικά κέρδη μιας περιόδου με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων της ίδιας περιόδου.

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{καθαρού περιθωρίου} \\ \text{ή καθαρού κέρδους} \end{array} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους τόσο πιο επικερδής είναι η οικονομική μονάδα.

Πρόκειται για έναν αριθμοδείκτη πολύ σημαντικό, αφού τόσο η διοίκηση της επιχείρησης όσο και πολλοί αναλυτές βασίζουν τις προβλέψεις τους για τα

μελλοντικά καθαρά κέρδη επί του προβλεπόμενου ύψους των πωλήσεων και του ποσοστού καθαρού κέρδους.

- Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου ή Μικτού Κέρδους (Gross profit margin).

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους δείχνει την λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης καθώς και την πολιτική τιμών αυτής.

Προκύπτει διαιρώντας τα μικτά κέρδη χρήσης με τις καθαρές πωλήσεις αυτής.

Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους	= 100 x	$\frac{\text{Μικτά κέρδη χρήσης}}{\text{Καθαρές πωλήσεις χρήσης}}$
--	---------	--

Μια επιχείρηση για να θεωρηθεί επιτυχημένη θα πρέπει να έχει ένα αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους τόσο καλύτερη, από άποψης κερδών, είναι η θέση της επιχείρησης, διότι μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία

αύξηση κόστους των πωλουμένων προϊόντων της. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης μικτού κέρδους δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης, να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Αντίθετα, ένας χαμηλός αριθμοδείκτης δείχνει μια όχι καλή πολιτική της διοίκησης στον τομέα των αγορών και πωλήσεων.

- Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on net worth).

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι ένας ακόμη σπουδαίος δείκτης που απεικονίζει την κερδοφόρο δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος.

Προκύπτει εάν διαιρέσουμε τα καθαρά λειτουργικά κέρδη χρήσης με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης (μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά).

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	= 100 x	$\frac{\text{Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$
--	---------	---

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μετρά την αποτελεσματικότητα, με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτή.

Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι ενδεικτικός του ότι η επιχείρηση πάσχει σε κάποιο τομέα της χωρίς όμως και να μπορεί ο εξωτερικός αναλυτής να εντοπίσει το ή τα αδύνατα σημεία της από τον εν λόγω αριθμοδείκτη και μόνο. Αντίθετα, ένας υψηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση ευημερεί και αυτό ανάλογα μπορεί να οφείλεται στην επιτυχημένη διοίκησή της, στις ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες, στην εύστοχη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της και άλλα.

- Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης (Financial Leverage Ratio).

Ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης μετρά την επίδραση που έχουν τα ξένα, δανειακά κεφάλαια στα κέρδη μιας οικονομικής μονάδας.

Προκύπτει διαιρώντας την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης με την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων στην οικονομική μονάδα κεφαλαίων.

Αριθμοδείκτης		Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων
Οικονομικής	=	_____
Μόχλευσης		Αποδοτικότητα Συνολικά Απασχ. Κεφαλαίων

Η επίδραση των δανειακών κεφαλαίων στα κέρδη μιας οικονομικής μονάδας είναι θετική και επωφελής, όταν η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη από την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων. Μέσα από

την διαφορά αυτή βλέπουμε την επίδραση που ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων επάνω στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας.

Όταν ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης είναι μεγαλύτερος από την μονάδα η χρησιμοποίηση των ξένων κεφαλαίων είναι επωφελής για την οικονομική μονάδα. Στην αντίθετη περίπτωση που είναι μικρότερος της μονάδας η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της οικονομικής μονάδας είναι αρνητική, που σημαίνει ότι η επιχείρηση δανείζεται με επαχθείς φόρους. Τέλος όταν είναι ίσος με την μονάδα η επίδραση είναι μηδενική.

3.3.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (FINANCIAL STRUCTURE & VIABILITY RATIOS)

Η μακροχρόνια βιωσιμότητα μιας επιχείρησης έχει να κάνει με την ικανότητα της να επιβιώσει για πολλά χρόνια. Ο σκοπός της ανάλυσης της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης έχει να κάνει με τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν σημείων που δείχνουν ότι η επιχείρηση βρίσκεται στον δρόμο της πτώχευσης. Έτσι λοιπόν προκειμένου να εξετάσουμε την οικονομική κατάσταση μια οικονομικής μονάδας θα πρέπει να αναλύσουμε την διάρθρωση των κεφαλαίων της.

Όταν τα ξένα κεφάλαια μιας επιχείρησης παρουσιάζουν ανοδική πορεία σε βάρος των ιδίων κεφαλαίων αυτό σημαίνει ότι αυξάνει η δανειακή της επιβάρυνση. Αυτό το στοιχείο επηρεάζει αρνητικά την μακροχρόνια βιωσιμότητά της διότι αυξάνει τις υποχρεώσεις της για την περιοδική καταβολή τόκων και επιστροφή των δανειακών κεφαλαίων ανεξάρτητα από την οικονομική της θέση. Όταν τα κέρδη μιας

επιχείρησης παρουσιάζουν διακυμάνσεις, η ύπαρξη μεγάλου ποσοστού δανειακών κεφαλαίων τείνει να αυξήσει τον δανεισμό.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες είναι :

1. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια (Ratio of owner's to fixed assets).
2. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια (Ratio owner's equity to total assets).
3. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά Κεφάλαια (Ratio of owner's equity to total liabilities).

Άλλοι σημαντικοί αριθμοδείκτες είναι οι :

- Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις (Ratio of fixed assets to long term liabilities).
- Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Υποχρεώσεις (Ratio of current assets to total liabilities).
- Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων (Number of times interest earned).

- Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια (Ratio of owner's to fixed assets).

Με τον υπολογισμό του συγκεκριμένου δείκτη βρίσκουμε τον τρόπο που χρηματοδοτούνται οι πάγιες επενδύσεις μιας οικονομικής μονάδας.

Προκύπτει διαιρώντας τα ίδια κεφάλαια μιας οικονομικής μονάδας με το σύνολο των επενδύσεων της σε πάγια στοιχεία.

Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια	=	$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Καθαρά Πάγια}}$
--	---	--

Μέσα από την διαχρονική παρακολούθηση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη μπορεί ο οικονομικός αναλυτής να καταλάβει την πολιτική που ακολουθεί η οικονομική μονάδα ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης των πάγιων στοιχείων της. Η διαχρονική μεταβολή του αριθμοδείκτη ιδίων προς πάγια κεφάλαια μπορεί να οφείλεται στους παρακάτω λόγους :

- ✓ Στην πώληση ή στην αγορά παγίων στοιχείων.
- ✓ Στην παρακράτηση κερδών με την μορφή αποθεματικών.
- ✓ Στην εμφάνιση έκτακτων ζημιών.
- ✓ Στην αύξηση κεφαλαίων με την έκδοση νέων τίτλων.
- ✓ Στην διανομή μερισμάτων.

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης μπορεί να μαρτυρά μια κάποια υπερεπένδυση των κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας σε πάγια στοιχεία, ακίνητα και λοιπά.

- Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια (Ratio owner's equity to total assets).

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει το ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων μιας οικονομικής μονάδας, το οποίο έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της.

Προκύπτει διαιρώντας τα ίδια κεφάλαια τη οικονομικής μονάδας με το σύνολο των κεφαλαίων της.

$$\text{Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια} = 100\chi \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης συνεπάγεται μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων μιας οικονομικής μονάδας. Αντίθετα ένας χαμηλός δείκτης αποτελεί ένδειξη επικίνδυνης κατάστασης, αφού ενδέχεται να προκύψουν μεγάλες ζημιές στην οικονομική μονάδα των οποίων το βάρος για την κάλυψή τους θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια.

- Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά Κεφάλαια (Ratio of owner's equity to total liabilities).

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται προκειμένου ο οικονομικός αναλυτής να μπορέσει να διαπιστώσει εάν υπάρχει υπερδανεισμός σε μια οικονομική μονάδα.

Προκύπτει διαιρώντας τα ίδια κεφάλαια της οικονομικής μονάδας (μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικό) με το σύνολο των δανειακών της κεφαλαίων.

Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Δανειακά Κεφάλαια	=	$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}}$
--	---	---

Μέσα από τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη εμφανίζεται η ασφάλεια που απολαμβάνουν οι δανειστές της οικονομικής μονάδας. Όταν είναι μεγαλύτερος της μονάδας σημαίνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Πιο συγκεκριμένα όσο μεγαλύτερη είναι η παραπάνω σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

3.3.5 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ (INVESTMENT RATIOS)

Το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών αριθμοδεικτών συσχετίζει την τρέχουσα τιμή των μετοχών μιας οικονομικής μονάδας με κατά μετοχή μεγέθη του ισολογισμού και της κατάστασως αποτελεσμάτων χρήσεως. Η παραπάνω συσχέτιση αποδεικνύεται χρήσιμη αφού οι τιμές που αναφέρονται στην χρηματιστηριακή Αγορά αφορούν όχι τα συνολικά μεγέθη της οικονομικής μονάδας, αλλά τη μια συγκεκριμένη μετοχή.

Η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών μιας επιχείρησης στην Αγορά ενδιαφέρει τους αναλυτές γιατί αντιπροσωπεύει τις προτιμήσεις των επενδυτών ως προς την αξιολόγηση αυτής οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Η χρηματιστηριακή τιμή είναι η τιμή στην οποία οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν να αγοράσουν ή να πωλήσουν τις μετοχές της συγκεκριμένης επιχείρησης. Η τιμή αυτή μας δίνει την πληροφορία για το πώς οι επενδυτές βλέπουν την απόδοση και τον κίνδυνο που συνδέεται με την κατοχή μετοχών της συγκεκριμένης εταιρίας. Η χρηματιστηριακή τιμή δεν μπορεί να αποδώσει από μόνη της αυτή την πληροφορία αλλά μόνο εάν συνδυαστεί με τα κέρδη και τα μερίσματα και να υπολογιστεί ο λόγος τιμής προς κέρδη ανά μετοχή και η μερισματική απόδοση.

Οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται περισσότερο από τους επενδυτές είναι :

1. Το μέρισμα κατά μετοχή (Dividends per share) .
2. Τα κέρδη κατά μετοχή (Earnings per share – E.P.S).
3. Η εσωτερική αξία της μετοχής (Book value per share – P/BV).

4. Ο λόγος τιμής προς κέρδη ανά μετοχή (Price earnings ratio – P/E).
5. Τρέχουσα μερισματική απόδοση (Current dividend yield).

Άλλοι σημαντικοί αριθμοδείκτες είναι οι :

- *Η μερισματική απόδοση ιδίων κεφαλαίων (Dividend yield on equity capital).*
- *Το ποσοστό διανεμόμενων κερδών (Percentage of distributed profits).*
- *Η ταμειακή ροή ανά μετοχή (Cash flow per share).*
- *Ο αριθμοδείκτης ποσοστού αυτοχρηματοδότησεως.*
- *Η απόσβεση ανά μετοχή (Depreciation per share).*
- *Ο αριθμοδείκτης διάρκειας εξοφλήσεως επενδύσεων.*
- *Ο αριθμοδείκτης απόδοσης μετοχής σε ταμειακή ροή (Cash flow).*
- *Δείκτης χρεοκοπίας (Z-Score).*

- Το μέρισμα κατά μετοχή (Dividends per share) .

Μέσα από το δείκτη αυτό πληροφορούμαστε σχετικά με το ποσοστό των κερδών που μοιράζονται στους μετόχους, δηλαδή το μέρισμα, καθώς επίσης και το ποσοστό που παρακρατείται από την οικονομική μονάδα με την μορφή αποθεματικών.

Προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των διανεμόμενων κερδών της λογιστικής χρήσης με το σύνολο των μετόχων που δικαιούνται μέρισμα.

Μέρισμα ανά	Σύνολο Μερισμάτων
Μετοχή (D.P.S.) =	_____
	Αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν κατάτμηση ή σύμπτυξη μετοχών, διανομή δωρεάν μετοχών από κεφαλαιοποιήσεις κερδών, αποθεματικών και υπεραξίας παγίων στοιχείων προκειμένου να γίνουν συγκρίσεις των ανά μετοχή μερισμάτων με αντίστοιχα στοιχεία προηγούμενων χρήσεων. Είναι σαφές ότι θα πρέπει να γίνεται προσαρμογή των μερισμάτων προηγούμενων χρήσεων με βάση τον αριθμό των μετοχών της τελευταίας χρήσης.

Η πλειοψηφία των οικονομικών μονάδων συνηθίζει να δίνει ένα σταθερό και ελαφρώς αυξανόμενο μέρισμα κάθε χρόνο, προκειμένου να παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια στους επενδυτές.

- Τα κέρδη κατά μετοχή (Earnings per share – E.P.S).

Ο δείκτης αυτός δείχνει το ύψος των καθαρών κερδών, το οποίο αντιστοιχεί σε κάθε μετοχή της οικονομικής μονάδας και επηρεάζεται τόσο από το συνολικό ύψος των κερδών όσο και από τον αριθμό των μετοχών της. Το ύψος των κερδών ανά μετοχή αντανακλά την κερδοφόρο δυναμικότητα της οικονομικής μονάδας, με βάση την μία μετοχή της.

Προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των καθαρών κερδών της λογιστικής χρήσης με τον μέσο αριθμό των μετοχών της, που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια αυτής.

Κέρδη		Σύνολο καθαρών κερδών χρήσεως
Ανά μετοχή	=	_____
(E.P.S.)		Μέσος αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία

Όταν γίνονται συγκρίσεις στα ανά μετοχή κέρδη της ίδιας οικονομικής μονάδας, θα πρέπει να γίνονται με μεγάλη προσοχή αφού η τυχόν υπάρχουσα διαφορά είναι πολύ πιθανόν να οφείλεται στην μεταβολή της μερισματικής πολιτικής της οικονομικής μονάδας και όχι στην μείωση της κερδοφόρας δυναμικότητας της τελευταίας. Στη περίπτωση που θέλουμε να συγκρίνουμε τα κέρδη ανά μετοχή με εκείνα παλαιότερων χρήσεων, θα πρέπει να κάνουμε προσαρμογή των ανά μετοχή κερδών όλων των προηγούμενων χρήσεων με βάση τον πιο πρόσφατο αριθμό μετοχών.

- Η εσωτερική αξία της μετοχής (Book value per share – P/BV).

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων μιας οικονομικής μονάδας με τον αριθμό των μετοχών της που βρίσκονται σε κυκλοφορία.

Εσωτερική αξία Μετοχής (με βάση τη Λογιστική καθαρά θέση)	=	$\frac{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}}{\text{Αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία}}$
--	---	--

Η εσωτερική αξία μιας οικονομικής μονάδας δεν χρησιμοποιείται από την πλειοψηφία των επιχειρήσεων για δύο λόγους. Πρώτον η αξία των περισσότερων περιουσιακών στοιχείων δεν προσδιορίζεται από την αξία τους, όπως αυτή αναγράφεται στα βιβλία της οικονομικής μονάδας, αλλά με βάση την κερδοφόρο δυναμικότητά τους και δεύτερον επειδή η αξία των περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται σε ιστορικές τιμές, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Ο λόγος της χρηματιστηριακής τιμής μιας μετοχής προς την εσωτερική της αξία δείχνει την μεταξύ τους σχέση και παρέχει ένδειξη για το εάν η μετοχή είναι υποτιμημένη ή υπερτιμημένη στην Χρηματιστηριακή Αγορά.

- Ο λόγος τιμής προς κέρδη ανά μετοχή (Price earnings ratio – P/E).

Ο δείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές διαπραγματεύεται μια μετοχή τα κέρδη του προηγούμενου έτους στο χρηματιστήριο. Μετρά την εμπιστοσύνη των επενδυτών απέναντι στην εταιρία και παρέχει πληροφορίες για τον αριθμό των ετών που απαιτούνται σε καθαρά κέρδη ανά μετοχή.

Προκύπτει διαιρώντας την τρέχουσα αξία μιας μετοχής με τα ανά μετοχή κέρδη της προηγούμενης ή της τρέχουσας χρήσης, εφόσον αυτά είναι γνωστά.

Λόγος τιμής προς κέρδη ανά μετοχή	=	$\frac{\text{Χρηματιστηριακή τιμή μετοχής}}{\text{Κέρδη ανά μετοχή}}$
---	---	---

Ο αριθμοδείκτης τιμή προς κέρδη ανά μετοχή είναι πάντοτε θετικός και δεν υπολογίζεται όταν η επιχείρηση έχει ζημιές. Επίσης όταν τα κέρδη είναι μηδέν ο αριθμοδείκτης P/E ισούται με το άπειρο και δεν υπολογίζεται.

Όσο υψηλότερος είναι ο λόγος του P/E και των κατά μετοχή κερδών της επιχείρησης προς τα αντίστοιχα μεγέθη της Αγοράς, τόσο μεγαλύτερη είναι η εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού προς τις μετοχές της συγκεκριμένης επιχείρησης. Όσο διαρκεί αυτή η εμπιστοσύνη μπορούμε να πούμε ότι η επιχείρηση είναι σε καλύτερη θέση από την θέση της Αγοράς. Βέβαια εξαιτίας του ότι ο P/E της Αγοράς παρουσιάζει διαχρονική μεταβολή σημαίνει ότι ένα μέγεθος που σε μια χρονική περίοδο μπορεί να θεωρείται υψηλό σε μια άλλη μπορεί να θεωρείται χαμηλό.

- Τρέχουσα μερισματική απόδοση (Current dividend yield).

Η τρέχουσα μερισματική απόδοση των μετοχών μιας εταιρίας μετρά την τρέχουσα μερισματική απόδοση μιας μετοχής σε μέρισμα. Δείχνει πόσο συμφέρουσα είναι η επένδυση σε μετοχές μιας δεδομένης επιχείρησης όταν κάποιος τις αγοράζει σε μια δεδομένη στιγμή στην τρέχουσα χρηματιστηριακή τους αξία.

Προκύπτει εάν διαιρέσουμε το μέρισμα κατά μετοχή με την τιμή της μετοχής στο Χρηματιστήριο.

Όσο μεγαλύτερη είναι η μερισματική απόδοση μιας μετοχής τόσο πιο ελκυστική είναι αυτή για τους επενδυτές διότι απολαμβάνουν μεγαλύτερη απόδοση από την επένδυσή τους. Σύγκριση της μερισματικής απόδοσης μιας επιχείρησης με την μερισματική απόδοση άλλων επιχειρήσεων δείχνει την σχετική σπουδαιότητα αυτής καθώς και επίσης και την σύγκριση αυτής με την απόδοση άλλων μορφών επένδυσης.

3.3.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (OPERATING EXPENSE RATIOS)

Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρέχουν ένδειξη για την πολιτική που ακολουθεί η διοίκηση της οικονομικής μονάδας απέναντι στις διάφορες δαπάνες λειτουργίας καθώς επίσης και στην αποτελεσματικότητά της απέναντι στις επιμέρους δαπάνες.

Οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας είναι :

1. Αριθμοδείκτης Καθαρών Κερδών προς τις Αμοιβές των Απασχολούμενων (Trading profit wages).
2. Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων προς Πωλήσεις (Operating expenses to net sales Ratio).
3. Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων (Ratio fixed assets to average number of employees).
4. Αριθμοδείκτης Καλύψεως Επενδύσεων (Ratio of accumulated depreciation to net investments).
5. Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων (Operating Ratio).

3.4 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Κατά τον υπολογισμό των δεικτών είναι δυνατό να προκύψουν ορισμένα προβλήματα τα οποία, αν δεν αντιμετωπιστούν κατάλληλα, οδηγούν στον προσδιορισμό παραπλανητικών τιμών. Τα προβλήματα αυτά συνήθως οφείλονται στις πιο κάτω αιτίες :

- Ύπαρξη αρνητικών παρανομαστών ή αριθμητών.
- Ύπαρξη ακραίων τιμών, οφειλόμενων σε λανθασμένη καταχώρηση ή συγκυριακή επικράτηση ασυνήθιστων τιμών των αντίστοιχων παραμέτρων.
- Χρησιμοποίηση, ως παρανομαστών, μεταβλητών με τιμές που τείνουν στο μηδέν.
- Λανθασμένες λογιστικές ταξινομήσεις.
- Διαφοροποιήσεις μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ χρήσεων (π.χ. η απόκτηση παγίων με χρηματοδοτική μίσθωση – leasing – έχει ως αποτέλεσμα την παρουσίαση μειωμένων παγίων στο ενεργητικό. Έτσι, ο δείκτης παγιοποίησης της αντίστοιχης επιχείρησης θα είναι εξαιρετικά χαμηλός, συγκρινόμενος με τον ίδιο δείκτη μιας ομοειδούς επιχείρησης η οποία δεν έχει καταφύγει στη χρηματοδοτική μίσθωση).

Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόβλημα αντιμετωπίζεται με χρήση εναλλακτικών δεικτών ή με απαλοιφή των ακραίων τιμών των παραμέτρων ή με απαλοιφή των δεικτών που παρουσιάζουν ακραίες τιμές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Χ.Α.Α

ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΝ

ΚΛΑΔΟ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

ΜΕΡΟΣ Ι

4.1 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Οι εισηγμένες στο Χ.Α.Α εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών» είναι οι κάτωθι :

- ❖ ***Elbisco Συμμετοχών Α.Ε*** : Παραγωγή και εμπορία προϊόντων με βάση τα δημητριακά καθώς και ειδών πλαστικής συσκευασίας.
- ❖ ***Nutriart*** : Παραγωγή αλεύρων, αρτοποιημάτων, μειγμάτων, προϊόντων κατεψυγμένης ζύμης.
- ❖ ***Vivartia*** : Παραγωγή και διανομή γαλακτοκομικών προϊόντων και ποτών, παραγωγή και διάθεση προϊόντων εστίασης, παραγωγή και διανομή κατεψυγμένων τροφίμων.
- ❖ ***EBZ (Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε)*** : Παραγωγή και εμπορία λευκής κρυσταλλικής ζάχαρης και των παραπροϊόντων της.
- ❖ ***Εβροφάρμα*** : Παραγωγή γάλακτος, γιαουρτιού και παραδοσιακών τυριών.
- ❖ ***Ελγέκα Α.Ε*** : Εισαγωγή από το εξωτερικό τροφίμων ζωικής και μη προέλευσης, αλλαντικών, ζαχαρωδών, ειδών σοκολατοποιίας, χαρτικών, παιχνιδιών και η αγορά ομοίων προϊόντων ελληνικής παραγωγής ή προέλευσης.
- ❖ ***Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.*** : Βιομηχανική και εμπορική εταιρία πρώτων υλών ζαχαροπλαστικής, αρτοποιίας και παγωτού.
- ❖ ***Καραμολέγκος Α.Ε*** : Παραγωγή προϊόντων αρτοποιίας, εμπορία διαφόρων αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων.

- ❖ **Καρδασιλάρης & Υιοί Α.Ε.Β.Ε (CARDICO)¹** : Παραγωγή ξηρών καρπών.
- ❖ **Κεπενού Μύλοι Α.Β.Ε.Ε** : Παραγωγή διαφόρων τύπων αλεύρων.
- ❖ **Κρέτα Φάρμα Α.Β.Ε.Ε** : Παραγωγή και εμπορία αλλαντικών.
- ❖ **Κρι – Κρι Α.Ε** : Παραγωγή και εμπορία γάλακτος, γιαουρτιού και παγωτού.
- ❖ **Λούλη Μύλοι Α.Ε** : Παραγωγή και εμπορία αλεύρων.
- ❖ **Π.Γ. Νίκας Α.Β.Ε.Ε** : Αγορά και βιομηχανοποίηση κρέατος και μεταποίηση σε είδη αλλαντοποιίας και συναφών ειδών καθώς και η εμπορία αυτών.
- ❖ **Περσεύς Α.Β.Ε.Ε** : Παραγωγή και εμπορία ζωοτροφών.
- ❖ **Σαραντόπουλος Κυλινδρόμυλοι Α.Ε** : Παραγωγή και εμπορία αλεύρων.
- ❖ **Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε:** Παραγωγή διαφόρων τύπων αλεύρων.
- ❖ **Coca-Cola Ελληνική Εταιρία Εμφιαλώσεως Α.Ε** : Παραγωγή, πώληση και διανομή μη αλκοολούχων ποτών.
- ❖ **Κτήμα Κώστα Λαζαρίδη Α.Ε** : Παραγωγή και εμφιάλωση κρασιών, εμπορία εμφιαλωμένων ή μη παντός είδους οινοπνευματωδών

¹ Από 1/12/2010, μετά από αίτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αθηνών αποφάσισε την προσωρινή αναστολή διαπραγμάτευσης των μετοχών της εταιρίας ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.Β.Ε. στο Χ.Α.

ποτών, δημιουργία και καλλιέργεια αμπελώνων, παραγωγή και εμφιάλωση με απόσταξη οινοπνευματωδών ποτών, παραγωγή και εμφιάλωση ξυδιού.

- ❖ **Μπουτάρης Ι. & Υιός Holding Α.Ε** : Παραγωγή, αποθήκευση, εμπορία και διάθεση οίνων, ζύθου και πάσης φύσεως άλλων ποτών και τροφίμων.

4.2 ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Χ.Α.Α ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Οι επιχειρήσεις του κλάδου των «Τροφίμων & Ποτών» έχουν έντονη επενδυτική δραστηριότητα τόσο στις αγορές των Βαλκανίων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των Η.Π.Α. Πιο συγκεκριμένα σε ότι αφορά την αγορά των Η.Π.Α, το 2010 το μερίδιο του κλάδου στις συνολικές εξαγωγές της Ελλάδας προς τις Η.Π.Α ανήλθε στο 27%, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με τον μέσο όρο των τελευταίων ετών που έφτανε στο 20%. Φυσικά η ενοποιημένη Ευρωπαϊκή αγορά παραμένει ο σημαντικότερος αποδέκτης των Ελληνικών προϊόντων με την Γερμανία να αναδεικνύεται στις αγορές με τις υψηλότερες παραγγελίες.

Η οικονομική ύφεση που αντιμετωπίζει η χώρα έχει οδηγήσει σε μείωση της εγχώριας ζήτησης, γεγονός δυσάρεστο που όμως έχει ευνοήσει, σε ένα βαθμό, την πορεία των εξαγωγών. Οι ξένες αγορές αποτελούν σημαντική βάση πελατών για την Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και της παρέχουν την δυνατότητα να διατηρήσει τα επίπεδα παραγωγής της. Όσον αφορά την ισοτιμία ευρώ - δολαρίου σαφώς και ενδέχεται να οδηγήσει σε επιβράδυνση του ρυθμού των εξαγωγών αλλά το θετικό

στοιχείο είναι ότι συνεχίζεται η αυξητική πορεία των εξαγωγών προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρά το γεγονός ότι είναι ιδιαίτερα απαιτητικές αγορές δείχνουν να εμπιστεύονται τα ελληνικά προϊόντα. Η κατάκτηση στρατηγικών θέσεων στις νέες αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Μεσογείου, είναι ο μακροχρόνιος στρατηγικός στόχος των ελληνικών εισηγμένων εταιριών που ανήκουν στον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών».

Οι εταιρίες του κλάδου θα έχουν περιορισμένα οφέλη μεσοπρόθεσμα από τη διεύρυνση της Ε.Ε. με εξαίρεση εκείνες που ήδη έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις επέκτασης στην Κύπρο, όπως για παράδειγμα η Δέλτα, ο Νίκας και άλλες. Σαφής προσανατολισμός των ελληνικών ομίλων τροφίμων και ποτών, είναι να κατέχουν «δεσπόζουσες θέσεις» στις αγορές της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

Παράλληλα όμως, οι εισηγμένες του κλάδου «Τροφίμων και Ποτών» δε σταματούν την επέκτασή τους στην ελληνική αγορά, που αποτελεί και την κύρια πηγή χρηματοδότησης της ανάπτυξής τους. Ωστόσο, πάνω από όλα, στόχος πρώτης προτεραιότητας είναι η βελτίωση των δεικτών ρευστότητας και η συμπίεση του χρηματοοικονομικού κόστους.

4.3 ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ «ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ»

Αυξημένες ζημιές και μείωση κύκλου εργασιών παρουσιάζουν οι εισηγμένες στο Χ.Α.Α επιχειρήσεις τροφίμων για τη χρήση του 2010, καταδεικνύοντας ότι η οικονομική κρίση έχει πλήξει ακόμη και έναν από τους πλέον αμυντικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις του

κλάδου είναι κερδοφόρες (παρουσιάζοντας ωστόσο, μείωση αυτής), στο σύνολό του ο κλάδος παρουσιάζει ζημιές ύψους 48,84 εκ. ευρώ έναντι ζημιών ύψους 1,624 εκ. ευρώ το 2009. Σε ότι αφορά τον συνολικό κύκλο εργασιών, καταγράφεται μείωση κατά 3% έναντι του 2009 και διαμορφώνεται στα 598,74 εκ. ευρώ έναντι 616,51 εκ. ευρώ.

Ειδικότερα, σε σύνολο 12 επιχειρήσεων, οι 7 είναι κερδοφόρες, με κάποιες να παρουσιάζουν ακόμη και αύξηση κερδοφορίας, ενώ 5 παρουσιάζουν ζημιές. Η εικόνα επιδεινώνεται περαιτέρω, εάν στις παραπάνω εταιρίες προστεθούν και τα αποτελέσματα της Holding του κλάδου, Elbisco, που παρουσίασε ζημιές ύψους 1,46 εκ. ευρώ.

Ωστόσο πρέπει να επισημανθεί ότι στη δραματική αύξηση των ζημιών καθοριστικό ρόλο έχουν τα αποτελέσματα της Nutriart, η οποία παρουσίασε ζημιές ύψους 53,14 εκ. ευρώ και αρνητικά ίδια κεφάλαια (-13,4 εκ. ευρώ). Σημειώνεται ότι στα συνολικά αποτελέσματα δεν περιλαμβάνεται η Coca-Cola 3E, καθώς λόγω όγκου «αλλοιώνει» πλήρως την γενική εικόνα. Αναφέρεται ότι η Coca-Cola 3E παρουσίασε κέρδη ύψους 399,2 εκ. ευρώ και κύκλο εργασιών ύψους 6,79 δις. ευρώ.

Τονίζεται ότι 7 επιχειρήσεις του κλάδου παρουσίασαν μείωση κύκλου εργασιών. Τη μεγαλύτερη μείωση πωλήσεων κατά 30% παρουσίασε η Elbisco και ακολουθούν οι Μύλοι Κεπενού με μείωση της τάξης του 16,6%, η Nutriart με -13,5%, η Μύλοι Λούλη με -11,8% και η Νίκας με -10,8%. Μονοψήφια ποσοστά μείωσης παρουσιάζουν οι εταιρείες Εβροφάρμα και Creta Farm.

Σε ότι αφορά την κερδοφορία, τη μεγαλύτερη αύξηση κατά 25% παρουσιάζει η αρτοποιομηχανία Καραμολέγκος, ακολουθούν οι Μύλοι Λούλη με αύξηση της τάξης του 19,9% και το Κτήμα Κ. Λαζαρίδη με αύξηση 15,6%. Αύξηση ζημιών παρουσιάζουν οι εταιρείες Nutriart, Νίκας και Χατζηκρανιώτης.

Όπως αναφέρθηκε και στην πρόσφατη γενική συνέλευση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων, το 2010 ο μέσος όρος των εξαγωγών των επιχειρήσεων του κλάδου παρουσίασε αυξητικές τάσεις, παρά την κρίση. Το ενδεκάμηνο του 2010 οι εξαγωγές σε τρόφιμα και ποτά συμμετείχαν κατά 21,6% στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών, ενώ η αξία τους ανήλθε σε 3.096,4 εκ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 4,6% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2009.

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

4.4 ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΜΕΛΕΤΗ

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται οι εισηγμένες στο Χ.Α.Α εταιρίες που παρουσίασαν σταθερή δομή κατά την περίοδο 2006 έως και 2008 και ανήκουν στον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών».

Συγκεκριμένα γίνεται μια έρευνα των επιχειρήσεων που διατήρησαν την κεφαλαιακή τους δομή σταθερή χωρίς συγχωνεύσεις και εξαγορές άλλων εταιριών, γεγονός που αποτέλεσε συχνό φαινόμενο κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

Έπειτα από την μελέτη των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών του κλάδου καταλήξαμε ότι οι επιχειρήσεις που πληρούν το κριτήριο που έχουμε θέσει ως προϋπόθεση για την ανάλυσή μας είναι οι :

- ✓ EBZ (Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε)
- ✓ Εβροφάρμα
- ✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.
- ✓ Κεπενού Μύλοι Α.Β.Ε.Ε
- ✓ Κρι – Κρι Α.Ε
- ✓ Σαραντόπουλος Κυλινδρόμυλοι Α.Ε
- ✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Σκοπός της μελέτης μας είναι η επιλογή των επιχειρήσεων που θα αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του κλάδου. Έχοντας ελλείψεις γνώσεις ως προς τα μερίδια αγοράς των εταιριών θέσαμε τρεις βασικές προϋποθέσεις για την επιλογή των υπό εξέταση εταιριών :

1. Η υπό εξέταση επιχείρηση να έχει διεθνή δραστηριότητα.
2. Η υπό εξέταση επιχείρηση που χαρακτηρίζεται το 2009 ως τις «ζημιωγόνες» του κλάδου τι πορεία είχε διαγράψει.
3. Η υπό εξέταση επιχείρηση να μην εμπορεύεται υποκατάστατα ή συμπληρωματικά αγαθά.

Σε αυτό το σημείο θα θέλαμε να αποσαφηνίσουμε ότι δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση η ικανοποίηση των τριών κριτηρίων αθροιστικά αλλά και μεμονωμένα.

Βασιζόμενοι λοιπόν σε όλα τα ανωτέρω καταλήγουμε ότι οι επιχειρήσεις που άπτονται του ενδιαφέροντός μας είναι οι :

- *Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε*
- *Κρι – Κρι Α.Ε*
- *Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τορνάβου Α.Ε*

4.4.1 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Η εταιρία αντιπροσωπεύει αποκλειστικά 26 από τους πιο φημισμένους διεθνείς οίκους παραγωγής α' υλών ζαχαροπλαστικής, αρτοποιίας και παγωτού στην Ελλάδα, την Κύπρο και σε Βαλκανικές χώρες. Δίνει απόλυτη προτεραιότητα στην υψηλή ποιότητα των προϊόντων που εισάγει και διακινεί, ερευνώντας συνεχώς την αγορά προκειμένου να ανταποκρίνεται στις διαρκώς εξελισσόμενες γευστικές προτιμήσεις των καταναλωτών. Η εταιρία έχοντας μέχρι σήμερα εντάξει στο χαρτοφυλάκιο των εμπορευμάτων που διακινεί επώνυμα και καταξιωμένα προϊόντα και έχοντας αναπτύξει στενή συνεργασία με κορυφαίους προμηθευτές στην Ευρώπη στοχεύει στην επίτευξη των παρακάτω στόχων :

- Την επέκταση σε νέες γεωγραφικές αγορές όπου σήμερα δεν έχει έντονη παρουσία και παρουσιάζουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης.
- Την διαρκή αναζήτηση νέων προϊόντων και την διεύρυνση της γκάμας των εμπορευμάτων που διακινεί μέσα από τους υφιστάμενους προμηθευτές καθώς και την σύναψη νέων συνεργασιών.
- Την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υποστήριξης προς τον πελάτη, μέσω της διεξαγωγής επιμορφωτικών σεμιναρίων και την διατήρηση της συνεχούς επικοινωνίας και συνεργασίας.

- Την διαρκή αναβάθμιση των υποδομών και εξοπλισμού της, ώστε να ανταποκρίνεται στις κρατούσες συνθήκες ανταγωνισμού.

Η εταιρία λάνσαρε 22 νέους κωδικούς προϊόντων εντός της χρήσεως 2007. Έμφαση δόθηκε στον εμπλουτισμό της γκάμας της αρτοποιίας μέσω των υφιστάμενων προμηθευτών που η εταιρία αντιπροσωπεύει, όπως της Γερμανικής Komplet Abel & Schaefer με προϊόντα όπως το «Ψωμί Πίνδου» και το «Pan Doro», καθώς και νέων προμηθευτών όπως της κορυφαίας Γερμανικής εταιρίας Bicker με το προϊόν «Υγρό Προζύμι Bocker 2». Επίσης, από την Fabbri Ιταλίας λανσαρίστηκαν οι νέες γεύσεις για την περίοδο Άνοιξη-Καλοκαίρι 2007 για παγωτό και βαριεγκάτο όπως «Delipaste Biscotti & Variegato Biscotti», «Lemon Paste», «Topping Kroccant». Ακόμα προωθήθηκαν, ένας νέος τύπος μαργαρίνης από τη Dragsbaek Δανίας, η «Super Bake», ειδική μαργαρίνη για την παρασκευή τυρόπιτας κουρού και ποικιλίας αρτοσκευασμάτων, από την Elle & Vire Γαλλίας, ένα πραγματικά καινοτομικό προϊόν, η «Panna Cota σε UHT» καθώς και κρέμα γάλακτος σε spray.

✓ Κρι – Κρι Α.Ε

Η εταιρία έχει αναπτύξει το δίκτυο της σε περισσότερους από 40 νομούς της χώρας και στοχεύει να ενισχύσει ακόμη περισσότερο τις αναπτυξιακές της προοπτικές, τόσο στον ελλαδικό χώρο όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα με την εξελικτική της πορεία, η Κρι-Κρι παραμένει πιστή στην φιλοσοφία ότι οι επιχειρήσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος γενικότερα. Εδώ και χρόνια, έχει αναπτύξει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικής προσφοράς και παραμένει πιστή στις δεσμεύσεις τις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Το 2000 η εταιρία έκανε το πρώτο βήμα εκτός των ελληνικών συνόρων, στοχεύοντας στη δυναμική ανάπτυξη της Κρι Κρι τόσο στην Ευρωπαϊκή, όσο και στη διεθνή αγορά. Η εξαγωγική δραστηριότητα στηρίχθηκε από την αρχή στην κατανόηση των αναγκών των εκάστοτε χωρών και στην προσφορά προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας και ποιότητας. Σήμερα, η εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης έχει εξαπλωθεί σε περισσότερες από 13 χώρες μεταξύ των οποίων, τα Βαλκάνια και χώρες της Δ. Ευρώπης, όπως η Δανία, η Γερμανία και η Ιταλία.

Οι δραστηριότητές στις Βαλκανικές χώρες όπως Βουλγαρία, Ρουμανία και Fyrom, αναπτύσσονται μέσω των θυγατρικών εταιριών (KRI KRI KUMANOVO DOO – με συμμετοχή 70% της Κρι-Κρι Α.Ε) , ενώ η διείσδυση και ανάπτυξη στις υπόλοιπες αγορές γίνεται μέσω συνεργασιών με κατά τόπους αντιπροσώπους και διανομείς (AMPEREL OOD - αποκλειστική διανομή για τα γαλακτοκομικά προϊόντα). Τέλος, η αυτόνομη εμπορική εταιρία που εδρεύει στην Βουλγαρία (KRI KRI BULGARIA)

αναπτύσσει τη διείσδυση των παγωτών σε όλα τα επίπεδα και τους τομείς της αγοράς, με σεβασμό και προσήλωση στις θεμελιώδεις αρχές και τη φιλοσοφία της εταιρίας.

Η επιχείρηση απασχολεί 300 εργαζομένους που καλύπτουν πλήθος ειδικοτήτων στις κεντρικές εγκαταστάσεις των Σερρών, αλλά και στα υποκαταστήματα Θεσσαλονίκης και Αθηνών.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Η δραστηριότητα της εταιρίας επικεντρώνεται στην παραγωγή διαφόρων τύπων αλεύρων από άλεση σκληρού και μαλακού σίτου και σίκαλης. Επιπλέον, η εταιρία εμπορεύεται ειδικά μίγματα αρτοποιίας και καλαμποκάλευρο. Παράγοντας 21 διαφορετικά είδη αλεύρων, τα προϊόντα της επιχείρησης απευθύνονται σε ποικίλες κατηγορίες πελατών με σημαντικότερες εκείνες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αρτοποιίας και της ζαχαροπλαστικής.

Η εταιρία κατέχει τη 10η θέση ως προς τον κύκλο εργασιών και 6η ως προς την αποδοτικότητα. Οι πωλήσεις τις βασίζονται σε ένα ευέλικτο και οργανωτικό σχήμα με τα τμήματα πωλήσεων και παραγγελιών να υποστηρίζονται από τις οικονομικές υπηρεσίες και την αποθήκη. Η προώθηση των προϊόντων γίνεται σε όλη την Ελλάδα μέσω πωλητών, οι οποίοι έχουν ως στόχο την παρακολούθηση και τον εντοπισμό των αναγκών των πελατών και την ενημέρωσή τους για τα υφιστάμενα ή νέα προϊόντα της εταιρίας.

Οι πωλήσεις μέσω πωλητών καλύπτουν το 89% του κύκλου εργασιών της εταιρίας και το υπόλοιπο 11% απευθείας από την εταιρία. Το μεγαλύτερο ποσοστό πωλήσεων μέσω των πωλητών εξασφαλίζει μεγαλύτερη αυτοδυναμία, καλύτερο έλεγχο της αγοράς και γρηγορότερη ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών. Προβλέποντας τον έντονο ανταγωνισμό η επιχείρηση προχώρησε στην υλοποίηση δυο επενδυτικών προγραμμάτων εκσυγχρονισμού της αλευροβιομηχανίας συνολικού ποσού επένδυσης 5.961.066,00 ευρώ.

Το πρώτο πρόγραμμα της επένδυσης περιελάμβανε νέες κτιριακές εγκαταστάσεις, όπου στεγάστηκαν οι διοικητικές υπηρεσίες της επιχείρησης και βελτιώσεις και επεκτάσεις του υφιστάμενου κτιρίου του μύλου. Ο νέος μηχανολογικός εξοπλισμός παραγωγής αφορά την εγκατάσταση δύο καθετοποιημένων γραμμών παραγωγής άλεσης μαλακών και σκληρών σιτηρών. Η υφιστάμενη γραμμή παραγωγής εκσυγχρονίσθηκε με νέα μηχανήματα προς αντικατάσταση των παλιών και από την αναδιοργάνωση της προέκυψαν οι δύο ξεχωριστές γραμμές παραγωγής. Η συνολική παραγωγική δυναμικότητα σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του προμηθευτή ανέρχεται σε 180 τόνους ανά 24ωρο. Το δεύτερο πρόγραμμα της επένδυσης περιελάμβανε την αγορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών, συμπεριλαμβανομένου φυσικά και του απαραίτητου λογισμικού, για την επέκταση και περαιτέρω βελτίωση και εκσυγχρονισμό της εφοδιαστικής αλυσίδας της εταιρίας, στον χώρο του βιομηχανοστασίου της.

4.4.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Για την συστηματική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων απαιτείται η διεξαγωγή διαχρονικών και διαστρωματικών συγκρίσεων μεταξύ των επιχειρήσεων. Προκειμένου να εξάγουμε κάποια συμπεράσματα για την βιωσιμότητα και την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, θα πρέπει να αναλυθούν οι καταστάσεις δεικτών κάθε επιχείρησης. Ο βασικότερος λόγος για την χρησιμοποίηση των παραπάνω καταστάσεων είναι ότι επιτρέπουν συγκρίσεις των λογιστικών καταστάσεων επιχειρήσεων διαφορετικού μεγέθους. Οι καταστάσεις αυτές χρησιμοποιούνται τόσο σε συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών εταιριών σε δεδομένη χρονική στιγμή όσο και σε συγκρίσεις της ίδιας επιχείρησης για μια σειρά ετών.

Για την χρήση των ανωτέρω καταστάσεων θα εξετασθούν θέματα όπως η σύνθεση του ενεργητικού και των κεφαλαίων και θα εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την μεταβολή διαφορετικών λογαριασμών. Στην συνέχεια αναλύονται οι καταστάσεις της κάθε μιας επιχείρησης με την χρήση των ισολογισμών και των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεως με βάση την ανάλυση αριθμοδεικτών.

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Ενσώματα πάγια, Άυλα περιουσιακά στοιχεία, Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία) : Ως προς το σύνολο του ενεργητικού, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας παρουσιάζουν μια αύξηση. Συγκεκριμένα παρατηρούμε μια αύξηση του παγίου ενεργητικού από 0,28% το 2007 σε 15,6% το 2008 που οφείλεται στην μεγάλη αυξομείωση και των τριών λογαριασμών.

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Αποθέματα, Πελάτες, Ταμειακά διαθέσιμα & Λοιπές απαιτήσεις) : Τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας παρουσιάζουν μια μείωση από χρονιά σε χρονιά. Το ποσοστό του κυκλοφορούντος ενεργητικού ως προς το σύνολο του ενεργητικού μειώνεται από το 2007 στο 2008 από το 63,53% στο 61,52%.

Ίδια κεφάλαια (Μετοχικό κεφάλαιο, Αποθεματικά υπέρ το άρτιο, Διαφορές αναπροσαρμογής, Υπόλοιπο κερδών εις νέον) : Παρατηρώντας την τριετία 2006-2008 το σύνολο της καθαρής θέσης της επιχείρησης αυξάνεται σταδιακά. Συγκεκριμένα το 2006 είχε σημειωθεί στα 12 εκ. ευρώ ενώ το 2007 στα 13 εκ. ευρώ καταλήγοντας το 2008 στα 15εκ. ευρώ.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, Λοιπές προβλέψεις, Υποχρεώσεις παροχών αποχωρήσεων) : Εξετάζοντας το σύνολο των μη τρεχουσών υποχρεώσεων της εταιρίας παρατηρούμε μια αύξηση από το 2006 στο 2007 της τάξης των 68 χιλ. ευρώ. Αποκορύφωμα αυτής της αύξησης παρατηρείται το 2008 και κυρίως σε ότι αφορά τις αναβαλλόμενες φορολογικές

υποχρεώσεις όπου από τις 44 χιλ. ευρώ που ήταν το 2007 αυξήθηκαν στις 396 χιλ. ευρώ.

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις, Βραχυπρόθεσμα δάνεια, Φόρος εισοδήματος) : Το σύνολο των τρεχουσών υποχρεώσεων της εταιρίας βλέπουμε ότι αυξήθηκε από το 2006 στο 2007 ενώ το 2008 μειώθηκε πάλι. Συγκεκριμένα ο λογαριασμός που παρουσίασε την μεγαλύτερη αυξομείωση είναι αυτός των βραχυπρόθεσμων δανείων όπου από τα 700 χιλ. ευρώ το 2006 εκτινάχθηκε στα 2 εκ. ευρώ περίπου το 2007 ενώ κατέληξε στο 1 εκ. ευρώ το 2008.

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως : Αναλύοντας την κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως παρατηρούμε μια αύξηση του μικτού κέρδους της εταιρίας από το 2006 στο 2007. Τα κέρδη προ και μετά φόρων παρουσιάζουν και εκείνα μια άνοδο την αντίστοιχη περίοδο ενώ τα κέρδη ανά μετοχή αυξήθηκαν από 0,16 σε 0,22. Η ίδια ανοδική πορεία συνεχίζεται και το 2008 με το μικτό κέρδος να αυξάνεται σταθερά, τα κέρδη μετά φόρων να αυξάνονται περίπου κατά 100 χιλ. ευρώ και τέλος τα κέρδη ανά μετοχή να αυξάνονται από 0,22 σε 0,23.

✓ Κρι – Κρι Α.Ε

Διευκρινίζουμε ότι η ανάλυση και η εξέταση του ισολογισμού και της κατάστασης των αποτελεσμάτων χρήσεως για την Κρι-Κρι Α.Ε θα γίνει σε επίπεδο Εταιρίας και όχι Ομίλου.

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Ενσώματα πάγια, Άυλα περιουσιακά στοιχεία, Επενδύσεις σε θυγατρικές, Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις) :

Αναλύοντας τα στοιχεία του ισολογισμού βλέπουμε ότι υπάρχει μια μείωση των παγίων στοιχείων ως προς το σύνολο του ενεργητικού. Οι λογαριασμοί που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη άνοδο είναι αυτοί των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Συγκεκριμένα παρατηρούμε μια μείωση των παγίων σε σχέση με το σύνολο του ενεργητικού από το 19,95% το 2007 στο 17,31% το 2008.

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Αποθέματα, Πελάτες, Ταμειακά διαθέσιμα & Λοιπές απαιτήσεις) :

Παρατηρώντας από το 2006 στο 2007 και έπειτα στο 2008 βλέπουμε ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό της εταιρίας παρουσιάζει μεγάλες αλλαγές. Από το 9,64% το 2007 στο 18,65% το 2008, η αύξηση του συνόλου του κυκλοφορούντος ενεργητικού οφείλεται τόσο στην αύξηση των αποθεμάτων και των πελατών και τις τρεις χρονιές όσο και στην μείωση των ταμειακών διαθεσίμων το 2008.

Ίδια κεφάλαια (Μετοχικό κεφάλαιο, Αποθεματικά , Δικαιώματα μειοψηφίας, Υπόλοιπο κερδών εις νέον) : Το σύνολο της καθαρής θέσης της εταιρίας βλέπουμε ότι ενώ αυξάνεται το 2007 μειώνεται την αμέσως επόμενη περίοδο. Πιο αναλυτικά από το 6,6% το 2007 μειώνεται στο 6,18% το 2008 και οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αυξομείωση τόσο του λογαριασμού των αποθεματικών όσο και των κερδών εις νέον.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, Δάνεια, Υποχρεώσεις παροχών συνταξιοδότησης, Επιχορηγήσεις) : Οι μη τρέχουσες υποχρεώσεις της εταιρίας βλέπουμε ότι παρουσιάζουν μεγάλες αλλαγές από χρόνο σε χρόνο. Συγκεκριμένα από το 2006 στο 2007 έχουν αυξηθεί όλοι οι λογαριασμοί των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον λογαριασμό των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων που είχε την μεγαλύτερη αύξηση. Η ίδια εικόνα εμφανίζεται και το 2008 όπου ο λογαριασμός των επιχορηγήσεων παρουσίασε ραγδαία αύξηση. Τέλος οι προβλέψεις που εμφανίζονται το 2008 αυξάνουν ακόμα περισσότερο το σύνολο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις, Βραχυπρόθεσμα δάνεια, Φόρος εισοδήματος) : Το σύνολο των τρεχουσών υποχρεώσεων της επιχείρησης αυξάνεται σταθερά από το 2006 έως και το 2008. Ο φόρος εισοδήματος και οι λοιποί φόροι είναι οι λογαριασμοί που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη μείωση από το 2006 στο 2007 σε σχέση με τους υπόλοιπους που αυξήθηκαν. Κατά την περίοδο του 2008 οι λογαριασμοί των προμηθευτών και των

δανείων εμφάνισαν την μεγαλύτερη άνοδο. Συγκεντρωτικά το σύνολο των υποχρεώσεων της εταιρίας αυξήθηκε από το 33,71% το 2007 στο 41,32% το 2008.

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως : Παρατηρώντας την κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως βλέπουμε μια αύξηση του μικτού κέρδους της εταιρίας από το 2006 στο 2007 και έπειτα στο 2008. Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων καθώς επίσης και τα κέρδη προ φόρων αυξάνονται ανάλογα κατά την διάρκεια και των τριών ετών. Τέλος, όπως είναι αναμενόμενο, η επιχείρηση παρουσιάζει κέρδη και τα τρία έτη τα οποία αυξάνονται από χρονιά σε χρονιά.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Ενσώματα πάγια, Άυλα περιουσιακά στοιχεία, Επενδύσεις σε ακίνητα, Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία) : Στο σύνολο των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων παρατηρούμε μια έντονα αυξημένη άνοδο από το 2007 στο 2008. Συγκεκριμένα ενώ από το 2006 στο 2007 υπάρχει μια άνοδος της τάξης του 26,89%, το εν λόγω διάστημα το ποσοστό των μη κυκλοφορούντων στοιχείων ως προς το σύνολο του ενεργητικού φτάνει το 57,32%. Τόσο οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που αυξήθηκαν κατά την διάρκεια και των τριών ετών, ιδιαίτερα από το 2007 στο 2008, όσο και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που παρουσίασαν υπερδιπλάσια άνοδο από το 2007 στο 2008 χαρακτηρίζουν την διπλάσια αύξηση του συνόλου των μη κυκλοφορούντων στοιχείων από το 2006 στο 2008.

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Αποθέματα, Πελάτες, Ταμειακά διαθέσιμα & Λοιπές απαιτήσεις, Προκαταβολές) : Το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού αυξάνεται το 2007 ενώ το 2008 παραμένει οριακά σταθερό. Οι λογαριασμοί που παρουσιάζουν ιδιαίτερες αυξομειώσεις είναι αυτοί των πελατών, των λοιπών απαιτήσεων και των ταμειακών διαθεσίμων. Συγκεκριμένα ο λογαριασμός των λοιπών απαιτήσεων είναι αυτός που σημείωσε την διπλάσια αύξηση τα εξεταζόμενα έτη ενώ οι άλλοι δύο λογαριασμοί σημείωσαν άνοδο και μετά πτώση.

Ίδια κεφάλαια (Μετοχικό κεφάλαιο, Αποθεματικά, Αποθεματικά υπέρ το άρτιο, Υπόλοιπο κερδών εις νέον) : Το σύνολο της καθαρής θέσης της εταιρίας στην υπό εξέταση περίοδο μειώνεται και παραμένει οριακά μειωμένο και κατά την διάρκεια του 2008. Η μείωση του 5,34% που παρατηρούμε από το 2006 στο 2007 συνεχίζεται σχετικά σταθερά αφού η μεταβολή για το 2008 είναι μόλις της τάξης του 0,7%. Ο λογαριασμός που παρουσιάζει την έντονα μειωμένη μεταβολή είναι αυτός των κερδών εις νέον.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, Δάνεια, Προβλέψεις για παροχές στο προσωπικό, Λοιπές υποχρεώσεις) : Το σύνολο των μη τρεχουσών υποχρεώσεων της εταιρίας παρατηρούμε ότι αυξάνεται από το 2006 στο 2007 και έπειτα το 2008 μειώνεται. Οι μεταβολές που παρουσιάζονται, και επηρεάζουν κατά πολύ τις αυξομειώσεις οφείλονται στους λογαριασμούς των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που μειώθηκαν άρδην όπως επίσης και στον λογαριασμό που αναφέρεται στις προβλέψεις για παροχές στο προσωπικό.

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (Εμπορικοί & λοιποί πιστωτές, Βραχυπρόθεσμα δάνεια, Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις, Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση) :

Το σύνολο των τρεχουσών υποχρεώσεων της εταιρίας παρατηρούμε ότι αυξάνεται σταδιακά από έτος σε έτος. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο λογαριασμός των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που αυξάνεται κατά πολύ από το 2007 στο 2008, ο λογαριασμός που αφορά τα δάνεια των τραπεζών που συμπεριφέρεται κατά ανάλογο τρόπο και τέλος ο λογαριασμός που αφορά τους πιστωτές της επιχείρησης.

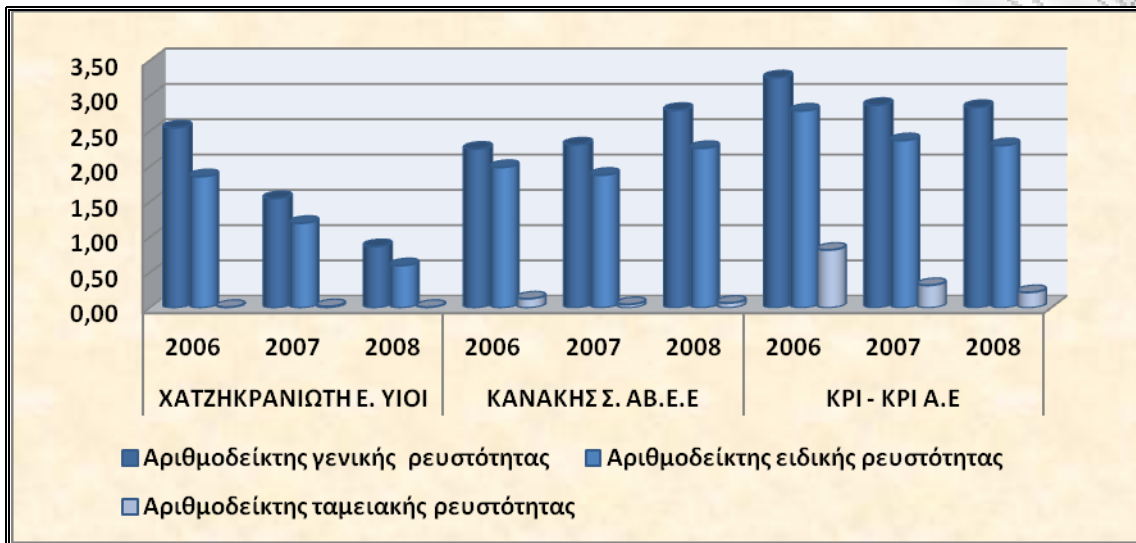
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως : Παρατηρώντας την κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως βλέπουμε μια ραγδαία αύξηση των καθαρών κερδών προ φόρων της επιχείρησης από το 2006 έως και το 2008. Ωστόσο οι ζημιές που προκύπτουν το 2007 από τον λογαριασμό που αφορά διαφορές από φόρους προηγούμενων χρήσεων, έχουν ως αποτέλεσμα και την αλλαγή της εικόνας της μετοχής της εταιρίας στο χρηματιστήριο (από 0,0012 το 2006 σε -0,0745 το 2007). Η επιχείρηση παρουσιάζει ξανά κέρδη το 2008, αφού έχουν τακτοποιηθεί οι διαφορές, και ανεβαίνει ξανά η τιμή της μετοχής στα 0,0016.

4.4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στην παρούσα ενότητα θα παρουσιάσουμε την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων των υπό εξέταση επιχειρήσεων με την χρήση των κυριότερων αριθμοδεικτών. Η ανάλυση αφορά τα σπουδαιότερα χρηματοοικονομικά μεγέθη και την πορεία που αυτά διαμόρφωσαν κατά τα έτη 2006-2008.

	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε			ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε			ΚΡΙ - ΚΡΙ Α.Ε		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Αριθμοδείκτες ρευστότητας									
Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	2,55	1,55	0,87	2,25	2,31	2,80	3,26	2,87	2,84
Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας	1,86	1,20	0,60	1,99	1,88	2,26	2,79	2,37	2,30
Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας	0,01	0,02	0,01	0,13	0,05	0,07	0,82	0,32	0,22

Πίνακας 4.4.3-1 : Αριθμοδείκτες ρευστότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

Διάγραμμα 4.4.3-1.1 : Αριθμοδείκτες ρευστότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας : Παρατηρούμε ότι τα αποτελέσματα του εν λόγω δείκτη είναι ικανοποιητικά αφού η τιμή του κατά μέσο όρο, για το χρονικό διάστημα που εξετάζουμε, ανέρχεται στο 1,65. Το γεγονός αυτό σηματοδοτεί ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό του ομίλου, είναι σε γενικές γραμμές «υγιές» και συνεπώς η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στην κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων τις με σχετική ευκολία. Το 2008 που ο δείκτης είναι κοντά στην μονάδα πιθανόν να υπήρχαν κάποια προβλήματα ρευστότητας. Τέλος, σε σχέση με τις λοιπές εξεταζόμενες εταιρίες, η εταιρία Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε παρουσιάζει τις χαμηλότερες τιμές.

Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας : Το αποτέλεσμα του εν λόγω δείκτη θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίσουμε ως ιδιαίτερα καλό αφού ο μέσος όρος κυμαίνεται στο 1,22. Αυτό μας δείχνει ότι τα διαθέσιμα και οι απαιτήσεις τα οποία αποτελούν τα περισσότερο εύκολα ρευστοποιήσιμα κυκλοφοριακά στοιχεία, επαρκούν για να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρίας. Ωστόσο το 2008 ο δείκτης παρουσιάζει ιδιαίτερα καθοδική τάση η οποία ήταν αναμενόμενη αναλογιζόμενοι και την αντίστοιχη πτώση του δείκτη γενικής ρευστότητας.

Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας : Έπειτα από την παρατήρηση των αποτελεσμάτων του δείκτη γίνεται σαφές η αδυναμία της επιχείρησης να καλύψει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις μόνο με τα ρευστά διαθέσιμα, κάτι που συμβαίνει άλλωστε σε μεγάλο ποσοστό «υγιών» επιχειρήσεων.

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας : Τα αποτελέσματα του εν λόγω δείκτη είναι αρκετά ικανοποιητικά, αφού κατά μέσο όρο η τιμή του για τα υπό εξέταση έτη κυμαίνεται στο 2,45. Γίνεται λοιπόν σαφές ότι η επιχείρηση μπορεί να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της με σχετική ευκολία.

Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας : Τα αποτελέσματα του δείκτη κρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά. Δεδομένου ότι ο μέσος όρος βρίσκεται στο 2,04, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι τα διαθέσιμα και οι απαιτήσεις φαίνονται να καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας : Παρατηρώντας τα αποτελέσματα του δείκτη κατανοούμε την δυσκολία της επιχείρησης να εξοφλεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τις μόνο με μετρητά. Οι τιμές του δείκτη έχουν καθοδική τάση, ιδιαίτερα το 2007 που ο δείκτης κινήθηκε στο 0,05.

✓ Κρι – Κρι Α.Ε

Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας : Οι τιμές που παρουσιάζει ο δείκτης είναι ιδιαίτερα υψηλές με τον μέσο όρο να βρίσκεται στο 2,99. Είναι σαφές ότι η επιχείρηση διατηρεί ένα περιθώριο ασφαλείας και μπορεί να αντιμετωπίσει μια ανεπιθύμητη εξέλιξη στην ροή των κεφαλαίων κίνησής. Σημειώνουμε ότι η επιχείρηση παρουσιάζει τον υψηλότερο δείκτη από τις τρεις υπό εξέταση εταιρίες.

Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας : Ο μέσος όρος της επιχείρησης κυμαίνεται στο 2,48 γεγονός που μας κάνει να συμπεράνουμε ότι τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της οικονομικής μονάδας καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τις. Επισημαίνουμε ότι η εταιρία παρουσιάζει τον υψηλότερο δείκτη και από τις τρεις.

Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας : Για μια ακόμα φορά διακρίνουμε την δυσκολία μιας επιχείρησης να καλύψει τις υποχρεώσεις τις μόνο με τα μετρητά που έχει στην διάθεση της. Οι τιμές του δείκτη παρουσιάζουν καθοδική τάση, ιδιαίτερα το 2008, που μπορεί να χαρακτηριστεί μια δύσκολη περίοδος για όλες τις υπό εξέταση επιχειρήσεις.

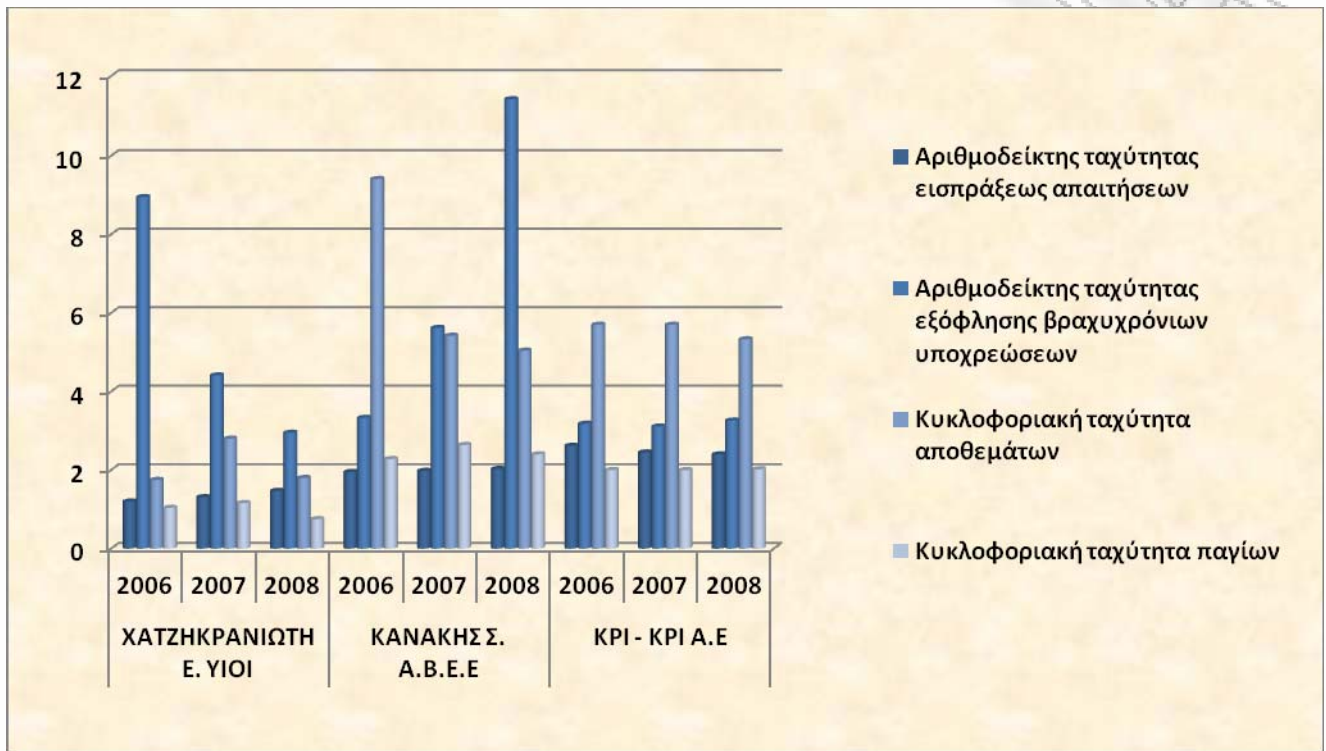
Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε			ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε			ΚΡΙ - ΚΡΙ Α.Ε		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων	1,20	1,31	1,47	1,95	1,98	2,03	2,62	2,45	2,40
Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυχρόνιων υποχρεώσεων	8,95	4,41	2,95	3,33	5,62	11,41	3,18	3,11	3,26
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	1,75	2,80	1,80	9,41	5,42	5,04	5,70	5,70	5,33
Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων	1,04	1,16	0,75	2,28	2,64	2,40	2,00	2,00	2,02

Πίνακας 4.4.3-2 : Αριθμοδείκτες δραστηριότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

Διάγραμμα 4.4.3-2.1 : Αριθμοδείκτες δραστηριότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων : Λόγω της ανοδικής τάσης του δείκτη οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η εταιρία έχει αυξήσει τον χρόνο παραμονής των απαιτήσεών τις.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυχρόνιων υποχρεώσεων : Μικρή υστέρηση θα μπορούσαμε να πούμε ότι παρουσιάζει κατά την εξεταζόμενη περίοδο η εταιρία ως προς την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της. Η υστέρηση αυτή φαίνεται να διευρύνεται διαχρονικά, αφού η τιμή του δείκτη ταχύτητας κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων διακρίνεται από πτωτική τάση, ιδιαίτερα το 2008.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων : Παρατηρούμε ότι ο δείκτης στην αρχή ήταν σε ικανοποιητικά επίπεδα έπειτα αυξήθηκε απότομα και μετά μειώθηκε πάλι. Δεδομένου ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση θεωρούμε ότι η πιο επιτυχημένη χρονιά για την επιχείρηση ήταν το 2007.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων : Ο υπολογισμός του δείκτη χαρακτηρίζεται από πτωτική τάση για την εταιρία κάτι που σηματοδοτεί την ολοένα και μικρότερη χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων της σε σχέση με τις πωλήσεις τις. Αυτή η πτωτική τάση του δείκτη κινεί υποψίες υπερεπένδυσης σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και μείωση στο βαθμό χρησιμοποίησης αυτών σε σχέση με τις επιτυγχανόμενες πωλήσεις.

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων : Δεδομένης της σχετικής σταθερότητας του δείκτη από χρονιά σε χρονιά οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι ο χρόνος δεσμεύσεως των κεφαλαίων του ομίλου κινείται σε «υγιή» πλαίσια.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυχρόνιων υποχρεώσεων : Η μεταβολή του αριθμοδείκτη μας δείχνει ότι η επιχείρηση αλλάζει την πιστοληπτική της πολιτική από το 2006 έως και το 2008. Η τιμή του δείκτη αυξάνεται σταδιακά γεγονός που μας δείχνει την ικανότητα κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρίας.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων : Βλέπουμε μια ιδιαίτερα καθοδική πορεία της εταιρίας από την πρώτη χρονιά και έπειτα, γεγονός που μας επιβεβαιώνει ότι η επιχείρηση δεν πωλεί τα αποθέματά της γρήγορα. Είναι φανερό ότι υπάρχει μια πτώση και ιδιαίτερα το 2008 που ο δείκτης αγγίζει την χαμηλότερη τιμή του στην εξεταζόμενη περίοδο.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων : Δεδομένου ότι ο δείκτης χαρακτηρίζεται από αυξομειώσεις και τις τρεις χρονιές δεν είναι σαφές κατά πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιούνται τα πάγια στοιχεία της εταιρίας. Εντούτοις το 2007 χαρακτηρίζεται από τις καλύτερες περιόδους που διένυσε η επιχείρηση.

✓ Κρι-Κρι Α.Ε

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων : Ο δείκτης από χρονιά σε χρονιά παρατηρούμε ότι μειώθηκε. Η μεγαλύτερη πτώση σημειώθηκε από το 2006 στο 2007 γεγονός που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο χρόνος που χρειάζεται για να εισπραχθούν οι απαιτήσεις της εταιρίας μειώθηκε.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυχρόνιων υποχρεώσεων : Παρατηρούμε ότι ο δείκτης αυξομειώνεται από το 2006 έως και το 2008 που παρουσιάζει και την υψηλότερη τιμή. Η εικόνα που παρουσιάζεται σαφώς και είναι θετική για την εταιρία.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων : Η σταθερότητα που παρατηρούμε τα δύο πρώτα υπό εξέταση χρόνια μας οδηγεί στο συμπέρασμα της ορθής πολιτικής της εταιρίας. Η πτώση που εμφανίζεται ωστόσο το 2008 χαρακτηρίζει την χρονιά όχι και τόσο επιτυχημένη.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων : Η εταιρία παρουσιάζει τις ίδιες τιμές για τον δείκτη τα έτη 2006 και 2007 ενώ το 2008 εμφανίζεται μια ανεπαίσθητη αύξηση της τάξης του 0,2. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί πλήρως τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία ως προς τις πωλήσεις της.

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

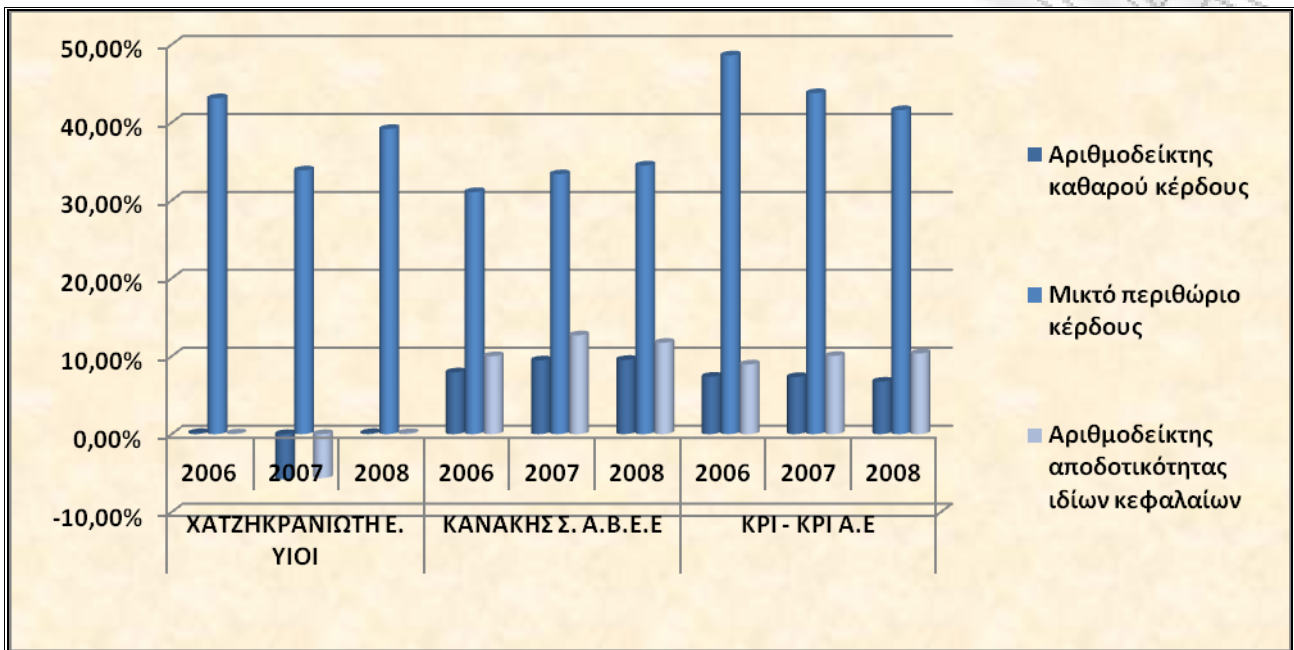
Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε			ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε			ΚΡΙ - ΚΡΙ Α.Ε		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους	0,13%	-5,80%	0,13%	7,92%	9,46%	9,52%	7,37%	7,32%	6,73%
Μικτό περιθώριο κέρδους	43,10%	33,84%	39,16%	31,06%	33,35%	34,47%	48,60%	43,76%	41,58%
Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	0,08%	-5,65%	0,12%	10,00%	12,67%	11,72%	8,94%	10,04%	10,35%
Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης	0,13	2,88	0,06	1,30	1,33	1,26	1,40	1,50	1,62

Πίνακας 4.4.3-3 : Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί -
Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

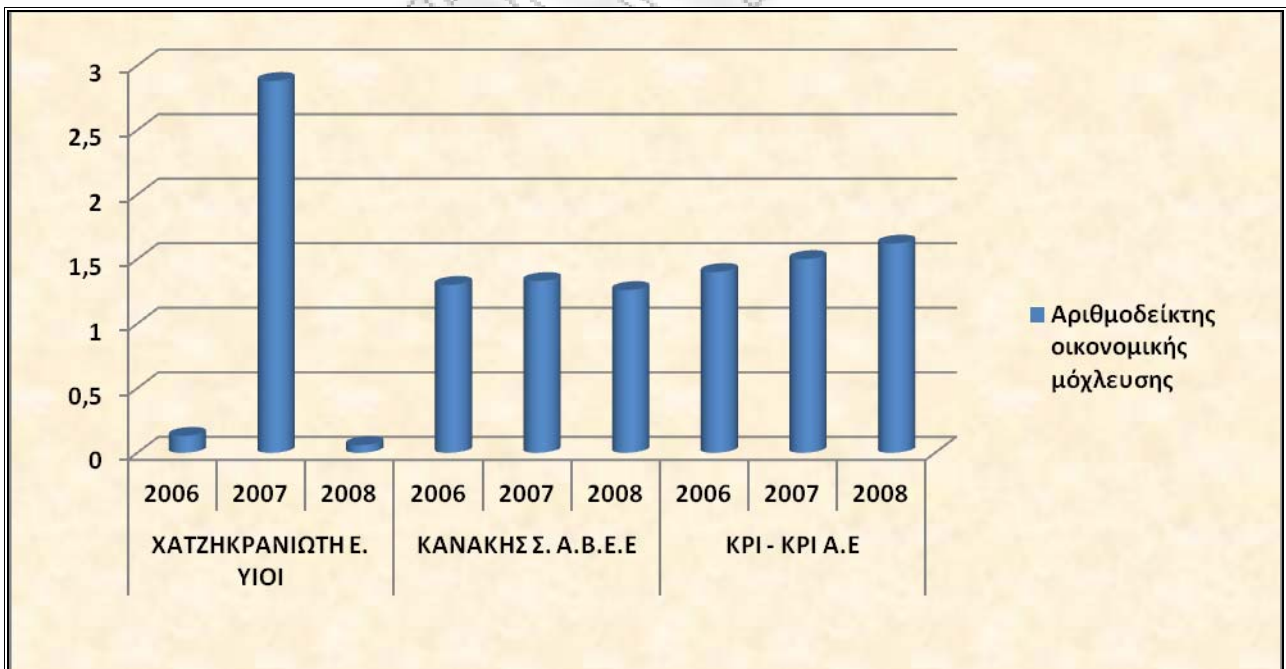
Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Διάγραμμα 4.4.3-3.1 : Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

Διάγραμμα 4.4.3-3.2 : Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους : Την εξεταζόμενη τριετία διαπιστώνουμε την πορεία του δείκτη να αυξομειώνεται. Οι τιμές που παρουσιάζονται είναι ιδιαίτερα χαμηλές με αποκορύφωμα το 2007 όπου η τιμή που σημειώνεται είναι σε αρνητικό επίπεδο. Από όλα αυτά γίνεται σαφές ότι η κερδοφορία της εταιρίας παρουσιάζει πτωτική τάση.

Μικτό περιθώριο κέρδους : Παρατηρούμε ότι κατά μέσο όρο το μικτό περιθώριο κέρδους της επιχείρησης διαμορφώνεται στο 38,7%, περιθώριο το οποίο κρίνεται ικανοποιητικό προκειμένου η εταιρία να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην κάλυψη των λειτουργικών της εξόδων και ταυτόχρονα να αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος συναρτήσει του κύκλου εργασιών που επιτυγχάνει και των επενδυμένων σε αυτήν ιδίων κεφαλαίων των μετόχων. Παρόλα αυτά επισημαίνουμε την πτωτική τάση που παρουσιάζει η εταιρία ιδιαίτερα το 2007.

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων : Η έντονα πτωτική τάση που παρουσιάζει ο δείκτης είναι ενδεικτική στο ότι η επιχείρηση πάσχει σε κάποιο τομέα της. Τα χαμηλά ποσοστά που εμφανίζονται οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η εταιρία δεν αποτελεί μια ελκυστική μορφή επένδυσης, αφού μέσα από τις δραστηριότητές τις δεν προσφέρει στους μετόχους τις ιδιαίτερα ικανοποιητικές αποδόσεις.

Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης : Οι τιμές που παρουσιάζει ο εν λόγω δείκτης είναι κάθε άλλο παρά ικανοποιητικές. Παρόλο που ο μέσος όρος κυμαίνεται στο 1,02 γίνεται εύκολα κατανοητό ότι η επίδραση της μόχλευσης είναι αρνητική για την εταιρία. Σημειώνουμε ότι η χαμηλότερη τιμή που παρουσιάστηκε ήταν το 0,06 το 2008 ενώ η υψηλότερη 2,88 το 2007.

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους : Μετά τον υπολογισμό του εν λόγω δείκτη συμπεραίνουμε ότι κατά μέσο όρο κυμάνθηκε στα επίπεδα του 8,96%. Η τάση που παρουσιάζεται είναι ανοδική και τις τρεις χρονιές, σημάδι αρκετά θετικό για την κερδοφορία της επιχείρησης.

Μικτό περιθώριο κέρδους : Μέσα από την πορεία του δείκτη γίνεται φανερή η ανοδική του τάση κάτι που σηματοδοτεί την κερδοφόρο δυναμικότητα της επιχείρησης όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Ειδικότερα παρατηρούμε ότι ο μέσος όρος διαμορφώνεται στο 32,96%, περιθώριο το οποίο κρίνεται ικανοποιητικό.

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων : Οι τιμές του δείκτη χαρακτηρίζονται από ελαφρές αυξομειώσεις από χρονιά σε χρονιά. Με τον μέσο όρο να κινείται στα επίπεδα του 11,46% είναι γεγονός ότι η επιχείρηση ευημερεί αλλά υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης.

Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης : Σταθεροποιητική διαγράφεται η τάση του δείκτη την εξεταζόμενη τριετία με τον μέσο όρο να κινείται στις 1,29 φορές. Όπως γίνεται κατανοητό το αποτέλεσμα του εν λόγω δείκτη είναι ιδιαίτερος ικανοποιητικό μιας και είναι μεγαλύτερο της μονάδας κάτι που μεταφράζεται στο ότι τα δανεικά κεφάλαια χρησιμοποιούνται από την εταιρία αποδίδοντας σε μεγαλύτερο ποσοστό από εκείνο του κόστους δανεισμού.

✓ Κρι – Κρι Α.Ε

Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους : Η πορεία του δείκτη παρουσιάζει μια ελαφρά πτώση και έπειτα μια μείωση κατά την εξεταζόμενη τριετία. Με την τιμή του μέσου όρου να κινείται στο 7,14%, το ποσοστό που πετυχαίνει η επιχείρηση από τις πωλήσεις είναι αρκετά ικανοποιητικό.

Μικτό περιθώριο κέρδους : Οι υψηλές τιμές που παρουσιάζει ο δείκτης σε συνδυασμό με τον μέσο όρο που βρίσκεται στο 44,64%, σκιαγραφεί την ανοδική πορεία της επιχείρησης και την ευημερία αυτής. Το άνω ποσοστό κρίνεται ιδιαίτερα καλό προκειμένου η εταιρία να μπορεί να ανταπεξέλθει στην κάλυψη των εξόδων τις.

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων : Μέσα από τον υπολογισμό του δείκτη την τριετία 2006-2008, παρατηρούμε μια ελαφρώς ανοδική τάση. Ο μέσος όρος του δείκτη κυμαίνεται στο 9,77% ποσοστό το οποίο δεν είναι ιδιαίτερα καλό. Από όλα τα παραπάνω γίνεται εμφανές ότι η υπό εξέταση επιχείρηση δεν χρησιμοποιεί εύστοχα τα κεφάλαιά της.

Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης : Η ανοδική πορεία του δείκτη μεταφράζεται πολύ θετικά για την επιχείρηση. Με την τιμή του μέσου όρου να διαμορφώνεται στις 1,50 φορές είναι φανερό ότι η μεταβολή των κερδών και η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων είναι θετική στην εν λόγω εταιρία. Επιπρόσθετα, σε καμία διαχειριστική χρήση δεν παρατηρείται πτώση της τιμής του δείκτη σε επίπεδα κάτω της μονάδας. Η μεγαλύτερη τιμή που έχει παρουσιαστεί είναι 1,60 φορές ενώ μικρότερη 1,40 φορές.

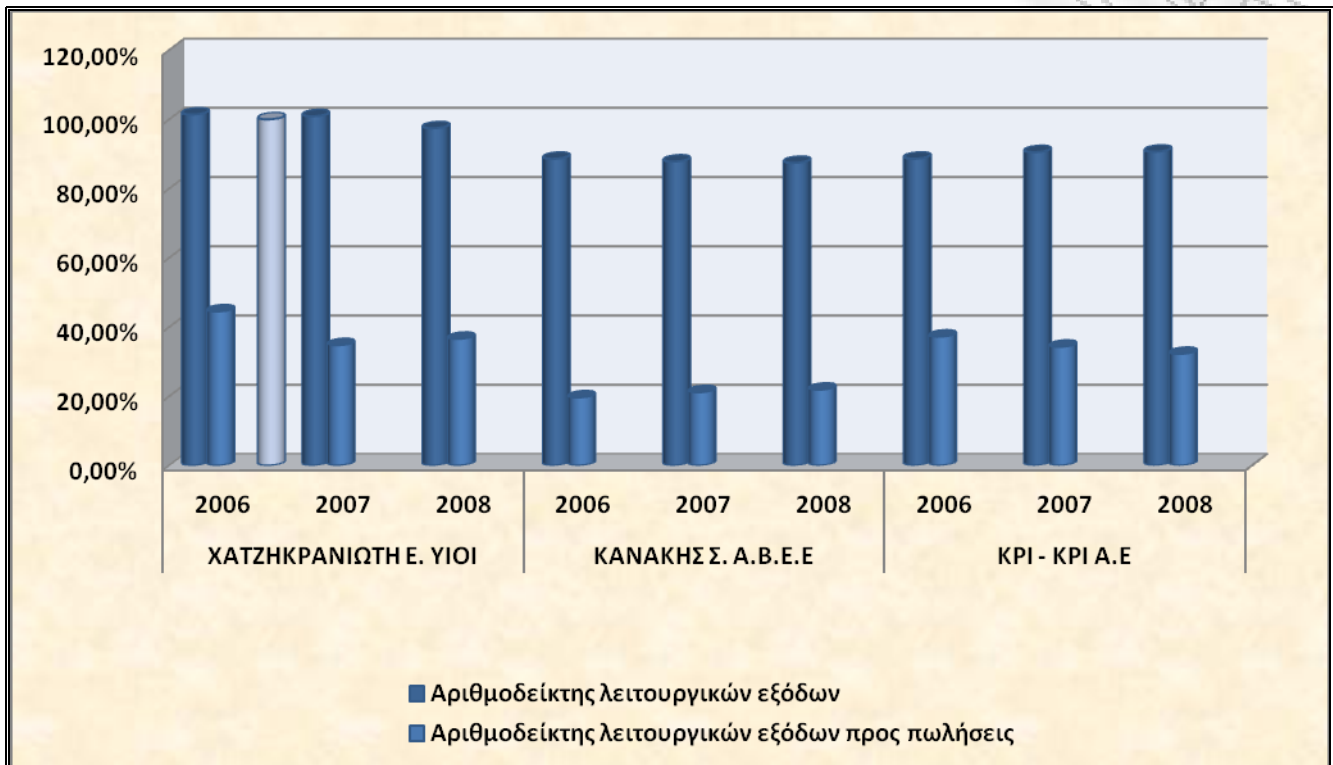
Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε			ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε			ΚΡΙ - ΚΡΙ Α.Ε		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων	101,40%	100,90%	97,43%	88,59%	87,81%	87,42%	88,62%	90,52%	90,65%
Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων προς πωλήσεις	44,50%	34,75%	36,58%	19,65%	21,16%	21,89%	37,22%	34,28%	32,23%

Πίνακας 4.4.3-4 : Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

Διάγραμμα 4.4.3-4.1 : Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας Χατζηκρανιώτη
Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων : Γεγονός είναι ότι ο εν λόγω δείκτης μέσα από τον υπολογισμό του διαχρονικά διαμορφώνεται σε υψηλά επίπεδα κάτι που αποτελεί αρνητικό στοιχείο αποδοτικότητας της εταιρίας. Αυτό ισχύει διότι το ποσοστό των λειτουργικών κερδών που παραμένουν στην εταιρία βρίσκονται σε τέτοιο επίπεδο που ενδεχομένως να μην επαρκεί για την εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών της εξόδων. Ωστόσο, θετικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι η τάση του εν λόγω δείκτη διαγράφεται καθοδική μέσα στην υπό εξέταση τριετία.

Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων προς πωλήσεις : Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε μέσα από την εξέλιξη του δείκτη αυτού κατά την τριετία, η τάση του παρουσιάζεται καθοδική. Αυτό σηματοδοτεί ότι χρόνο με το χρόνο τα λειτουργικά έξοδα της εταιρίας δεν καταλαμβάνουν μεγάλο ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων.

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων : Η ίδια εικόνα εμφανίζεται και για αυτή την εταιρία ως προς τα υψηλά επίπεδα που βρίσκεται ο συγκεκριμένος δείκτης. Ωστόσο η σταδιακή μείωση του είναι ενθαρρυντική για την πορεία της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων προς πωλήσεις : Παρατηρώντας την πορεία του δείκτη βλέπουμε την ανοδική τάση που υπάρχει από χρονιά σε χρονιά. Ο μέσος όρος της επιχείρησης σημειώνεται στο 20,9%, ποσοστό που αποτελεί το χαμηλότερο και από τις τρεις υπό εξέταση εταιρίες.

✓ Κρι-Κρι Α.Ε

Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων : Η αύξηση του ποσοστού διαχρονικά είναι πρόβλημα για την επιχείρηση και αποτελεί αρνητικό στοιχείο αποδοτικότητας όπως έχουμε ήδη επισημάνει. Δεδομένου ότι ο μέσος όρος του δείκτη βρίσκεται στο 89,93% αντιλαμβανόμαστε την χαμηλή αποδοτικότητα που παρουσιάζει η εταιρία. Το ποσοστό των λειτουργικών εξόδων που παραμένει στην επιχείρηση βρίσκεται σε τέτοιο επίπεδο που δεν επαρκεί για την εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών της εξόδων.

Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων προς πωλήσεις : Όπως διαπιστώνουμε από τον υπολογισμό του εν λόγω δείκτη η τάση των λειτουργικών εξόδων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις μειώνεται διαχρονικά. Ο μέσος όρος διαμορφώνεται στο 34,57%, ποσοστό το οποίο κρίνεται αρκετά υψηλό.

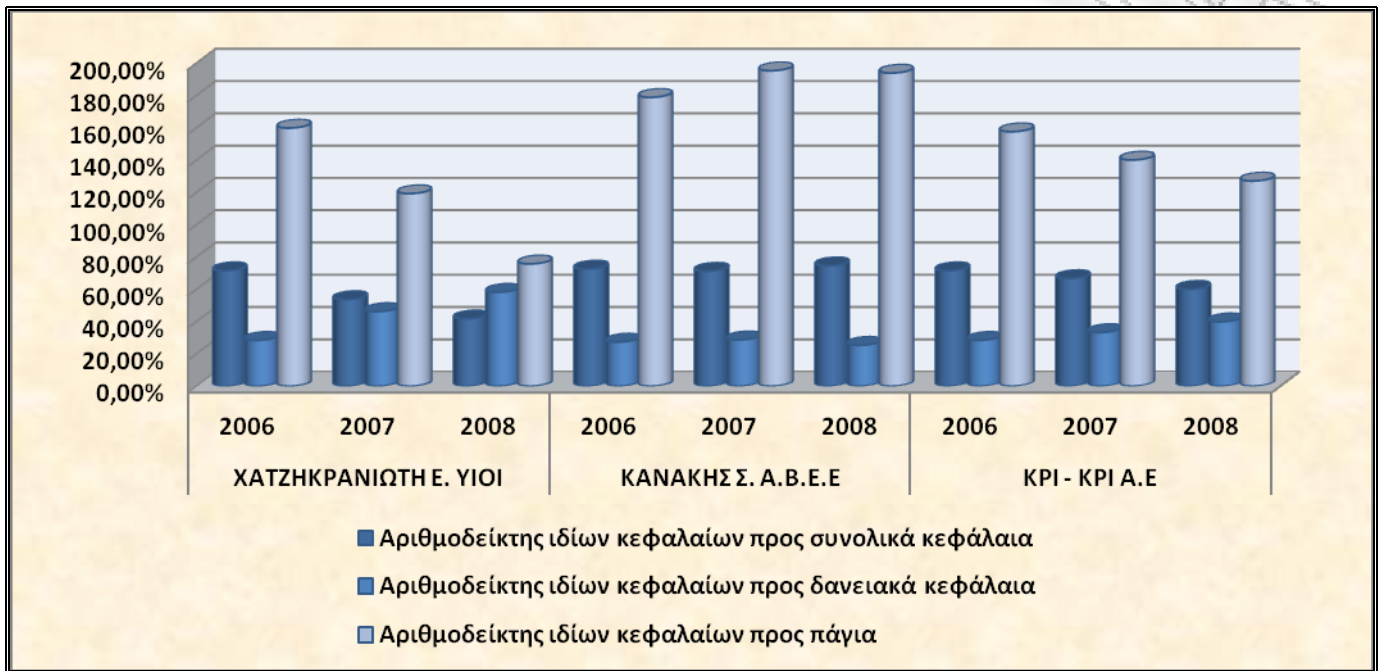
Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε			ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε			ΚΡΙ - ΚΡΙ Α.Ε		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια	71,57%	53,73%	41,78%	72,63%	71,27%	74,62%	71,54%	66,71%	60,09%
Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια	28,43%	46,27%	58,22%	27,37%	28,73%	25,38%	28,46%	33,29%	39,91%
Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια	159,89%	119,27%	75,76%	178,91%	195,42%	193,96%	157,64%	140,10%	127,10%

*Πίνακας 4.4.3-5 : Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και
βιωσιμότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι
Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.*

Διάγραμμα 4.4.3-5.1 : Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια : Παρατηρώντας τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου δείκτη βλέπουμε μια διαχρονική πτώση, κάτι που σηματοδοτεί ότι χρόνο με τον χρόνο η εταιρία δεν χρηματοδοτείται σε μεγάλο ποσοστό από ίδια κεφάλαια. Το αποτέλεσμα του εν λόγω δείκτη διαμορφώνεται κατά μέσο όρο στο 55,69% ποσοστό το οποίο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητικό. Σημειώνουμε ότι το χαμηλότερο ποσοστό καταγράφεται το 2008 ενώ το υψηλότερο το 2007.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια : Παρατηρούμε ότι ο δείκτης αυξάνεται διαχρονικά, με τον μέσο όρο της εταιρίας να διαμορφώνεται στο 44,30%. Γνωρίζοντας ότι όσο πιο κοντά ή μεγαλύτερος της μονάδας είναι ο συγκεκριμένος δείκτης, συμπεραίνουμε ότι οι φορείς της επιχείρησης δεν συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της εταιρίας.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια : Όπως παρατηρούμε η τάση του δείκτη είναι πτωτική κάτι που σηματοδοτεί ότι διαχρονικά τα πάγια του ομίλου χρηματοδοτούνται όλο και περισσότερο από ξένα κεφάλαια. Σημειώνουμε ότι ο εν λόγω δείκτης μέσα στην τριετία υποδιπλασιάστηκε σε σχέση με το αρχικό ποσοστό που είχε καταγραφεί.

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια : Κατά την υπό εξέταση περίοδο η επιχείρηση παρουσιάζει σταθεροποιητική τάση στο δείκτη ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια, με τον μέσο όρο να σημειώνεται στο 72,84%. Το υψηλό αυτό ποσοστό συνεπάγεται μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας της εταιρίας για την εξόφληση των υποχρεώσεών τις αφού το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς τις.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια : Αναλύοντας τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου δείκτη διαπιστώνουμε την σταθερή πορεία που παρουσιάζεται την εν λόγω τριετία. Ο μέσος όρος που εμφανίζεται ανέρχεται στο 27,16% ποσοστό το οποίο μας επιβεβαιώνει ότι οι πιστωτές της επιχείρησης απολαμβάνουν την ασφάλεια της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια : Η παρατήρηση του συγκεκριμένου δείκτη μπορεί να μαρτυρά μια κάποια υπερεπένδυση των κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας σε πάγια στοιχεία, δεδομένου του υψηλού ποσοστού που παρουσιάζεται. Η διαχρονική αυτή αύξηση μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους ενώ ενδεχομένως να σηματοδοτεί ότι τα πάγια του ομίλου δεν χρηματοδοτούνται από ξένα κεφάλαια.

✓ Κρι-Κρι Α.Ε

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια : Παρατηρώντας τα ποσοστά που διαμορφώνονται σημειώνουμε ότι ο δείκτης διαχρονικά μειώνεται. Ο μέσος όρος αυτού καταγράφεται στο 66,11%, ποσοστό που χαρακτηρίζεται αρκετά ικανοποιητικό. Από αυτά γίνεται σαφές ότι όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις τις, τόσο μεγαλύτερη προστασία παρέχεται στους δανειστές της και τόσο μικρότερη πίεση ασκείται σε αυτή για την εξόφληση των υποχρεώσεων τις και την πληρωμή τόκων.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια : Τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου δείκτη αυξάνονται από χρονιά σε χρονιά ωστόσο παραμένουν σε αρκετά χαμηλά επίπεδα. Ο μέσος όρος κυμαίνεται στο 33,88% που μας φανερώνει ότι το ύψος των ιδίων κεφαλαίων είναι μικρότερο από τα δανειακά κεφάλαια.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια : Διαπιστώνουμε ότι εν λόγω δείκτης διαμορφώνεται κατά μέσο όρο στο επίπεδο του 141,61%. Διαχρονικά παρουσιάζεται μια πτώση του δείκτη, ωστόσο μπορούμε να σημειώσουμε ότι η εικόνα αυτή ενδεχομένως να οφείλεται στο ότι τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας παρουσιάζουν χρόνο με τον χρόνο μεγάλη αύξηση.

Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

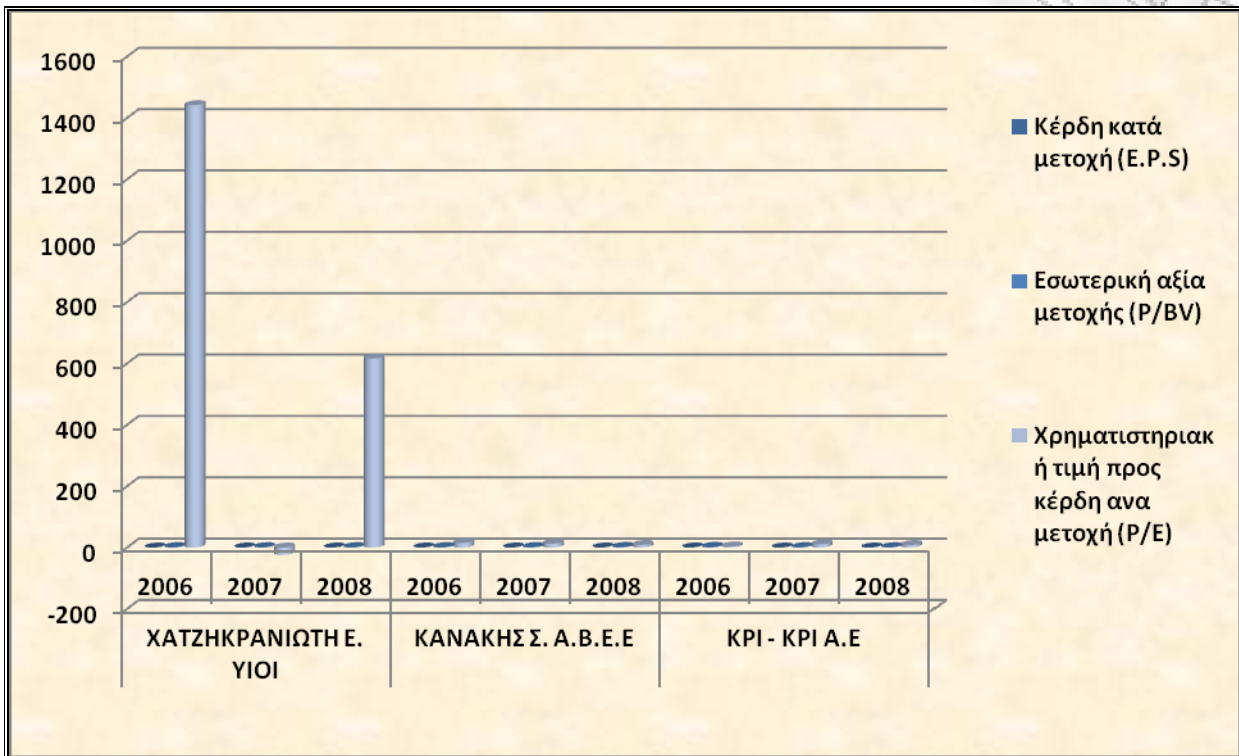
Αριθμοδείκτες επενδύσεων	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε			ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε			ΚΡΙ - ΚΡΙ Α.Ε		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Κέρδη κατά μετοχή (E.P.S)	0,0012	-0,0745	0,0016	0,1613	0,2238	0,2377	0,2184	0,1308	0,1101
Τρέχουσα μερισματική απόδοση	0,0%	0,0%	0,0%	2,41%	2,08%	3,43%	8,8%	3,5%	5,02%
Εσωτερική αξία μετοχής (P/BV)	1,39	1,32	1,32	1,61	1,77	2,03	2,44	1,30	1,06
Χρηματιστηριακή τιμή προς κέρδη ανά μετοχή (P/E)	1.441,49	-24,17	616,14	15,01	12,51	8,58	3,80	10,94	8,35

*Πίνακας 4.4.3-6 : Αριθμοδείκτες επενδύσεων Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί -
Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.*

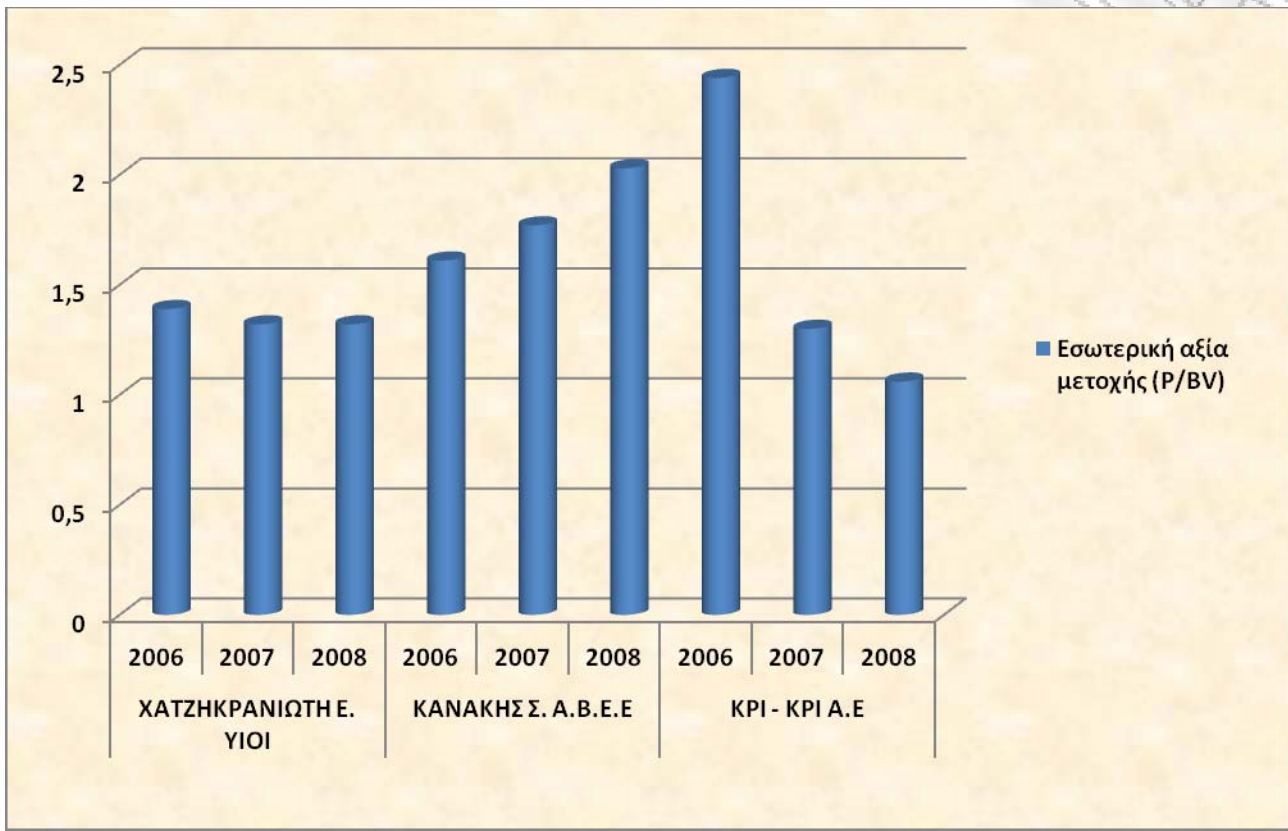
Ανάλυση & Αξιολόγηση του Κλάδου «Τροφίμων & Ποτών» με την χρήση
Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Π.Μ.Σ : Οικονομική & Επιχειρησιακή Στρατηγική

2011

Διάγραμμα 4.4.3-6.1 : Αριθμοδείκτες επενδύσεων Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

Διάγραμμα 4.4.3-6.2: Αριθμοδείκτες επενδύσεων Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

✓ Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε

Κέρδη κατά μετοχή (E.P.S) : Παρατηρώντας τον εν λόγω δείκτη βλέπουμε μια ασταθή πορεία με συνεχείς αυξομειώσεις. Η μεγαλύτερη τιμή που εμφανίζει ο δείκτης είναι το 2008 ενώ η μικρότερη, με αρνητικό πρόσημο, το 2007. Αυτή η έντονη αυξομείωση, ιδίως το 2007, οφείλεται στις διαφορές που έχουν προκύψει από τους φόρους το υπό εξέταση διάστημα.

Τρέχουσα μερισματική απόδοση : Ο συγκεκριμένος δείκτης στην εν λόγω εταιρία δεν μπορεί να υπολογιστεί αφού η εταιρία δεν είχε κάνει διανομή μερισμάτων για κανένα από τα υπό εξέταση έτη.

Εσωτερική αξία μετοχής (P/BV) : Αναλύοντας τις τιμές που εμφανίζει ο δείκτης βλέπουμε την σταθερή πορεία που διαγράφεται τόσο το 2007 όσο και 2008, αφού η τιμή παραμένει στο 1,32. Το 2007 η αξία της μετοχής σημειώνει την μεγαλύτερη τιμή της φθάνοντας το 1,39. Δεδομένου ότι ο παρονομαστής είναι ο αριθμός των μετοχών ο οποίος είναι κοινός για όλες τις χρήσεις (6.052.425), η όποια διαφορά στον δείκτη οφείλεται στο σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων.

Χρηματιστηριακή τιμή προς κέρδη ανά μετοχή (P/E) : Από την παρακολούθηση του δείκτη διαχρονικά είναι εμφανές ότι το αποτέλεσμα είναι αρκετά δυσάρεστο. Οι τιμές που εμφανίζονται καθόλη την διάρκεια των τριών ετών ωθούν τον επενδυτή να μην αγοράσει την υπό εξέταση μετοχή αφού ο χρόνος που θα χρειαστεί προκειμένου η εταιρία να επιτύχει αθροιστικά κέρδη που θα ισοδυναμούν με την τιμή της μετοχής είναι «άπειρα».

✓ Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε

Κέρδη κατά μετοχή (E.P.S) : Τα κέρδη κατά μετοχή μας δείχνουν το ποσό των καθαρών κερδών της χρήσης που αντιστοιχούν σε μία μετοχή. Με δεδομένο ότι ο παρονομαστής, δηλαδή ο αριθμός των μετοχών, είναι ίδιος και για τρεις χρήσεις (7.500.000) παρατηρούμε ότι για το 2007 ο δείκτης είναι 0,16 για το 2008 είναι 0,22 και το 2009 αυξήθηκε και αντιστοιχεί σε 0,24. Αυτή η διαφορά στις τιμές οφείλεται στις αυξομειώσεις που παρουσιάστηκαν στα κέρδη χρήσης μετά την αφαίρεση των φόρων.

Τρέχουσα μερισματική απόδοση : Αναλύοντας την πορεία του δείκτη παρατηρούμε μια μείωση και έπειτα μια μεγάλη αύξηση. Αναλυτικότερα για την χρήση 2006 η τιμή που σημειώθηκε ήταν 2,41%, για το 2007 κυμάνθηκε στο 2,08% ενώ για το 2008 η τιμή που καταγράφεται είναι 3,43%. Σημειώνουμε ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο αποδοτική είναι μια επένδυση αλλά και τόσο μεγαλύτερος ο αναλογούν φόρος.

Εσωτερική αξία μετοχής (P/BV) : Δεδομένου ότι ο αριθμός κυκλοφορίας των μετοχών είναι ο ίδιος και τα τρία έτη (7.500.000) και ο εν λόγω αριθμοδείκτης αυξάνεται από το 1,61 το 2006 στο 1,77 το 2007 και έπειτα στο 2,03 το 2008, είναι εμφανής η θετική επίδραση - και συγκεκριμένα η αύξηση - στο σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων.

Χρηματιστηριακή τιμή προς κέρδη ανά μετοχή (P/E) : Παρατηρώντας την πορεία του δείκτη διαχρονικά βλέπουμε μια μείωση της τιμής του, γεγονός το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα ευχάριστο. Γνωρίζοντας ότι ο δείκτης P/E απεικονίζει πόσες φορές πωλείται η μετοχή τα κέρδη της επιχείρησης, η πτώση που εμφανίζεται κάνει πολύ πιο ελκυστική την μετοχή της εν λόγω εταιρίας. Ιδιαίτερα το έτος 2008 όπου ο δείκτης παρουσιάζει τιμή κάτω από 15 φορές (8,58) η επίτευξη θετικών αποδόσεων στο Χρηματιστήριο είναι πολύ πιο επιτεύξιμη.

✓ Κρι – Κρι Α.Ε

Κέρδη κατά μετοχή (E.P.S) : Παρατηρώντας την πορεία του δείκτη βλέπουμε ότι παρουσιάζεται μια σταδιακή πτώση από το 0,21 στο 0,11. Γνωρίζουμε ότι ο συγκεκριμένος δείκτης ενώ είναι από τους πιο σημαντικούς είναι ωστόσο και από τους πιο παραπλανητικούς. Βασιζόμενοι λοιπόν σε αυτό σημειώνουμε ότι η τυχόν υπάρχουσα διαφορά είναι πολύ πιθανόν να οφείλεται στην μεταβολή της μερισματικής πολιτικής της οικονομικής μονάδας και όχι στην μείωση της κερδοφόρας δυναμικότητας της εταιρίας.

Τρέχουσα μερισματική απόδοση : Γνωρίζουμε ότι όσο μεγαλύτερη είναι η μερισματική απόδοση μιας μετοχής τόσο πιο ελκυστική είναι αυτή για τους επενδυτές. Βασιζόμενοι λοιπόν σε αυτή την υπόθεση και δεδομένου ότι ο δείκτης μειώνεται διαχρονικά, από το 8,8% στο 5,02%, θεωρούμε ότι η μετοχή της επιχείρησης σταδιακά χάνει την εμπιστοσύνη από τους επενδυτές τις.

Εσωτερική αξία μετοχής (P/BV) : Ο εν λόγω δείκτης από χρονιά σε χρονιά παρουσιάζει μια συνεχή πτώση. Από το 2,44 το 2006, μειώνεται στο 1,30 το 2007 για να κυμανθεί στο 1,06 το 2008.

Χρηματιστηριακή τιμή προς κέρδη ανά μετοχή (P/E) : Παρατηρώντας τα αποτελέσματα του δείκτη σημειώνουμε μια έντονη αύξηση μέσα στο 2007 και έπειτα μια πτώση το 2008. Γνωρίζοντας ότι εάν ο εν λόγω δείκτης είναι κάτω από τις 15 φορές η μετοχή της εταιρίας είναι πιο ελκυστική από τις υπάρχουσες του κλάδου, καταλήγουμε ότι η υπό εξέταση εταιρία βρίσκεται σε καλό επίπεδο, παρόλο την έντονη άνοδο που παρουσίασε.

4.4.4 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟ
ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε.ΥΙΟΙ-ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε					
		2006	2007	2008	
Κύκλος εργασιών		5.456.303,95	7.772.904,69	7.831.330,00	
ΕΒΙΤΔΑ		211.291,15	381.522,78	711.410,69	
ΕΒΙΤ		5.755,41	42.895,22	91.805,85	
Κέρδη/Ζημιές μετά φόρων		7.053,87	-451.000,00	9.820,00	
ΚΡΙ -ΚΡΙ Α.Ε					
		2006	2007	2008	
Κύκλος εργασιών		26.597.389,00	32.092.212,00	38.172.013,00	
ΕΒΙΤΔΑ		5.064.109,00	4.323.492,00	5.261.094,00	
ΕΒΙΤ		3.028.075,00	2.356.967,00	2.919.542,00	
Κέρδη/Ζημιές μετά φόρων		1.960.459,00	2.347.709,00	2.570.397,00	
ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. Α.Β.Ε.Ε					
		2006	2007	2008	
Κύκλος εργασιών		15.280.238,23	17.753.199,81	18.732.243,57	
ΕΒΙΤΔΑ		2.134.458,90	2.656.352,73	2.839.594,70	
ΕΒΙΤ		1.929.111,50	2.374.555,75	2.581.246,29	
Κέρδη/Ζημιές μετά φόρων		1.209.453,02	1.783.051,61	1.678.840,23	

Πίνακας 4.4.4-1: Ανασκόπηση των οικονομικών μεγεθών Χατζηκρανιώτη
Ε. Υιοί - Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε, Κρι-Κρι Α.Ε, Κανάκης Σ. Α.Β.Ε.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών» διανύουν μια περίοδο μεγάλων ανακατατάξεων ευρείας έκτασης, η οποία οφείλεται τόσο στον έντονο ανταγωνισμό όσο και στην οικονομική κρίση που διανύουμε.

Στο κεφάλαιο αυτό συνοψίζονται τα βασικά συμπεράσματα σχετικά με τις εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο αυτό τα οποία προέκυψαν από την ανάλυση που προηγήθηκε.

Η παρούσα μελέτη αναφέρεται σε τρεις επιχειρήσεις του κλάδου που κατέχουν χρόνια μερίδιο αγοράς στην ελληνική πραγματικότητα, για αυτό κρίνεται σκόπιμη η εξαγωγή συμπερασμάτων για την αγορά που αυτές συνθέτουν. Εκτιμάται ότι ο ανταγωνισμός στον κλάδο θα ενταθεί ακόμα περισσότερο τα επόμενα χρόνια, με αποτέλεσμα την συγχώνευση των μικρότερων επιχειρήσεων από μεγαλύτερες, την αύξηση των συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων και την δημιουργία στρατηγικών συμμαχιών μεταξύ τους, με στόχο την απόκτηση μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς για την επιβίωσή τους.

Βραχυπρόθεσμα λοιπόν τόσο οι υπό εξέταση επιχειρήσεις όσο και οι υπόλοιπες εταιρίες του κλάδου αναμένεται να αντιμετωπίσουν πτώση των πωλήσεων και των κερδών, δυσχέρεια δανεισμού, μείωση των επενδύσεων και στενές χρηματοοικονομικές ροές. Οπότε κρίνοντας την πορεία της κάθε μια εταιρίας μεμονωμένα, το μέλλον προβλέπεται αβέβαιο, αφού ενδέχεται να χρειαστεί να εξαγοραστούν η ακόμη χειρότερα να κλείσουν. Αυτό ισχύει κυρίως για την εταιρία

Χατζηκρανιώτη Ε. Υιοί – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε αφού η παρουσία και των υπολοίπων εταιριών με συναφές αντικείμενο ενδέχεται να την απορροφήσουν.

Μακροπρόθεσμα ωστόσο οι προοπτικές για την ελληνική αγορά των «Τροφίμων & Ποτών» παρουσιάζονται θετικές παρά την ύπαρξη του έντονου ανταγωνισμού και των δυσμενών οικονομικών συνθηκών.

5.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας των εισηγμένων εταιριών του κλάδου «Τροφίμων & Ποτών», θα μπορούσε στο μέλλον να πραγματοποιηθεί μια περαιτέρω έρευνα για την παρακολούθηση της πορείας τους κατά τα επόμενα έτη. Επίσης θα ήταν δυνατόν να γίνει μια παρακολούθηση του κατά πόσο οι εταιρίες αυτές παρουσίασαν βελτίωση στα αδύνατά τους σημεία και εάν συνέχισαν να αναπτύσσονται και να ακολουθούν επενδυτική πορεία.

Δεδομένου του γεγονότος ότι η μεγάλη παγκόσμια οικονομική κρίση που επηρέασε τις διεθνείς αγορές μέχρι και το 2008 δεν είχε γίνει ακόμα αισθητή στην Ελλάδα, θα ήταν ενδιαφέρον να εξετασθεί κατά πόσο συνεχίστηκε η λειτουργία και των τριών εταιριών και κατά πόσο επηρεάστηκαν τα μεγέθη τους από την οικονομική κρίση. Αξίζει να σημειωθεί ότι για την χρήση του 2010 ήταν αυξημένες οι ζημιές και η μείωση του κύκλου εργασιών που παρουσίασαν οι εισηγμένες στο Χ.Α.Α που ανήκουν στον κλάδο των «Τροφίμων & Ποτών».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

- ◆ Γ. Π . Αρτίκης (2003), Χρηματοοικονομική Διοίκηση - Ανάλυση και Προγραμματισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Interbooks.
- ◆ Investment Research & Analysis Journal –IRAJ, Κρι-Κρι Βιομηχανία Γάλακτος, διαθέσιμο από: <http://www.kri-kri.gr/files/pdf/ANALYSI-IRAJ-703.pdf>.
- ◆ Γεωργόπουλος Χ. (2005), Χρηματοοικονομική Διοίκηση Επιχειρήσεων, Αθήνα, Ελληνική Ακαδημία Διοίκησης Επιχειρήσεων.
- ◆ Γκλεζάκος Μ. (2006), Εισαγωγή στην Ανάλυση της Οικονομικής Κατάστασης των Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης.
- ◆ Νιάρχος Ν. (2003), Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Σταμούλη.
- ◆ Δημητρίου Χ. Γκίκα (1997), Η Ανάλυση και οι Χρήσεις των Λογιστικών Καταστάσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Ευγ. Μπένου.
- ◆ ICAP Α.Ε.
- ◆ Richard B. Stockton (2004), Χρηματοοικονομική Λογιστική για μη οικονομικά στελέχη, Εκδόσεις Κριτήριο.

- ◆ Χατζηνικολάου Στέργιος (2008), Τα Μυστικά των Ισολογισμών, Εκδόσεις Economia.
- ◆ Ελληνική Εταιρία Στατιστικών και Οικονομικών Πληροφοριών (Hellastat).

Βιβλία

- ◆ Paul M. Collier (2006), Accounting for Managers: Interpreting Accounting Information for Decision making. Second Edition, John Wiley & Sons Ltd. England.
- ◆ Allen Bruce (1994), Managerial Economics, Second Edition, Harper Collins Publishers.
- ◆ Fraser Lyn M. (1992), Understanding Financial Statements, Third Edition, Prentice Hall, New Jersey.
- ◆ Palepn Ktishna G. Bernard Victor L. and Healy Paul M. (1997), Introduction to Business Analysis & Valuation, South Western College Publishing, Cincinnati, Ohio.

e – βιβλιογραφία

- ◆ www.hcmr.gr/.../Annual2010.pdf
- ◆ www.ase.gr
- ◆ www.capital.gr
- ◆ www.investopedia.gr
- ◆ www.agrotypos.gr/index.asp?mod...id...
- ◆ www.naftemporiki.gr
- ◆ news.pathfinder.gr/press...5/620197.html
- ◆ www.iobe.gr/media/sebt/food08.pdf
- ◆ cebil.gr/.../IOBE-Anthektikotes-stin-kris...
- ◆ www.iobe.gr/media/sebt/tro09.pdf
- ◆ www.krikri.gr
- ◆ www.stelioskanakis.gr
- ◆ www.xkran.gr